

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2000/25 • 8 Temmuz 2000 • 5 DM.

Mücadelenin

önündeki hain

barikatları

yıkalım!

**Büyük bir
siyasal sınıf
çatışmasına doğru**

*Burdur Cezaevi'nde katliam
girişimi*

**Devlet kana
doymuyor!**

**Programda
tarım ve köylü
sorunu/2**

**Rusya'da iktidarın
manevra alanı
daralıyor**

İÇİNDEKİLER

Saldırıları püskürtmek için mücadelenin önündeki hain barikatları yıkalım!	3
Büyük bir siyasal sınıf çatışmasına doğru	4-5
Sermayenin siyasal başarısının dayanakları ve sınırları	6
ESK toplantısı ve Koç'ların şansı.	7
Türkiye'de ve dünyada yoksullaşma.	8
Belediye işçileri İstanbul'da üç belediyede grev ilanı astı	9
Çayırhan Termik Santrali 23 Haziran'da özelleştirildi.	10
SES'e yönelik saldırılar sürüyor.	11
2 Temmuz Ankara mitingi sonrasında yüzlerce kişi Kızılay'a yürüdü	12
Asım Bezirci mezarı başında 2 Temmuz anması.	13
ÇEAŞ soygunu	14
Bir dağıtımdan gözlemler.	15
Programda tarım ve köylü sorunu/2 Tarımsal eylem planı sorunu (Orta)	16-18
Murat Dil ölümsüzdür!	19
Burdur Cezaevi'nde katliam girişimi	20
ÇHD'nin Ankara yürüyüşü	21
Hiçbir güç devrimci iradeyi kırmaya yetmeyecektir	22
Hücre sistemi ölümdür, izin vermeyelim!.	23
Otomobil İşçileri Danışma Konferansı Sonuç Bildirgesi	24
Rusya'da iktidarın manevra alanı daralıyor!	25
Exsa işçilerine mektup	26
Komünist militanlardan parti programı üzerine	27
Mücadele tarihimizden.	28
Bir roman: <i>O bir militandı</i>	29
Mücadele Postası.	30-31

Kızıl Bayrak'tan...

Burjuva medya atmosferdeki ısınma ve yarattığı/yaratacağı sorunlarla gündem geçiştirmeye çalışıyor. Televizyonlarda çeşitli uzmanlar boy gösterip öneri üstüne öneri, öğüt üstüne öğüt sıralıyor. Oysa önümüzdeki günlerde asıl ısınma siyasi atmosferde yaşanacak. Ve bu konu olabildiğince arka plana atılmaya çalışılıyor.

Meclisin hükümete tanıdığı yeni yetkilerle, burjuva siyasetinde yeni bir KHK dönemine girilmiş bulunuyor. Bilim(!) adamlarının tüm öngörülerine rağmen yeni bir deprem yıkımının da gerçekleşmediği koşullarda, hükümete, yıkım programının diğer önemli adımları için fırsat da çıkmamış bulunuyor. Saldırı programının kalan hükümlerini ve bunun için gerekli siyasal saldırıları hızla hayata geçirmenin tek imkanı olarak kanun hükmünde kararname görüyorlar.

KHK sürecinin yoğunluğu, meclisin tatilde olacağı yaklaşık iki aylık bir süreci kapsayacaktır. En fazla sorun yaratan TİS'ler, kimi büyük özelleştirmeler ve hücre saldırısı bu süreçte sıkıştırılmaya çalışılacaktır.

Nitekim, Burdur Cezaevi'ne yönelik operasyonla hücre saldırısının, Asil Çelik'in satışıyla özelleştirme saldırısının provası başlatılmış bulunuyor. Devrimci tutsaklar, devrimci yapılar ve işçi sınıfı, bu saldırılarla adeta sınava tabi tutuluyor. Yoklama çekiliyor. Program, verilecek tepkiye göre işletilecektir. Hem yoğunluk hem şiddet açısından.

Demek ki, bu tekil saldırılar karşısındaki tutumumuz hepimizin geleceğini belirleyecektir. Hem

sınıf kitlelerinin, hem devrimci öncünün...

Çorlu deri direnişçileriyle, Çayırhan Linyit işçileriyle, Çaycuma SEKA işçileriyle, Asil Çelik işçileriyle, belediye grevcileriyle ve devrimci tutsaklarla dayanışma ne derece güçlü olursa, saldırı programı o derece aksayacak, yeni işletmelere, yeni işçilere sıra o kadar geç gelecektir. Devrimci tutsaklar ne denli güçlü sahiplenilirse, yeni Ulucanlar'ın yaşanması o denli zorlaşacaktır. Her yerel gelişme, öncelikle yerel güçlerin bir araya getirilmesi için vesile edilmelidir.

Bursa'nın TİS saldırısının hedefindeki metal ve tekstil işçileri, belediye işçileri,

lokavt saldırısıyla karşı karşıya olan gıda işçileri, Bursa proletaryasının Asil Çelik işçileriyle birleşmesi, tek yumruk haline gelmesi için öncülük etmelidir.

İzmir'in devrimci-demokrat çevreleri, ileri-öncü işçileri Habip Gül cenaze davasını Ulucanlar katliamının yargılanmasına çevirmelidirler.

Ve İstanbul'da, Murat Dil'in cenazesi hücre saldırısına güçlü bir yanıt olabilmelidir.

Örnekler her gelişme her yerellik özgülünde çoğaltılabilir. Ve önümüzdeki süreçte burjuvazi, devrimcileri ve sınıf kitlelerini bu dayanışmaya, bu eylem birliğine zorlamaya devam edecektir. Siyasal hava ısınıyor ve daha da ısınacağı açıktır. İşçi sınıfı devrimcileri, sınıf mücadelesinin doğal ateşleyicisi olan bu ısınmayı gerektiği şekilde değerlendirme yeteneği gösterebilmelidirler...

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2000/25 • 8 Temmuz 2000

Fiyatı: 5 DM.

Sahibi ve Y. İşl. Md.: İbrahim GÜMÜŞ
EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yönetim Adresi:

Eksen Yayıncılık Laleli Cad. No: 52/5 İstanbul

Tel-Fax: 0 (212) 638 28 83

e-mail: kb1@turk.net

Web: <http://www.kizilbayrak.de>

<http://www.kizilbayrak.org>

Baskı: SERLER Matbaacılık
İSTANBUL
Tel: 0 (212) 880 40 75

Genel Dağıtım:
BİRYAY

TKİP Kuruluş Kongresi Belgeleri

Açılış ve kapanış konuşmaları

Partinin adı ve amblemi

Derleyen: H. FIRAT

Parti programı üzerine/2

Teorik ve ilkesel bölüm

İMF memurları ek “iyi niyet” mektubu ile yeni saldırılar için güvence verdiler...

Saldırıları püskürtmek için mücadelenin önündeki hain barikatları yıkalım!

Meclis hükümeti olağanüstü yetkilerle donattı. Hükümet, IMF'ye verdiği ikinci ek niyet mektubunda, bu yetki yasasına dayanarak kanun hükmünde karamamelerle programı hızlandıracağına söz verdi. Ankara'da bunlar olurken, ülkenin dört bir yanında devletin sınıf hareketine yönelik engelleme ve baskı girişimleri artırılıyordu.

Çorlu'daki deri direnişlerine yönelik saldırıların yeni boyutu üç sendika yöneticisinin keyfi bir kararla tutuklanması oldu. İstanbul'daki çeşitli hastanelerde basın açıklaması yapmak isteyen sağlık emekçileri hastane koridorlarında sürüklenerek gözaltına alındılar, gizli bir operasyonla Park Holding'e devredilen Çayırhan Linyit işletmelerinden işçiler Ankara'ya sokulmadılar, vb., vb...

Sermaye hükümetinin IMF'ye “sunduğu” metinlere “iyi niyet mektubu” adı verdiği biliniyor. IMF'ye (aynı anlama gelmek üzere emperyalizme) gösterilen iyi niyetin ise, Türkiye işçi sınıfına, kır ve kent emekçilerine karşı ne derece kötü niyetleri ifade ettiği çoktan açığa çıkmış bulunuyor. Yukarıda bir kısmını saydığımız son gelişmeler ve mektupta sözü edilen önümüzdeki üç ayın hedefleri, emperyalizme iyi niyet besleyenlerin işçi sınıfı ve emekçi halka karşı niyetlerinin ne kadar karanlık olduğunu bir kez daha gösteriyor.

Son çiftçi mitinginde de ortaya çıktığı gibi, pek çok durumda kitlenin tepkileri hükümete yönlendirilmeye, onunla sınırlanmaya çalışılıyor. Oysa meclisin bu son yetki kararı da gösteriyor ki, Türkiye'de vatana ihanet ve IMF uşaklığı, ne bu hükümetle ve ne de bazı partilerle sınırlıdır. Kapitalist devlet tümüyle, tüm aygıtlarıyla IMF programına endekslenmiştir. Meclis yetki verir, hükümet karamameler çıkarır, ordu ve polis grev, direniş ve yürüyüşleri bastırır, mahkemeler işçi ve sendikacıları tutuklar... Kapitalist devletin tüm kurum ve kuruluşlarıyla, hatta medya gibi gayri-resmi güçleriyle yekvücut olduğu, içindeki görüş ayrılıklarına tahammül edemediği iki temel konudan biridir emperyalizmle kölelik ilişkileri. (Diğeri Kürt sorunudur.) Çünkü Türkiye'de devlet, kapitalist sınıfın en üst örgütlenmesidir ve kapitalist sınıfın bugünkü çıkarları, uluslararası kapitalizmle bu uyumu gerektirmektedir. Nasıl ki, işçi ve emekçilerin çıkarı tam tersini gerektiriyorsa.

Bugün hükümetin, ya da onun adına Devlet Bakanı Recep Önal'ın imzaladığı “mektup”taki niyetlerin, IMF'ye “iyi”, işçi ve emekçilere “kötü” gelmesinin nedeni, sınıflar arasındaki bu çıkar zıtlığıdır. Bu ek mektupla IMF'ye, “kamu personel rejiminin gerçekleştirileceği” sözü veriliyor. Bu, kamuda çalışan işçi ve memur sayısının azaltılması, ücret farklılıklarının ortadan kaldırılması anlamına geliyor. Yani işçi ve memurlar açısından, işten çıkarılmayı ve ücretlerin düşürülmesini öngörüyor ki, onlar cephesinden son derece “kötü” bir niyetin ifadesidir. Öte yandan, bu aynı uygulamaların kapitalist cenahta sevinç ve övgüyle karşılanacağı da açıktır. Kamudaki ücretler özel sektörde de baz alındığından, önümüzdeki TİS'lerde kapitalistleri müthiş rahatlatacaktır. İşten çıkarmalar için de aynı emsal durumu söz konusudur.

Bu niyet mektubunun maddelerinde de, tıpkı öncekiler gibi, baştan sona işçi ve emekçiler aleyhine,

kapitalistler ve emperyalist ağababaları lehine niyetler sıralanmış durumda. Ancak buradaki niyet sözü, “boş bir temenni” değil, tersine, karanlık bir kararlılığı ifade ediyor. IMF yıkım programının “ne pahasına olursa olsun” uygulanacağını, meclisten hükümete yetki devri ve sınıf hareketine yönelik şiddet uygulamaları da ayrıca göstermektedir.

Kamu personel rejimi dışında iki temel madde, özelleştirmeler ve TİS'lerle ilgili. Bilindiği gibi belediyelerde TİS görüşmeleri uzlaşmazlıkla sonuçlandı. Metal ve tekstilde ise yeni başlayacak. IMF ve hükümet, bu TİS'lerdeki ücret zamları konusunda daha bir yıl önceden görüş (direktif) belirtmişlerdi; enflasyon hedefinde zam. Kamu emekçilerine geçen Temmuz'dan bu yana bu kararın gerektirdiği sadaka zamları uygulanıyor. Şimdi personel rejimi yasasıyla bunu, işçi-memur tüm kamu çalışanlarına yaygınlaştırmak ve kalıcılaştırmak istediklerini belirtiyorlar. Yetmiyor, tüm TİS'lerde tüm işçilere dayatacaklarını beyan ediyorlar. Nasıl dayatacaklarını ise, sınıf hareketine yönelik son saldırılar açıkça gösteriyor. İşten atmalarla, polis ve jandarma zoruyla, daha da olmadı gözaltı ve tutuklamalarla sınıf hareketini sindirmeyi, bastırmayı planlıyorlar.

Yetki yasasıyla açılmış bulunan yeni KHK (kanun hükmündeki kararname) dönemiyle de, hükümetin önündeki tüm hukuki, bürokratik engellerin ortadan kaldırılması sözkonusu. İşçi sınıfı ve emekçiler aleyhindeki tüm kararlar, ilgili kurulların tek oturumunda, parmakların bir inip-kalkmasıyla alınacak. Kimse hukuktan, usulden söz edemeyecek. Ancak, bu önlemlerin sadece düzen içi pürüzleri ortadan kaldırmaya yarayacağını, karşı cepheden, işçi sınıfı ve emekçilerden gelecek tepkiler konusunda fazla bir işlevinin olmayacağı açıktır.

Saldırı programına karşı sınıf cephesinden gelen ve gelecek olan itirazlar için, daha farklı önlemler alınmaktadır. Bu konudaki girişimler, hareketi başından kırmak olarak özetlenebilir. “Kırma”nın bir cephesinde devlet terörüyle engelleme/yıldırma yer alıyor. Ama asıl olarak satın alma/kullanma cephesi öne çıkıyor. Aylarca uğraşıldıktan sonra ve sınıf cephesindeki tüm tepki ve itirazlara rağmen, nihayet ESK'nın toplanması sağlanabilmiştir. Türk-İş ve Hak-İş başkanlarının tüm gizleme çabalarına rağmen, bu iki konfederasyonun ESK'daki uğursuz rolü sınıf için bilinmez değildir. Zaten sermaye cephesi de (özellikle Türk-İş ve başkanı Meral'in) işbirlikçi tutumunu övmekten kaçınmamaktadır. Kapitalist Rahmi Koç'un sonsuz övgülerine mazhar olmanın, bir işçi sendikası başkanı için anlamı ise açıktır.

Ancak işçi sınıfı ve emekçiler açısından sendikal ihanet sorunu, ESK ve Türk-İş'le sınırlı bir sorun olmaktan çok uzaktır. Bugün sınıfa ihanetin kıtası sermayeyle açık işbirliği olamaz. ESK'ya katılmayı reddetmek ya da davet gelmediği için katılmamak, yeterli değildir. Eğer saldırı programına karşı tutumunuz ESK'da yer alan Türk-İş ile aynı ise, yani siz de tabanın tepkisini örgütleyip sermayeye yönelmiyorsanız, ihanette de ortaklaşıyorsunuz demektir. Ya da, tablo bu denli açık, sınıf kitlesinin eğilimi böylesine ortada iken, hareketi hedefsiz, amaçsız, parçalı eylemlere mahkum ederek yormak da aynı sonuca götürmektedir. Açık olan

tablo, sermayenin uluslararası planlı-programlı saldırısıdır.

Kitlenin ortada olan eğilimi, “sınıfa karşı sınıf-saldırıya karşı birleşik mücadele”dir. Sendikaların genel ve yaygın tutumu ise, sınıf kitlelerini olabildiğince birbirinden ve mümkünse tümüyle devrimci (hatta reformist) politikardan yalıtmaktır. Eğitim-Sen'in en son Ankara mitingindeki gelişmeler, SES'in 8 Temmuz'da Ankara'da yapılacak olan eyleme yönelik pankart yasağı kararı (ki kamu alanındaki en ileri sendikalardan biriydi), SEKA Çaycuma mitinginde EMEP ve ÖDP'ye yönelik yasak ve engellemeler, sendikalarda giderek yükselen gericiğin (sınıfa ihanetin bir başka türü) son örnekleridir. Eylemlere getirilen bu kısıtlama ve yasaklarla, zaten zayıf olan sınıf dayanışması olabildiğince düşürülmekte, eylemci kitle sermayenin karşısında (çoğu durumda polis ve askerin fiili saldırıları karşısında) yalnızlaştırılmakta, daha da önemlisi bilinci saptırılmaya çalışılmaktadır. Bu, kolay affedilecek, göz yumulacak bir suç değildir.

Eğer IMF-TÜSİAD yıkım programlarının bozulabilmesinin yolu sınıf hareketinin birleşik eylemliliğinden geçiyorsa, bunu yaratmanın yolu da sendikal ihanetin bir an önce kırılmasından geçmektedir. Halihazırda grev ve direniş sürmekte olan işçiler ve grev kararı alınmış durumdaki belediye işçileri başta olmak üzere, eyleme geçen tüm işçi ve emekçiler, öncelikle sınıf dayanışmasının bu tür engelleri konusunda sendikalardan gelen gerici kararlara direnmeli, boşa çıkarmalıdır. Unutulmamalıdır ki, bugüne dek yalnızlaştırılmış tüm grev ve direnişlerin sonu hüsrana olmuştur. Sadece sınıfın genel çıkarları açısından değil, eylemin kendi içindeki dar çıkarları açısından da sınıf dayanışması zorunludur. Kaldı ki, içinde bulunduğumuz süreçte hiçbir grev yada direniş, bir fabrika veya işletmenin iç sorunları üzerinden gelişmemektedir. Belediye işçilerine dayatılan IMF programının sadaka zammı, dün kamu çalışanlarının, yarın tekstil ve metal işçilerinin karşısına çıkarılan aynı saldırıdır. Ve asgari ücret üzerinden tüm ücretli emekçilere dayatılmaktadır. Geçen yıl kamu emekçilerinin sadaka zamlara karşı eylemleri, biraz da kendi sendikalarının marifetiyle, darlaştırılmıştı. Sonuçta IMF'nin, yani sermayenin dediği oldu. Bugün aynı saldırıya karşı belediye işçileri greve gidiyorlar.

TİS sürecindeki tüm işletmeleri bekleyen aynı saldırıdır, dolayısıyla işçilerin tek yolu da direnmektir. Bu kez kazanmak için, kamu emekçilerinin geçen yılki akıbetine uğramamak için, aynı saldırıya maruz olan tüm güçler birleştirilmelidir. Belediyelerde örgütlü sendika arın ortak tutumu örnek bir karar olmakla birlikte yeterli değildir. Enflasyon hedefinde zam adı verilen yoksullaştırma saldırısına karşı tüm ücretli emekçilerin birleşik eylemi örgütlenmek zorundadır. Bu konuda ise, devrimci-öncü işçiler dışında, TİS sürecindeki, grev ve direniş eylemindeki tüm işçilere önemli görevler düşmektedir. Birleşik eylem kendiliğinden gelişmeyeceğine, adım adım örülmek zorunda olduğuna göre, birilerinin işe girişmesi gerekiyor. Bu işe girişenlerin desteklenmesi, güç verilmesi, sayılarının çoğaltılması gerekiyor. Öncelikle de, birleşik hareketin önündeki her türlü gerici engelin temizlenmesi gerekiyor.

Büyük bir siyasal sınıf çatışmasına doğru

Emekçiler sınıf düşmanlarını tanıyorlar artık. Tanımakla da kalmıyor, saldırıya uğrayan her kesimden emekçi başını yavaş yavaş kaldırmaya başlıyor.

Onların en yakıcı ihtiyacı, iktisadi ve demokratik hak ve özgürlükler mücadelesine devrimci siyasal bir karakter kazandırmak; günlük mücadelelerini programatik hedefler dahilinde sürdürmek; bunun için kendi bayrağı altında kenetlenip birleşik mücadeleyi yükseltmektir.

Bu program Parti programıdır.

Çünkü; Parti programına hayatiyet kazandıran şey, işçi ve emekçilerin güncel taleplerinin yanısıra tarihsel çıkarları ve hedefleridir.

Çünkü; bir tek Parti programı, en geniş işçi ve emekçileri birleştirecek bir nitelik taşımaktadır.

Çünkü; bir tek Parti programı, işçi ve emekçileri muzaffer kılacak tarihsel mücadeleye kılavuzluk edebilir.

Çünkü; bir tek Parti'nin bayrağında, milyonlarca işçi ve emekçiyi yıkıma uğratan sermaye sınıfına karşı işçi sınıfı; düzene karşı devrim; kapitalizme karşı sosyalizm; emperyalizme karşı enternasyonalizm yazmaktadır.

Sermayenin sosyal yıkım programına karşı partiden, partinin programından güç alalım, sınıf mücadelesine güç katalım.

Yıkım programı sınıfsal uçurumu büyütüyor

"Türkiye'de 50-55 milyon insan açlık sınırında. Bu kadar sosyal adaletsizliğin olduğu bir ülkede sosyal patlamaların olmaması çok ilginç." Bu sözler tarafsız bir gözlemciye ya da herhangi bir düzen muhalifine değil, bu sosyal adaletsizlik tablosunun yaratıcılarından TOBB Başkanı Fuat Miras'a aittir. Geçen aylarda hükümetteki bir partinin genel başkanı da, benzer biçimde, "tarım reformunu uygularsak köylünün yüzüne nasıl bakarız" demek zorunda kalıyordu. TZD Başkanı İbrahim Yetkin'in, "Bu fiyatı kabul etmemiz mümkün değildir. Bu fiyatın arkasından çok büyük patlamalar olacaktır."

açıklamasından sonra ise bir dizi bölgede çiftçiler alanlara çıkarak tepkilerini ortaya koymaya başladılar. Kendi başına bu açıklamalar bile yıkım programının anlaşılması için yeterli bir fikir veriyor.

İşçi ve emekçi kitleler, sermaye cephesini ürkün, korkutan, şaşkınlığa iten bu tablonun kapsamlı yıkıcı sonuçları ve gerçek kapsamıyla henüz yeni yeni tanışmaktadırlar. Onlar, saldırının yıkıcı sonuçları ortaya çıktıkça, buna karşı mücadele içinde bilinçlendikçe, sermayenin duyduğu hayret ve şaşkınlık yerini kuba bırakacaktır.

Uygulanmakta olan saldırı programı tarihsel önemde ve kapsamda bir sınıfsal çatışmanın da zeminini düzlemektedir. Yıkım programı her geçen gün yeni kesimleri hedef tahtasına çakmakta, halka halka toplumun bütün emekçi kesimlerine yayılan bir boyut kazanmaktadır. Yalnızca yaygınlığıyla değil, derinleştirdiği sınıf çelişkileri ve yol açtığı kitlesel sefaletle de büyük bir toplumsal hareketliliğe zemin oluşturmaktadır.

Öte taraftan sermaye iktidarı varını yoğunu bu yıkım programının hayata geçirilmesine sarfetmektedir. Elindeki bir takım silahları yıpratma pahasına bütün olanaklarını seferber ederken, kendi eliyle yeni patlama dinamiklerini büyütmektedir.

Görünürdeki olanakları ne kadar güçlü olursa olsun, sermaye iktidarı, yıkım programına karşı yükselecek bir sınıf ve kitle hareketini bütünüyle teslim alacak, keskinleşen çelişkilerin körüklediği sınıf dinamiğini sönmüldürecek güç ve olanaklara sahip değildir. Saldırıları kaçınılmaz olarak sınıf mücadelesine kapsamlı bir zemin yaratmakta, kitlesel bir tepki biriktirmekte ve varolan çelişkileri bütün açıklığıyla ortaya sermektedir. Sınıf ve kitle hareketinin bugünkü düzeyinden ileriye doğru bir sıçrama yapması, emekçi katmanların sosyal yıkım programına hakettiği yanıtı vermesi için nesnel koşullar giderek olgunlaşmaktadır. Sermayenin saldırılarında şimdiye kadar katettiği mesafe, sınıf ve kitle hareketinin mevcut durgunluğu, sendika bürokrasisinin ihaneti ve devlet terörünün kitlelerde yol açtığı yarattığı yıldırıcı ve bezdirici etki, karamsarlığa yol açmamalıdır. Bunlar dün de az çok karşı karşıya olunan, bertaraf edilmesi mümkün zaaflardır.

Mevcut siyasal tablonun üzerinde durulması gereken asıl zayıf halkası ise, sınıf ve kitle tepkisini adım adım örgütlü ve siyasal bir düzeye taşıyacak, farklı katmandan emekçilerin mücadele birliğini sağlayacak müdahalenin yetersizliğidir. Devrimci önderlik boşluğunun doldurulamamasıdır. Nesnellüğün sunduğu imkanlar ne kadar gelişkin olursa olsun, sınıfa devrimci müdahale olmaksızın sözkonusu zaafların kendiliğinden aşılması mümkün değildir. Nitekim, sınıf ve kitle hareketi, önündeki engelleri, içinde debelendiği sorunları aşmadığı için yükselen tepkilere ve biriken olanaklara rağmen

bir sıçrama yapamamaktadır. Sermayenin yıkım programının akıbeti, işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin göstereceği örgütlü tepkilere bağlı bir seyir izleyecektir. Fakat şimdiden şu söylenebilir; almış olduğu mesafe ne olursa olsun, sermayenin işi eskisi kadar kolay olmayacaktır.

Yıkım programı emekçilere karşı topyekûn bir saldırdır

Sonuçları ve sonuçları üzerinden tepkilerin yeni yeni açığa çıktığı yıkım programının şimdiye kadarki diğer saldırılardan farkı, yalnızca kapsamına ve iktisadi sonuçlarına bakılarak anlaşılabilir. Yıkım programının öncekilerden farkı, sistemin yeniden yapılandırma ihtiyacı çerçevesinde kazanılmış bütün hakları hedef alması ve uzun vadeli siyasal hesaplar içermesidir. En özlü ifade ile yıkım programı, tekelci sermayenin milyonlarca işçi ve emekçiyi insanca çalışma, insanca yaşam ve insanca bir gelecekte yoksun bırakan bir saldırısıdır. Yıkım programı sermayenin uyguladığı savaş ekonomisidir. Tekelci sermayenin bugün hızlandırdığı saldırılarının önünü düzleyen yoğun bir siyasal-ideolojik bombardımana yıllar önce başlaması bir rastlantı değildi. Bu yüzden siyasal süreçlerdeki herhangi bir gelişme doğrudan yıkım programının akıbetini ve izleyeceği seyri etkilemektedir. Bu da yıkım programının herhangi bir dönemde, herhangi bir hükümetin uygulayacağı bir program olmadığını anlatmaktadır.

Sermayenin yıkım programı, onun herhangi bir aksayan parçaya müdahale ihtiyacının ürünü olarak gündeme getirilmedi. Şu ya da bu alanda sınırlı bir önlemler paketi olarak ele alınmadı. Sermayenin yıllardır uygulamaya çalıştığı yıkım programı her alanda yeniden yapılanma ihtiyacını karşılamaya dönük uzun erimli bir saldırdır. Bu nedenle, yol açtığı tek sonuç da sefalet (düşük ücret, işsizlik vb.) ile sınırlı kalmamakta, işçi ve emekçilerin siyasal, sosyal kazanımlarına yönelmekte, ideolojik ve kültürel farklı biçimlerde sürmektedir.

Tek bir parçaya indirgenemezliği ve birazdan değineceğimiz gibi uluslararası niteliği, aynı zamanda onun topyekûn bir saldırı olduğunu ve ancak bu bütünlükteki bir siyasal karşı koyuşla püskürtülebileceğini göstermektedir. İktisadi mücadele talep ve hedefleriyle sınırlı bir hareketlilik, ne kadar güçlü olursa olsun, saldırıyı püskürtme gücü gösteremez.

Yıkım programı emperyalist tekellerin bir dayatmasıdır

Yürürlükteki yıkım programı uluslararası sermayenin yeni stratejik hedefleri ve yönelimlerine göre şekillenmektedir. Hedeflerinde olduğu gibi uygulanmasında da ulusal ya da

özgün açılımlara dayalı esneklik payı yok denecek kadar azdır. Emperyalizme bağımlı bütün orta ya da az gelişmiş ülkelerde işçi ve emekçilere benzer de değil, aynı yıkım programının ürünü acı reçeteler çıkarılmakta ve aşağı yukarı ortaya aynı sonuçlar çıkmaktadır. Başarısı için de az-çok benzer siyasal yapılanmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Sermaye, bu uğurda vitrine çıkardığı birkaç hükümeti ve partiyi gözden çıkarmaktadır. Türkiye’de olduğu gibi, sosyal yıkım programının selameti için birkaç tanesini birden ileriye sürmektedir.

Yerli ve yabancı tekellere yeni pazarlar açmaya ve kâr oranını artırmaya dönük bu saldırılar şu temel başlıklarla “reform” adı altında yürütülmektedir. Tarımda sübvansiyonların kaldırılması ve bu alanda tekelci sermayenin egemenliğinin pekiştirilmesi, en kârlı işletmelerden başlamak üzere KİT’lerin ucuz fiyatlarla talanı, sosyal hizmetlerin özelleştirilmesi (eğitim, sağlık, belediye vb.), sosyal hakların gaspı (emeklilik yaşının yükseltilmesi, sosyal güvenlik sisteminin tasfiyesi (özel emeklilik, özel sigorta) vb.), emekçilerden kesilen vergi oranının ve dolaylı-dolaysız ek vergilerle artırılması (çöp, çevre, konut, belediye vergisi vb.) ve tüm bunları tamamlayan düşük ücret politikası. Ülkeden ülkeye değişen, yalnızca uygulama hızı ve biçimidir.

Yıkım programının uygunladığı hangi alan, hangi parça ele alınırsa alınsın, emperyalizm dolaysız ve en kaba biçimde karşımıza çıkmaktadır. Köylülüğe dayatılan taban fiyatlarında, işçi ücretlerinin belirlenmesinde, sosyal hakların gaspı ve sosyal güvenlik-sigorta sisteminin göçertilmesinde, bütün özelleştirme projelerinde emperyalistlerin eli vardır. Ve hiç kuşkusuz, kendisine yönelen yıkım programına karşı mücadele etmeye başlayan her kesim, mücadelesini anti-emperyalist bir içerikte sürdürme eğilimini ortaya koymaktadır. “Kahrolsun IMF-Bağımsız Türkiye!” sloganının işçiler ve kamu emekçileri tarafından en çok atılan ve sahiplenilen slogan olması, yeni yeni harekete geçen köylülüğün mitinglerde bu aynı sloganı atması, saldırılara karşı ortaya konulan tepkilerin hem kolay siyasallaşmasına hem de yaygınlığına bir örnektir.

Sosyal yıkımın büyüttüğü mücadele dinamikleri ve siyasal olanaklar

Tekelci sermayenin sosyal yıkım programı, sınıf ve kitlelerde uyandırdığı genel mücadele isteğinin yanısıra bir dizi başka imkanlar da sunmaktadır. Anti-emperyalist mücadele dinamiklerini güçlendirmesi bunlardan birisidir. İstenildiği kadar, “büyüyen Türkiye”den, “Avrupa ve Avrasya’da kilit önem”den ve “ulusal çıkar”dan bahsedilirse edilsin, ücretlerin, taban fiyatlarının ve diğer saldırı başlıklarının emperyalistlerce bir bir dikte ettirildiği gerçeği kitlelerin dikkatinden kaçırılmıyor. Öte taraftan, yalnızca emperyalistlerin övgüyle karşıladığı bu program, sermayenin içerdeki dayanaklarını zayıflatmakta, bir takım açmazları su yüzüne çıkarmaktadır.

Öncelikle sermaye iktidarının geleneksel siyasal-

sınıfsal dayanaklarının zayıflaması, toplumsal ve ideolojik meşruluk zemininin aşınması sonucunu doğurmaktadır. Yıkım programı, toplumu, geçmiştekinden daha yoğun ve keskin bir emek ve sermaye çelişkisi temelinde bölmektedir. Bu, servet-sefalet kutuplaşmasında ya da proleterleşme ve tekelleşme oranının artışıyla da rahatlıkla gözlenebilmektedir.

Mevcut saldırılar, sermayenin geleneksel dayanağı olan orta sınıfları hızla çözülmeye, toplumun alt tabakalarına doğru sürüklemeye zorlamaktadır. En iyi durumda bu kesim, geçmişte elinde tuttuğu ayrıcalıkları ve konumunu parça parça kaybetmeye başlamaktadır. Bu, bütün ülkelerde gözlenen ortak eğilimdir. Deyim yerinde ise, sermaye sınıfı böylece devrime karşı en güçlü sigortalarından birini yitirmektedir. İşçi ve emekçilere dönük olarak kullanılan “sosyal devlet”, “refah toplumu” söylem ve propagandasının yanısıra “orta sınıf”, “orta direk” edebiyatının rafa kaldırılması boşuna değildir.

Fakat daha da önemlisi, yıkım programı, düzen partilerinin milyonlarca işçi ve emekçi üzerindeki ideolojik etkilerini ve siyasal kontrollerini zayıflatmaktadır. Buna muhalefetteki düzen partileri de dahil. Bugün hiçbir düzen partisi, işçilerin, kamu emekçilerinin ve üretici köylülüğün taleplerini bir parça da olsa karşılayabilmek için emperyalizmi, IMF’yi karşısına alacak durumda değildir.

Bunun da etkisiyle, sosyal yıkım programını savunmak ve uygulamak dışında bir alternatif kalmayan düzen partileri, aralarındaki geleneksel ayrımları silikleştirmekte, kendilerine yönelen kitle desteğini giderek yitirmektedirler. Sosyal yıkım programı, düzen partilerine, toplumun tekelci sermaye sınıfı ve bir avuç rantiyer kesim dışında kalan kesimlere, istismara dayalı bile olsa herhangi bir ayrıcalık tanıma esnekliğini ve imkanını ortadan kaldırmaktadır. Tam da bu koşullarda başkanlık sisteminin tartışılması boşuna değildir.

Bu katı iktisadi nesnellüğün siyasal alanda sistemi karşı karşıya getirdiği sonuçlar bununla da sınırlı değildir. Sermaye iktidarı yıkım programıyla büyüttüğü hedeflere ulaşabilmek, derinleşen sefalet karşı yükselcek tepkileri bastırmak için, üretici kesimlerin demokratik, siyasal, hukuki ve örgütsel kazanımlarını ağır biçimde tahrip eden bir baskı ve saldırı kampanyası yürütmek zorunda kalmaktadır. Sosyal yükümlülüklerini sırtından atan devlet, en geri düzeydeki emekçilerin gözünde bile çıplak bir sermaye iktidarı aracı, emekçilere karşı çıplak bir zor aygıtı olma özelliği kazanmaktadır. Saldırımı istediği hızda yürütmesini sınırlayan, geçmişte kazanılmış ya da tanınmış ayrıcalıklara, demokratik taleplere ve hak mücadelesine tahammül edememektedir. Bu durum, sistemin esneme olanaklarını sınırlamaktadır. İktisadi hak gasplarının artırıldığı, sömürünün yoğunlaştırıldığı koşullarda demokratik hak ve özgürlükleri de budaması son derece doğaldır. Tersî düzen adına büyük bir handicap olurdu.

Sonuçta, rejim görünüşte esnek, gerçekte daha katı bir yapısal özellik kazanmaktadır. Sosyal patama beklentisi boş bir beklenti olmadığı için, sermaye

siyasal tedbirleri süreklileştirme ihtiyacını her zamankinden daha yakıcı biçimde hissetmektedir. Çünkü, sosyal yıkım programı her zamankinden daha güçlü bir siyasal istikrar tablosu gerektirmektedir. Sermayenin en küçük bir sarsıntı ve belirsizlik karşısında “herşeyin başı istikrar, istikrar” diye yakınması ve çıkar çatışmasına kendisini fazla kaptıran güçlere sorumluluk ve itidal çağrısı yapması boş bir kaygının ürünü değildir.

Bunun doğal sonuçlarından biri, kendi iç çatlaklarına karşı düzenin aşırı bir hassasiyet kazanmasıdır. Bu herhangi bir dönemde istikrarın kolayca savrulması ve dağılmasını da anlatıyor. Son dönemde Mesut Yılmaz’ın aklanması üzerinden yaşanan sürtüşmelerin sermaye cephesinde yarattığı tedirginlik, bu hassasiyetin somut bir göstergesidir.

Bir diğeri ise, kitlelerin demokratik hak ve özgürlük istemlerine karşı tahammülsüzlüktür. Yıkım programı en yalın biçimiyle, işçi ve emekçilerden yükselcek bir muhalefeti dizginleyip ezmeye dönük siyasal bir yapılanmayı da beraberinde getirmektedir. Devlet terörünün devrimci ve komünist öncülerden kitlelere doğru yaygınlaştırılması, mevcut baskı ortamının emekçilere doğru genişletilmesi (yardım ve yataklık maddesinin kapsamının genişletilmesi ve öngörülen cezanın artırılması bunun son örneğidir), iktisadi-demokratik hak mücadelesinin politikleşmesi ve militanlaşmasını da hızlandıracaktır. Grev, gösteri vb. kitle eylemliliğine yönelik yasakların yanısıra en sıradan bir gösteriye bile yöneltilen fiili saldırılar, yükselcek sınıf ve kitle hareketinin mücadele deneyimi kazanmasına güçlü bir dayanak olmaktadır. Bu tür uygulamalar, düzenden beklentisi tükenen işçi ve emekçilerin devrimci bir alternatif arayışını ve bu alternatifle bütünleşmenin imkanlarını artırmaktadır. Her durumda, iktisadi hak gaspları ve yeni saldırılar sefalet içindeki kitlelerin demokratik hak ve özgürlüklere duyduğu açlığı da büyütmektedir. Bu, iktisadi talepler mücadelesi ile demokratik-siyasal özgürlükler mücadelesini birlikte, iç içe yürütmenin koşullarının daha da olgunlaşması demektir.

Yıkım programının hayata geçirilmesinde sermayenin en güçlü kontrol araçlarından biri olan sendika bürokrasisinin politikleşmeye başlayan bir sınıf hareketi karşısında eski uğursuz rol ve etkisini sürdürmesi artık eskisi kadar kolay olmayacaktır. Devrimci bir mücadele hattı ve kitle militanlığı, aynı zamanda, reformizmin yarattığı beklentici, kötürümleştirici ve boğucu atmosfere de güçlü bir darbe demektir.

Sonuç olarak

Sermaye iktidarı sosyal yıkım programı ile işçi ve emekçilere karşı uzun sürecek bir savaş başlatmış bulunuyor. Uyguladığı “savaş ekonomisi”, toplumun ezici çoğunluğunun yaşam ve çalışma koşullarını daha da ağırlaştırıyor, sosyal bir yıkım yaratıyor. Sermaye iktidarı, “aç kalan insan tanrısını bile yer” özdeyişinde ifade edilen sınıfsal gerçeğe uygun hareket etmek zorunda olduğunun bilinciyle, bir taraftan da önlemler almaya çalışıyor, tahkimatına hız veriyor. Her gün bir parça küçülttüğü ekmeğe razı etmek için, işçi ve emekçilerin sınırlı demokratik hak ve özgürlüklerini de tırpanlamak zorunda kalıyor. Bu dayatmaları kanıksatmak için “ikinci kurtuluş savaşı”, “tünelin ucundaki işiğe ulaşmaya az kaldı”, “topyekûn seferberlik-topyekûn toplumsal fedakarlık” vb. demagojilere sarılırsa da; toplumu, MGK patentli “şariat, bölücülük ve teröre karşı ulusal birlik, çağdaşlık” siyasetine bağlanmaya çalışan manevralara girişse de; uyguladığı terörün dozajını artırırsa da, sosyal yıkıma karşı tepkilerin birikmesine, hak gasplarına karşı mücadele isteğinin uyanmasına engel olamıyor. Zira bilinir ki, sefalet şiddetin en kötü biçimidir. Ve yine bilinir ki, en keskin terör ve baskı politikası bile, açlık sınırına gelmiş, bugünü ve

geleceği elinden alınmış kitleleri harekete geçmekten alıkoyamaz.

Öte yandan, en temel insani ihtiyaçların karşılanmadığı bir yerde hiçbir vaad kitleleri kontrol etmeye yeterli olamaz. Bunun için Avrupa Birliği'ne aday üyeliğin sağlayacağı sözde demokratik ve ekonomik gelişme-büyüme balonlarıyla, sahte vaadlerle işçi ve emekçileri kandıramıyorlar. Bu türden vaadler, artık iflah olmaz reformistler, yeni dönemin teslimiyetçileri ve liberal solcu kesimler dışında bir beklenti uyandırmıyor.

Gelinen yerde, "iktisadi ve siyasi reform" başlıkları altında yürütülen saldırıların hangi sınıfın çıkarına hizmet ettiği, kimler tarafından yürütüldüğü kitleler nezdinde anlaşılabilir bulunuyor. Emekçiler, sınıf düşmanlarını tanıyorlar artık. Tanımakla da kalmıyor, saldırıya uğrayan her kesimden emekçi başını yavaş yavaş kaldırmaya başlıyor.

Onların en yakıcı ihtiyacı, iktisadi ve demokratik hak ve özgürlükler mücadelesine devrimci siyasal bir karakter kazandırmak; günlük mücadelelerini programatik hedefler dahilinde sürdürmek; bunun için kendi bayrağı altında kenetlenip birleşik mücadeleyi yükseltmektir.

Bu program Parti programıdır.

Çünkü; Parti programına hayatîyet kazandıran şey, işçi ve emekçilerin güncel taleplerinin yanısıra tarihsel çıkarları ve hedefleridir.

Çünkü; bir tek Parti programı, en geniş işçi ve emekçileri birleştirecek bir nitelik taşımaktadır.

Çünkü; bir tek Parti programı, işçi ve emekçileri muzaffer kılacak tarihsel mücadeleye kılavuzluk edebilir.

Çünkü; bir tek Parti'nin bayrağında, milyonlarca işçi ve emekçiyi yıkıma uğratan **sermaye sınıfına karşı işçi sınıfı; düzene karşı devrim; kapitalizme karşı sosyalizm; emperyalizme karşı enternasyonalizm** yazmaktadır.

Sermayenin sosyal yıkım programına karşı partiden, partinin programından güç alalım, sınıf mücadelesine güç katalım.

Sermayenin siyasal başarısının dayanakları ve sınırları

Sermaye iktidarı sosyal yıkım programını uygulamada şimdiye kadar elde ettiği başarıyı, işçi ve emekçiler cephesinden anlamlı bir tepki geliştirilememesine ve aldığı siyasal tedbirlere, elindeki olanakları iyi değerlendirmeye borçludur.

Söz konusu tedbirlerin yalnızca baskı ve terörden, yalnızca askeri-polisiye tedbirlerden ibaret olduğunu düşünmek büyük bir yanılgı olacaktır. Baskı ve terörün sosyal yıkıma karşı gelişen tepkileri sınırlandırıcı etkisi muhakkak ki var. Ama devlet terörü de nihayetinde belli bir siyasal hedefin parçası olarak işlev görür ya da görmez. Örneğin, demokratik hak ve özgürlükler mücadelesini kısıtlamak, bastırmak amacıyla kullanılan devlet terörü, tersine bu özlük ve talepler uğruna mücadeleyi körükleyip büyütebilir de.

Bu nedenle sermaye iktidarı, uyguladığı terörü daha etkili kılmak üzere, kitlelerin özlüklerinin ve taleplerinin istismarına dayanan, emekçilerin dikkatini emek-sermaye çelişkisi ekseninin dışına kaydırmaya çalışan siyasal manevralara başvurmuştur. Buna, kısaca, emekçilerin gündemine kendi siyasal gündemini ve seçeneklerini dayatmak da denebilir. Sermaye, toplumun gündemine giren ya da zorla sokulan bir takım popüler konu ve gelişmeleri bu amaç için etkili bir tarzda kullanmaktadır. (Futbol, Doğu için yürütülen sözde seferberlikler, AB üyeliğinin getireceği demokratikleşme, gelişme, ekonomik büyüme yalanlarıyla süslü haberler, propagandalar vb.)

Sabun köpüğü gibi ortaya çıkıp kaybolan bu gündemler üzerinden sürdürülen ideolojik bombardımanların kuşkusuz ki uzun vadeli ve kalıcı bir siyasal getirisi yoktur. Bu nedenle sermaye, işçi ve emekçilerin tepkilerinin yönünü kaydırmak, mevcut toplumsal hareketliliği kendi kontrolündeki bir saflaşma ekseninde tutmak üzere, orta ve uzun vadeli taktik siyasal açılımlar da yapmaktadır.

Kendi eliyle beslediği dinsel gericiğin kontrolden çıkma eğiliminin güçlenmesine karşı, çağdaşlaşma, laikliğin korunması adı altında yürüttüğü sözde mücadele ve kontrol altına alma mücadelesine toplumdan destek bulma çabası buna bir örnektir. Gerici dinsel örgütlere karşı yürüttüğü operasyonlardan çok yönlü olarak yararlanma girişimleri de bunun bir parçasıdır. Bir yandan dehşet görüntüleri eşliğinde toplum terörize edilirken, diğer yandan, gerici taşeron örgütleri kendi işlediği cinayetlerin faali gibi sunarak kendisini aklamayı sürdürmektedir. Son dönemlerde olduğu gibi, bu gündemi bölgedeki siyasal emelleri için de değerlendirmeye çalışmaktadır.

Zaman zaman geriye düşse de, sermaye iktidarı şeriatçılık-laiklik eksenindeki siyasal gündemi ihtiyaç oldukça, vesile çıktıkça tepe tepe kullanmaktadır. Kürt halkının mücadelesi karşısında elde ettiği başarıya rağmen, "bölücülüğe karşı mücadele" üzerinden toplumun saflaştırılması hala bir diğer gündemdir. Dizginleri sermayenin elinde olan şovenizm, şovenist kampanyalar ihtiyaç olduğunda tekrar kullanılmak üzere yedekte tutulmaktadır.

Sınıf ve kitle hareketinin devrimcileşmesini, sınıfın devrimci ve komünist öncülerle buluşmasını engellemek ve bu yönlü hareketi kırmak için "terörle mücadele" adı altında da kesintisiz bir siyasal çalışma, propaganda faaliyeti ve operasyonlar sürdürülmektedir. Son dönemlerde bu yönlü siyasal etkinliğin merkezine cezaevlerinin oturtulduğu biliniyor. Burada devrimcileri teslim alma çabası, işçi ve emekçileri teslim alma çabasından bağımsız olarak ele alınamaz.

Bunlara, ayrı bir başlıkta ele alınması gereken, çetelere karşı mücadele görüntüsü altında süren aklama çabalarını da eklemeliyiz. Adi suç çeteleri ile öne çıkan bir takım tetikçilere karşı yürütülen kesintisiz operasyonlar, devlet çetesinin kendisini aklama çabasının rutin payandaları haline getirilmek istenmektedir.

Bir kısmı toplumdaki gerçek güç ilişkilerine ve dayanaklara sahip bu çatışmaların sınıf çatışmasına (son tahlilde sahte ya da gerçek olması çok da önemli olmayan bir saflaşmaya) ikame edilmesinin imkanları ve sınırları bugünden çizilebilir. Bu sınırlar, toplumsal bir altüst oluşa, sermayeyi her alanda yeniden yapılandırmaya zorlayan sosyal yıkım programı doğrultusunda

gerçekleştirilen saldırıların açığa çıkardığı gerçek sınıf ilişkileri ve çatışmaların kendisidir.

Sonuçta sermaye, çeşitli tehlikelere karşı her cephede mücadele eden, bunda belirli bir başarı da kazanan güçlü ve kararlı devlet ile istikrarlı bir siyasal tablo görüntüsü vermeye, bu tabloya ulaşmaya çalışmaktadır. Kararlı ve güçlü devletin güvencesi olarak MGK, istikrarın dayanağı olarak kendi içinde uyumlu bir burjuva siyasal yapı ve partiler öne çıkmaktadır. İstikrarın yegane güvencesi, bozulma ve dağılma riskini hep taşıyan siyasal alana yapılan balans ayarı olmaktadır. Sosyal yıkımın başarıya ulaşmasının güvencesi ise MGK eksenli burjuva siyasal yapıdır. Burjuva siyasal partilerinin ve üçlü koalisyon hükümetinin bu süreçte yıpranacak olması, kaçınılmaz olduğu için kabullenilen, katlanılması gereken bir sonuçtur. Bu sonuç şaşırtıcı değildir. Zira, yıkım programı etrafında birleşen burjuva partilerin hiçbirinin orta vadede bile kitleler üzerindeki etkilerini, inandırıcılıklarını sürdürme şansına sahip olamayacağı muhtaplardan bilinmektedir. Çünkü, sosyal yıkım programı, burjuva siyasetinin kullandığı klasik örtüleri, kirli şalları gereksiz kılmaktadır. Kitleleri eskisi gibi kandırmada ve yönetmede zorlanmanın, eski tarzda güç olamamanın bir sonucudur bu. Burjuva siyaseti, artık olağan olmayan biçimlerle sürmek durumundadır. Zira, kendi adına bile olağan karşılanmayan bir patlama dinamiğiyle birarada yaşamaya kendisini mecbur etmiştir.

Devlet terörünün sistematik bir karakter kazandığı '90'lar boyunca sosyal yıkım programının niçin bu kapsamıyla yürürlüğe sokulmadığını, burjuva cepheindeki son üç yılın siyasal gelişmeleri yeterli açıklıkta ortaya koyuyor. İMF'nin yıllardır dayattığı programın aksamasında rol oynayan asıl etken, bunu uygulayacak siyasal iradenin dağılmış-parçalı bir görüntüye sahip olmasıydı. Kürt ulusal mücadelesinin de yarattığı basınçla, siyasal süreçler uzun bir

dönem tıkanmıştı. Burjuva partileri arasında programı uygulayacak güçlü bir siyasal irade birliği sağlanamamıştı. Siyasal istikrar için herşeyden önce sermaye iktidarının yeniden yapılanmasına ihtiyaç duyuluyordu. İşte, 28 Şubat örtülü darbesi, sermayenin istikrar arayışına bir yanıt olarak gündeme bunun için getirildi.

28 Şubat bir nokta operasyonu değil, stratejik hedeflerinde mesafe almak için, sermayenin ayağına dolanan iç zaafı, parçalı görüntüye, irade dağılmasına ve toplumun tümünde tepkiyle karşılanan çeteleşme gerçekliğinin üstünü örtmeye hizmet eden uzun süreli tahkimatın bir parçasıdır. Sermaye, 28 Şubat darbesiyle, 24 Ocak 1980'de önüne koyduğu saldırı programını (24 Ocak Kararları) hayata geçirecek olan 12 Eylül darbesinin örtülü ve sinsî bir biçimine ve koşullarına kavuşmuştur. Generallerin deyimleriyle, mevcut tehditler varoldukça, yani sosyal yıkım programı gündemde oldukça, "bin yıl geçse de" sürecek bir müdahaledir.

Ancak, işçi sınıfı ve emekçilerin sosyal yıkıma, örtülü-örtüsüz kirli darbelere, "bin yıl" değil birkaç yıl bile tahammül etmeyeceği açıktır. İşçi sınıfının devrimci önderliği ile buluşması başarılabilir koşullarda, bu kez faşist rejimin örtülü biçimde istikrara kavuşmasına imkan tanınmayacaktır.

Ayağa kalkma vakti gelmiştir!

DİSK Genel Başkanı Vahdettin Karabay, bütün işini gücünü bırakmış, Türk işadamlarının savunmasını üstleniyor. Kanal 7'de yayınlanan bir tartışma programında, milyonlarca işçinin emekçinin gözlerinin içine baka baka diyor ki;

"Bizim iş adamlarımız, dünyanın en pahalı kredisini kullanıyorlar, dünyanın en pahalı enerjisini, hammaddesini, teknolojisini kullanıyorlar, bunların fiyatlarını düşürmek için pazarlık yapamıyorlar. Onlar da ayakta kalabilmek için dünya rekabetine ayak uydurabilmek için, en ucuz işçi ücretlerini dayatmak zorunda kalıyorlar. Türkiye'de yeterli sermaye birikiminin oluşmasını desteklemek içinde hükümetler, kanunsuz işler yapma pahasına, sermaye yanlısı politikalar izliyorlar. Devlet, işverenine ucuz kredi olanakları yarattırsa, enerjiyi, hammaddeyi, teknolojiyi dünya fiyatlarından sağlarsa, işçi ücretleri üzerinde bu kadar yoğun baskı olmaz. Hem işadamlarımız rahatlarlar, hem de işçilerimiz. Dünyanın hiçbir yerinde %25 kâr ile üretim yapan sermaye grubu kalmadı, bu gidişata ayak uydurmak lazım vb.."

İşte bir sendika başkanının kapitalistleri savunusu... İşte ufku bu insanlık dışı düzenin sınırlarından ötesini göremeyenlerin tosladığı kalın duvar... Sermaye düzeni ayakta kalsın diye işçilere ve emekçileri fedakarlık çağrılarını çıkartanların beslendikleri bataklık...

Patronların kendi aralarındaki vahşi rekabet savaşında, işçilerin taraf olmasını istemek, işçilerin sonsuza kadar köle kalmalarını istemekle aynı şeydir.

Sermaye düzeninin, bitmek tükenmek bilmez krizleri işçi ve emekçilerin açlık sınırında yaşamaya mahkum edilmeleriyle bile çözülüyor ise, sonsuza kadar çözülmez demektir.

Bugün devasa üretim imkanlarına rağmen, milyonlarca insan yoksulluk, açlık ve bakımsızlıktan ölüyor, üç beş yıl sonra onmilyonlarca insan aynı nedenlerle ölmeye devam edecek demektir. Patronlar, binlerce işçinin emekçinin ortak ürünü olan zenginliklere el koyuyorlar. Onların yaratıcısı olan emekçiler ise sefaletle mahkum ediliyor. Bu ne biçim bir düzen? Bu düzeni ancak, onun bataklığından beslenenler savunur!

Patronların kâr hırsı, doğayı, toprağı, havayı, suyu her şeyi, temiz olan herşeyi kirletiyor. Kendisi gelecekte yoksun olduğu için, kendisi ile birlikte bütün güzelliklerin geleceğini de yoketmek istiyorlar. Bu kadar katliam, bu kadar işkence, bu kadar vahşet bunu defalarca kanıtlıyor.

Bütün bunlara rağmen, işçi ve emekçilerin yaşamlarını biraz daha iyileştirmek için görev verdikleri bir sendika başkanı, kalkıp patronların avukatlığını üstlenmeye yelteniyor. Çağdaş sendikacıyız, işçinin haklarını savunurken, işverenin koşullarını da hesaba katıyoruz, olanaksız isteklerde bulunmuyoruz vb. ile kendilerini bir de işçi dostu göstermeye çalışıyorlar. Bunları ya cehalet, ya da demagoji.

Hepimiz çok iyi biliyoruz ki, "battım, iflas ediyorum" vb. teranelerinin esas nedeni, işçileri ve emekçileri aldatmak ve oyalamaktır. Hiç batan adamın çocukları yurt dışında zevk ve sefaya devam edebilir mi? Hiç batan adamın yatları katları sürekli artabilir mi? Hiç batan adamın yurt dışındaki bankalarda hesapları katlanarak artabilir mi?

Türkiye'de yeterli sermaye birikiminin olmadığından bahsediyorlar. Yok, çünkü; vurgunu vuran, paraları yurt dışına kaçırıyor. Türkiye ekonomisinin düzlüğe

çıkabileceğine patronların kendileri bile inanmıyorlar. En tepedeki devlet bürokratlarının bile servetleri yurt dışında. Tüm tekeli sermaye gruplarının yurt dışında villaları, yatları, otelleri, fabrikaları vb., var. Onlar Türkiye ekonomisi batsa da, üç kuşak ailelerinin refah ve zevk içinde yaşamalarını güvence altına almışlar. Geride kalanların durumları ile hiç mi hiç ilgilendikleri yok. Gemi batana kadar koparabildiklerini almak, el koyabildiklerini götürmek telaşındadırlar.

Çağdaş sendikacımız da geçmiş karşımıza, akıl hocalığı yapıyor. Bütçenin neredeyse tamamı, borç ve faiz ödemeleri ile emperyalist para babalarına ve işbirlikçi tekeli/tefeci asalaklara gidiyor. Geri kalanı, silah alımları, milli güvenlik bahanesiyle emperyalist ölüm tüccarlarına veriliyor. Ülkenin her karış toprağı adım adım satılığa çıkarılıyor. Bütün bunları çok iyi bilmesine rağmen, bu asalak düzenden nasıplenen "çadaş sendika" agramız, ülke ekonomisinin geleceği için fedakarlık, sabır çağrılarını çıkartıyor.

Bu ikiyüzlülüğe, bu yalancılığa daha ne kadar katlanacağız?. Ne zaman, hem ülkemizin hem de tüm işçi ve emekçilerin geleceğini, bu asalak sülüklerin ellerinden kurtaracağız?

Artık yeter! Ayağa kalkma vakti gelmiştir!

Örgütlenme vakti gelmiştir. Mücadele etme vakti gelmiştir. İşçi ve emekçilerin haklarını ve çıkarlarını savunan komünist işçi partisinin bayrağı altında toplanalım. Partimizin programını hayata geçirmek için savaşalım ve kazanalım.

Yaşasın insanın insan üzerindeki her türlü egemenliğine ve sömürüsüne son veren komünizm!

Yaşasın işçi ve emekçileri komünizme götürecektir olan sosyalizm!

Yaşasın sosyalizm için savaşımımızı örgütleyen partimiz!

Kahrolsun kardeşi kardeşe düşüren, parayı başta eden barbar sermaye düzeni!

Kahrolsun halkları esir eden, insan kanıyla beslenen emperyalist cellatlar!

Kahrolsun bütün uşaklar, işbirlikçiler ve suç ortakları!

Gelecek güzel günler için mücadele alanlarında buluşmak üzere bütün kardeşlerimi selamlıyorum, sevgiyle kucaklıyorum.

Komünist bir işçi

Sendika ağaları ihanette sınır tanımıyorlar

ESK toplantısı ve Koçlar'ın şansı!

ESK toplantısında Türk-İş ve Hak-İş hükümetin istikrar programını desteklediklerini ve destekleyeceklerini açıkladılar. Görüntüyü kurtarmaya yönelik birkaç sözde itirazı saymazsak, toplantının özü buydu. Bir kez daha emekçilere bu yıkım programına direnilmeyeceği mesajı kendi sözde temsilcileri aracılığıyla verilmiş oldu. Rahmi Koç'un "*Bayram Meral ekonomik program için bir şanstır*" açıklaması, hemen toplantıdan sonraki günlerde basında yer aldı. Türkiye'nin en büyük holdinglerinden birinin patronu Bayram Meral'i "şans" olarak niteliyor. Türkiye'nin en büyük işçi konfederasyonunun genel başkanı Türkiye'nin işbirlikçi tekeli sermayesinin şansı oluyor! Anlaşılan Bayram Meral ve benzerlerinin izlediği ihanet çizgisi Rahmi Koç'u dahi şaşırtıyor. Rahmi Koç, Bayram Meral'i şans olarak değerlendirirken, böylece ondan daha fazla yararlanma çağrısı da yapmış oluyor.

Aslında bu, şu an emekçilerin içinde bulunduğu örgütsüzlük ve dağınıklığın da bir göstergesi. Türkiye'de sendikalaşma oranı hızla düşüyor, emekçilerin gerçek gelirleri '94'ten bu yana çok daha hızlı geriliyor, üzerlerindeki baskılar günbe gün artıyor, emeklilik (küçük bir azınlık dışında) olanaksız hale geliyor. Bu tablodan Rahmi Koç'un şans olarak nitelendiği Bayram Meral çıkıyor. Bayram Meral üç dönemdir sorunsuz bir biçimde Türk-İş Genel Başkanı seçiliyor. Bütün bunlar olurken, Türk-İş içerisinde hiçbir ciddi itiraz, tartışma vb. yükselmiyor.

Bu olup bitenlere gündelik olayların akışı üzerinden bakarsak, ESK'dan iki sonuç çıkabilir. Yılgınlık ya da işçi sınıfından kopuk bir küçük-burjuva devrimciliği. Zaten egemenlerin ESK yoluyla yaymaya çalıştıkları duygu da budur: Yılgınlık. Yoksa ESK'da yeni hiçbir şey söylenmemiştir.

Kuşkusuz sermaye sınıfı yürütülmekte olan yıkım programının mücadele dinamiklerini beslediğinin farkındadır. Fakat bu beslemenin meyvelerini hemen vereceği düşünülmemelidir. Birikim ve beslenme tarihseldir. Mücadele dinamikleri meselesine bu perspektifle bakılmalıdır. Sermaye sınıfı mücadeleye tam da böylesi bir perspektiften

yaklaşmakta ve ESK'yı, bir subap olarak "Bayram Meral şansı"ni kullanarak, kurumsallaştırmaya çalışmaktadır. Sınıflar mücadelesi sokaklardan kopartılıp bu tür platformların sınırlarına hapsedilmeye çalışılmaktadır.

DİSK'in "ESK'nın yasası olmadığı için katılmadığı" itirazı, sınıflar mücadelesinden bakıldığında, işçi sınıfının itirazı değildir. DİSK bu tavrıyla burjuvazinin liberal platformunda yer almaktadır. ESK'yı yasal statüye kavuşturmak demek, ESK'yı emekçi kitleler gözünde daha bir inandırıcı kılmaktan öte bir anlam taşımaz. ESK bugün oynadığı rolü yasal bir kılıf ile oynamaya başlar, ki bu rol Bayram Meral'in rolüdür.

Kaldı ki burada önemli olan şudur. Sermaye iktidarının, mücadele eden emekçilerin basıncıyla, onların temsilcileriyle görüşmeye çalışması, emekçi temsilcilerinin yasal platformlarını genişletmek zorunda kalması ile sermaye programının bir parçası olarak emekçilerin mücadelesini yasal platformlara hapsedmesi ayrı ayrı şeylerdir. Ya da emekçilerin bir takım ekonomik-sosyal hakları için işverenlerle toplu sözleşme masasına oturması ile ESK'da ülkenin geleceğini işverenlerle konuşmak arasında temelden farklılık vardır. Birincisi çıkar çatışması ön kabulüne dayanmaktadır. İkincisiyse "aynı gemideyiz" söylemi eşliğinde bir sınıf uzlaşmasına...

Kimilerinin, toplu sözleşme masasına oturuyoruz. Öyleyse ESK'ya niye girmeyelim söylemi meseleyi çarpıtmaktadır. Bu mantıkla her türlü sınıf işbirliği ve ihaneti meşrulaştırılabilir. Sonuçta ESK'nın da içinde yer aldığı yasal çerçeve sermayenin yasal çerçevesidir. İşçi sınıfının sorunlarını bu yasal çerçeveye hapseden her tür yaklaşımın kaçınılmaz olarak varacağı yer, sınıf işbirliğidir.

Son ESK toplantısında hain sendika bürokratları, bırakın yasal sınırları, sermayenin yasadışı sınırlamalarına (milli güvenlik gerekçesiyle grev ertelemesi gibi) dahi hiçbir şekilde itiraz etmeyeceklerini ifade etmiş oldular. Son ESK toplantısı bu hain bürokratların ağızından işçi sınıfına yalınlık yaymanın bir platformu olarak düşünüldü ve gerçekleştirildi. Belediyelere bir bir asılan grev kararları, yılbaşında 300 bini aşkın kamu işçisini bekleyen toplu sözleşme dönemi ve IMF'ye verilen ek niyet mektubu, böylesi yalınlık yayma mekanizmalarına daha fazla ihtiyaç duyacaklarını gösteriyor. Kuşkusuz sonucu işçi sınıfının bağımsız sınıf tavrını geliştirip geliştiremeyeceği tayin edecektir.

Türkiye ve dünyada yoksullaşma

Deniz Gökçe

Yıllardan beri işçi sınıfı ve emekçi kesime, eşitlik, adalet, sosyal devlet vaatleri verildi. Her söylemin tam tersi gerçekleşti. Artık sermaye devletinin kullanacağı malzeme tükendi. Devletin bütün kirli işlerinden soygunculuğa kadar, işçi ve emekçilerin güvenleri her alanda yitirilmiştir.

Sermayenin artan kârlarıyla servet-sefalet arasındaki kutuplaşma arttı. Türkiye'de nüfusun yaklaşık %20'si işsiz. İşsizlik IMF'nin boyunduruğu altındaki ülkelerde çığ gibi büyüyor. Aşağıdaki tabloda birkaç ülkeden örnek yer alıyor.

Ülke	Kişi başına gelir (dolar)	En yoksul %20	En zengin %20	Eşitsizlik göstergesi
Brezilya	4720	2.5	64.2	60.1
G. Afrika	3400	3.3	63.3	58.4
Şili	5020	3.5	61	56.5
Meksika	3680	4.1	55.3	50.3
Türkiye	3130	4.7	54.9	49.0

(Rakamlar 1997 yılına aittir)

İstanbul gibi büyük bir sanayi kentinde, en yoksul ile en zengin arasındaki fark 1447 kattır.

UNİCEF'in Türkiye'de Bölgelerin Gelişimi 2000 raporuna göre, %14.2'lik nüfus yoksulluk sınırının altında yaşıyor. Kentlerin sokaklarında binlerce evsiz, yarım karnını nasıl doyurabileceğinin kaygısıyla yaşıyor. Çöplerden yiyecek toplayan, binbir türlü hastalığa mahkum edilen yoksullar ordusu günden güne büyüyor.

Doğu Avrupa ve Sovyetler Birliği'ndeki yıkılışın ardından, sosyal yıkım ve savaşlar geldi. Yugoslavya'da resmi rakamlara göre %20 işsizlik var. Polonya'da halkın %50'si yoksulluk sınırının altında yaşıyor. Rusya'da ve eski Sovyet cumhuriyetlerinde tam bir sosyal-kültürel jenosid yaşanıyor. Avrupa ülkelerindeki göçmen işçiler de bu yoksulluğu paylaşıyor.

Dünyada zengin ülkelerle yoksul ülkeler arasındaki gelir eşitsizliği de büyümüştür. Emperyalistlerin yıllarca kendi ülkelerindeki işçi ve emekçilere sus payı olarak tanıdığı haklar, bağımlı ülkelerin sömürülmesiyle edinilen kaynaklardan oluştu. Yeraltı ve yerüstü zenginliklerinin talan edilmesinin yanında, bu ülke halkları da alabildiğine yoksullaştı, köleleşti.

Sadece Güney Asya'nın %59'u, günde bir doların altında yaşamaya mahkum ediliyor. Fakat bu ülkelerdeki savaşa milyarlarca dolarlık harcama yapılmaktadır. Dünyanın en zengin 225 kişinin serveti 2.5 milyar yoksul dünya insanının, yani insanlığın neredeyse yarısının gelirine eşit. Emperyalist ülkelerde kozmetik endüstrisinde tüketime harcanan para 12 milyar dolar iken, dünyada açlık çeken çocuklar için yapılması gereken harcama 13 milyar dolardır. Avrupa ve ABD'de kedi-köpek mamaları için 17 milyar dolar harcama yapılabiliyor.

Dünya üzerinde yaşayan halklar doğal zengin kaynakların içinde görülmemiş bir yoksulluğa

itiliyor. Emperyalizmin tam desteğine sahip faşist diktatörler, kendi halklarına karşı kitlesel katliamlar gerçekleştiriyor.

Türkiye'nin sanayi kentleri, İstanbul, Kocaeli, Bursa, İzmir ve Ankara vb., gelir dağılımında en büyük uçurumu yaşayan kentler. Yoğun göçlerle işsizlik, çalışma yaşamında rekabet, düşük ücretle çalışma... Bazı işkollarında asgari ücret bile fazla görülüyor. Üretimin parçalara ayrılmasında fason üretim yapan orta ölçekli yerlerde, çocuk işçi çalıştırılarak, böylece işçilik maliyetleri daha da düşürülmektedir. Çocuk işçi çalıştırma uygulaması, özellikle orta burjuvaziye ait orta ölçekli atölyelerde sözkonusudur.

İstanbul, Türkiye sanayisinin kalbinin attığı yer. Bu ilimiz ülke gelirinin %27,5'ini almaktadır. Ve İstanbul'da (8 milyonluk şehir), nüfusun %1'i İstanbul gelirinin %30'una el koymaktadır. İstanbul'da en yoksul ailenin yıllık geliri 700 dolarken, en zengin ailenin ise 1 milyon 600 bin dolardır.

Kapitalizm ölümdür!.. Yoksulluk ve barbarlıktır!..

Belediye işçileri İstanbul'da

üç belediyede grev ilanı astı

“Dünyanın hiçbir yerinde hak verilmiyor. Hak alınıyor!”

Biz de hakkımızı almakta kararlıyız!..”

4 ay önce İstanbul belediyeleri ve belediye işçileri arasında başlayan TİS görüşmeleri tamamen tıkanı. Belediye işçileri 24 Mayıs'ta İstanbul genelinde iş bırakmış ve alanlara çıkmıştı. 10 bini aşkın belediye işçisi alanda tepkilerini dile getirerek bu günlerin sinyalini vermişti. Yine 24 Mayıs'ın coşkusunu aratmayacak şekilde, 3 ayrı belediyede Belediye-İş'te

örgütlü işçiler grev ilanlarını astılar.

İşverenle TİS sürecinde anlaşamayan belediye işçileri 5 Temmuz'da Güngören, 6 Temmuz'da Bayrampaşa ve Gaziosmanpaşa Belediye binalarının önünde toplandılar ve kararlı, coşkulu ve kitlesel bir şekilde binalara grev ilanlarını astılar.

Belediye binaları önünde halaylar çekildi, sloganlar atıldı ve basın açıklamaları okundu. “Direne direne kazanacağız!”, “Birlik, mücadele zafer!” “İşçi-memur elele genel greve!”, “Yaşasın sınıf dayanışması!”, “İşçiyiz, haklıyız, kazanacağız!” sloganlarını sık sık atarak tepkilerini ve kararlılıklarını dile

getirdiler.

Belediye-İş toplu sözleşme genel sekreteri, yaptığı konuşmada şunlara değindi. “4 kişilik ailenin geçim endeksi 400 milyonu aşıyor. Hükümet ise biz bu parayı vermeyiz diyor. Dünyanın hiçbir yerinde hak verilmiyor. Hak alınıyor! Biz de hakkımızı almakta kararlıyız. TİS sürecinde herşey görmezlikten geliniyor. TİS süreci öyle veya böyle bitecek. Ama TİS bizim istemlerimiz doğrultusunda bitecektir. Buna hiç endişemiz olmasın. TİS'in yasal sürecini sonuna kadar kullandık. Amacımız bunu masada bitirmektir. Ama buna müsaade edilmedi. Grevi amaç olarak değil, araç olarak kullanırız. Bizi buna zorlarsa

bilsinler ki, Belediye-İş Sendikası, bütün üye, temsilci ve şubeleriyle, İstanbul'da olacaktır”

Konuşmasına; kaynakların düzgün harcanmadığını, herşeye para bulunduğunu ancak işçiye para bulunmadığını, buna karşı çıkan, hakkını arayan Çorlu işçisinin saldırıya uğradığını söyleyerek devam etti.

Üç belediyede de hemen hemen aynı konuşmalar yapıldı.

Eyleme Genel-İş'ten ve diğer Belediye-İş şubelerinden ve işçilerinden destek verildi.

Güngören, Bayrampaşa ve GOP'ta belediye binasına grev ilanını asan işçiler halaylar çektikten sonra sloganlarla dağıldı.

Kızıl Bayrak/İstanbul

Greve hazırlanan belediye işçileriyle konuştuk...

- Greve çıkıyorsunuz, ne düşünüyorsunuz?

1. İşçi: Herkes hakkını almalıdır. Bizler buraya hak almaya geldik. Geçenlerde bir ilaç aldım, 23 milyon. Grevden başka çaremiz kalmadı.

2. İşçi: Biz ekme için buradayız. Ekmeğimizi alana kadar mücadele edeceğiz.

3. İşçi: Bu hayat şartlarında

%25 gibi bir teklifin kabul edilmesi mümkün değil. Sonuna kadar direneceğiz.

4. İşçi: Haklı olduğumuzu düşünüyorum. Çünkü belediye işçileri çok kötü ve pis işlerde çalışıyor. Daha emekli olmadan bir çoğu hastalanıyor, emekli maaşını alamadan ölüyor. Bu koşullarda bu ücretin az olduğunu düşünüyorum. Ücretlerin

yoksulluk sınırına çekilmesini istiyoruz.

5. İşçi: Bizler zevk için greve çıkmıyoruz. Onlar bizleri zorluyorsa bizler de greve çıkacağız. Bizi buna mecbur bırakıyorlar.

6. İşçi: Herşeyi özele vermişler. Bir sürü araç aldılar. Bu araçlar taşeronlar tarafından çalıştırılıyor.

“Belediye işçisi köle değildir!”

Sendikamız Belediye-İş'in onbinlerce üyesi belediye emekçilerinin, eş ve çocuklarının aç-açık kalmaması, sofrada aş, huzurlu bir işinin olması, ele güne muhtaç olmayacağı bir ücret alması ve çalışarak elde ettiği “ALINTERİ KURUMADAN HAKKI VERİLMELİDİR” sözünde ifadesini bulan hakkını alması için yürüttüğü, akılcı, gerçekçi toplu iş sözleşmesi mücadelesi, bundan böyle GREV yolu ile sürdürülecektir.

Grevden doğacak olumsuzlukların sorumlusu; haklı, doğru ve insani bir yaşam için mücadele veren biz belediye işçileri değil, bize kölece bir yaşamı reva gören belediye yönetimleri olacaktır.

Unutmasınlar ki; **BELEDİYE İŞÇİSİ KÖLE DEĞİLDİR!**
Belediye-İş İstanbul 1 No'lu Şube'nin basın açıklamasından...

Ankara:

Belediye çalışanları eylemine 400 emekçi katıldı

KESK'e bağlı Tüm Bel-Sen ve Kamu-Sen'e bağlı Tüm Yerel Hizmet-Sen, belediye çalışanlarının bazı otobüslere bedava binebildiği otobüs kartlarının kaldırılmak istenmesini protesto etmek için, 5 Temmuz saat 17:00'de, Güvenpark'ta bir basın açıklaması düzenlediler. Yaklaşık 400 kişinin katıldığı eylemde meclis komisyon toplantısının başlaması ve taleplerinin toplantıda ilk madde olarak belirlenmesini beklediler. Alanda coşkulu duruşlarıyla dikkat çeken emekçiler sık sık, “Direne direne kazanacağız!”, “Kartlar hakkımız söke söke alınır!” vb. sloganlar attılar. Eylemin başında yapılan konuşmada talepleri kabul edilene kadar alanın terkedilmeyeceği söylenmesine rağmen, mücadelelerinin devam edeceği söylenerek bir süre sonra eylem bitirildi.

Kızıl Bayrak/Ankara

Belediye işçileri mücadele bayrağını açtı

5 Haziran tarihinde işverenin isteği üzerine Seyhan Belediyesi'nde de Büyükşehir'dekine benzer bir oylama gerçekleşti.

Seyhan Kültür Merkezi'nde saat 17:00'de gerçekleşen oylama bir ara durduruldu. Sonra tekrar başladı. 1320 işçinin oy kullandığı oylamada 1130 “evet”, 190 “hayır” sonucu çıktı. İşverenin tüm baskılarına rağmen Büyükşehir Belediyesi'nin aksine grev kararı çıktı. Bu da Seyhan Belediyesi işçilerinin geçmiş dönemlerde verdikleri mücadelelerden, örgütlü güçlerine olan inançtan kaynaklıdır.

Kızıl Bayrak/Adana

Adana Büyükşehir Belediyesi'nde grev oylamasında hayır çıktı!

4 Haziran tarihinde Büyükşehir Belediyesi'nde TİS'lerin tıkanması sonucu sendikamızın almış olduğu grev kararının sonrasında, işveren tarafından yaptırılan grev oylamasında 310 oy farkla “greve hayır” kararı çıktı.

İşçilerin bir çoğu 18 aydır maaş alamadıklarını, aldıklarının da yarım maaş olduğunu, sendikamızın sorunlarına sahip çıkmadığını, sendikaya güvenmediklerini, bundan böyle başkanın (Ayteç Durak) iyi niyetine güvendiklerini ifade ettiler.

2 milyonun üzerinde alacakları bulunan işçilerin, diğer sorunlar bir tarafa, sırf alacakları yüzünden bile greve gitmeleri beklenirken, çoğunluğun “greve hayır!” demesi, ancak işçilerin sendikayı yönlendirmek yerine, onun kendileri yerine mücadele etmesini beklemeleriyle açıklanabilir. Sendika onlara önceden sahip çıkmadığı için onlar da sendikamızın verdiği grev kararına sahip çıkmıyorlar.

Grev oylamasının sonuçları gösteriyor ki, Büyükşehir Belediyesi işçilerinin çoğunluğu, kendi mücadelelerini ancak ve ancak kendi özgüçlerine dayanarak verileceğini, sendikamızın kendiliğinden, onların yönlendirmesi olmadan sorunlarına sahip çıkmayacağını hala kavrayamamıştır. İşçilerin bu tutumu sendika yönetiminin ortaya koyduğu uzlaşmacı tavra karşı olumsuz yönde verilen bir tepkidir. Bu tepki işçileri işverenin insafına bırakmıştır.

Kızıl Bayrak/Adana

Çayırhan Termik Santrali 23 Haziran'da özelleştirildi

Ankara'ya giden işçilerin yolu

Sincan'da askerler tarafından kesildi

21 Haziran'da Çayırhan Termik Santrali TKİ'den TEAŞ'a devredilmiş, böylece özelleştirmenin önu açılmıştı. 2000 işçinin çalıştığı santralin maden ocaklarında 1260 civarında işçi çalışıyor. 750 işçi ise TEAŞ'ta çalışıyor. TKİ'de çalışan işçiler Türkiye Maden-İş Sendikası'nda, TEAŞ'ta çalışan işçiler ise Tes-İş'te örgütlüler. Üç yıldır özelleştirme saldırısının ilk sıralarında yer alan Çayırhan'ın bir gecede satışı; TÜPRAŞ ve POAŞ'ın satışından sonra birkaç parmak hareketiyle gerçekleşen bir operasyon niteliğinde.

Çayırhan işçisinin üç yıldır dönem dönem güçlü denilebilecek özelleştirme karşıtı bir duruşu var. Ancak, işçilerin santralin satıldığını işverenin güvenlik için çağırıldığı 500 jandarmayı görerek öğrenmeleri, sendikanın ise satış öncesi hiçbir şey söylememiş olması, işçilerin şu an içinde buldukları durumu açıklıyor. Son üç yıl içinde Çayırhan'da miting, Ankara'da yürüyüş yapılmıştır. Ancak saldırının büyüklüğü ve santralin enerji sektöründeki yeri düşünüldüğünde, özelleştirmeyi geri püskürtebilecek bir örgütlülük ve eylem hattı ortaya konulamamıştır. Bunun en açık göstergesi, santral satıldığında işçilerin ne yapabilecekleri konusunda bir açıklıklarının ve tabandan gelen bir örgütlülüklerinin olmamasıdır. Çayırhan özelleştirme saldırısında enerji sektöründe ilk sıralarda, ancak gelişebilecek bir satışa karşı hiçbir ön hazırlık yok, bir işyeri komitesi oluşturulabilmiş değil.

İşçiler satış karşısında ortak bir tavır sergileyemiyorlar. 600 işçi 2 Temmuz devir teslim tarihinden bir önceki güne kadar emeklilik için başvuruyor. 500 işçi ise, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile görüşmek ve öfkelerini haykırmak için 30 Haziran'da Ankara'ya yola çıkıyor. Ancak Sincan'da askerler tarafından şehre girilmelerine izin verilmiyor ve geri dönmek zorunda kalıyorlar.

İşçiler 1 Temmuz'dan itibaren çalışmaya devam ediyorlar. Çayırhan'a gittiğimizde bizimle konuşmaktan çekinmeleri ya da artık yapılacak hiçbir şey yok ruh haliyle hareket etmeleri, işçilerin durumunu açıklıyor. İşçiler çekiniyorlar, çünkü işverenin sözleşme bitene kadarki tutumunu ölçemiyorlar. Özelleştirmenin sonuçları hakkında çok fazla bilgileri yok. İşçiler satış hakkında konuşurlarsa, işverenin kulağına gitmesinden, tazminatlarını kaybetmekten korkuyorlar.

Kızıl Bayrak/Ankara

Türkiye Maden-İş Sendikası Orta Anadolu Şubesi (Çayırhan TKİ Şubesi) Başkanı Hasan Dünder ile özelleştirme sorununu görüştük:

“Çayırhan işçisi saldırıyı yalnız aşabilir miydi?”

TKİ'nin Park Termik şirketine satışı bir anda oldu, işyerinde örgütlü sendika olarak hiç haberiniz olmadı mı bu satıştan?

'80 öncesi işyerlerinde işletmeler 5 kişi tarafından yönetiliyordu, bu 5 kişiden biri de işçi temsilcisiydi. O zaman sendikaların buna benzer durumlardan haberi oluyordu. Ama şimdi biz de ne olup bittiğini basından takip edebiliyoruz. Çünkü biz ya oyalanıyoruz, ya da yanlış bilgilendiriliyoruz.

Düşünün, bir gece yatıyorsunuz kamu işçisisiniz, sabah uyandığınızda özel bir şirkete devredildiğinizi öğreniyorsunuz. Doğal olarak işçilerde işverene, sendikaya karşı bir güvensizlik oluşuyor. Gelecek kaygısı ne yapacağını şaşırtıyor işçiye ve işçiler bir günde emeklilik için başvurmak zorunda kalıyorlar. Tam 600 işçi bir günde emeklilik için başvurdu.

Bu satıştan sonra işçilerin sosyal kazanımlarında ne gibi kayıplar olacak?

Kazanılmış hakların kaybı sözkonusu değil. İşçi arkadaşlar bu konuda fazla kaygılanıyorlar. Bunları yapmak kolay değil. Çünkü sözkonusu işletme küçük bir yer değil. Santral ve madeni özel bir şirket 20 yıllığına devralıyor. Sendika bu hakları korumanın garantisidir.

Özelleştirmeden sonra sendikanın durumu ne olacak?

Sendikanın durumunda bir değişiklik olmayacak. Sözleşmemiz 10 Ocak'ta sona eriyor. Yeni sözleşmeyi TKİ ile değil de Park Termik ile yapacağız. Sendikalı işçilerin üyeliklerinde de bir değişiklik olmayacak.

Ancak biz biliyoruz ki, özelleştirmenin gerçekleştirildiği işletmelerde, sendika yeni alınan ve sendikası çalışmaya zorlanan işçilerle boşa düşürülüyor. Sendikanız bu konuda bir şey yapmayı düşünüyor mu?

Bu tehlike her zaman var ve bizim de bu tehlikeye karşı duruşumuz mutlaka olacaktır. Zaten bu saldırının zemini de hazır. 15 yıldır işyerine işçi alınmıyor. Bu da küresel saldırının bir parçası olmalı.

İşçilerde bir yılgınlık var, “olan olmuş” diyorlar. Belki satış geri çekilmez, ama en azından kazanılmış hakların korunması için sendikanız neler yapmayı planlıyor?

Tabii bundan sonraki çalışma bütün bunları gözetecek. Ama daha önce işçilere de, diğer arkadaşlara da sordum; “ne yapılabilirdi?”

Daha önce neler yapıldı?

Daha önceleri burada mitingler yapıldı, direnişler örgütlendi. Çayırhan işçisi Ankara'daki mitinglere en ön saflarda katılım sağladı. 35 yıldır

biz özelleştirmeyle yatıp özelleştirmeyle kalkıyoruz. Sonunda da korktuğumuz başımıza geldi.

“Ne yapılabilirdi?” sorusunun cevabı, örneğin işyeri komiteleri olabilir miydi?

Tabii olabilir, ama Çayırhan işçisi saldırıyı yalnız aşabilir miydi? Daha önceki denemelerde de maden işçisi elinden geleni yaptı. 3 gün Ankara yollarına düştü. Ama santral işçisi ses çıkarmadı. Yazık ki Çayırhan işçisinin kaderiyle başbaşa olduğunu gördük.

Santralde kaç işçi çalışıyor, hangi sendikada örgütlüler?

750 kadar işçi Tes-İş Sendikası'nda örgütlü.

Tes-İş herhangi bir karşı koyuş sergiledi mi?

Hayır. Yalnızca genel başkanları gelmiş ve bir toplantı yapmışlar, o kadar.

İşletme satıldı, ama asıl saldırı bundan sonra geleceğinden, işyerinde yaşanan kendiliğindenliği aşmak için komitelerin örgütlenmesi gerekiyor mu?

Ben biraz farklı değerlendiriyorum. Bu ülkede neden Hak-İş diye, Türk-İş diye, DİSK diye sendikalar var? Ya da örneğin bugün neden özelleştirmeci partiler mecliste? Benim işçilerim bu partilerin il-ilçe örgütlerinde çalışıyorlar, oy kullanıyorlar, koşturuyorlar. Önce buradan başlamak lazım. Siz diyorsunuz ki, komite kurun. Ben bu insanlarla komite kuracağım, ama bu insanlardaki genel mantık şu: “Ben bulunduğum yeri kaybetmeyeceğim, ama özelleştirme olunca sendikadan hesap soracağım.” Önce bu partileri destekleyeceksin, sonra özelleştirmeler başladığında oturup ağlayacaksın! Bunun mantığı yok ki. Önce bunları çözmek gerekiyor.

İşçiler özelleştirmenin gerçekte ne anlama geldiğini biliyorlar mı?

Hayır, bilmiyorlar. Çimentoda ilk özelleştirme olduğunda bir işçi eşi diyor ki; “Kocam önceleri özelleştirmelerden, grevlerden bahsedirdi. Ama biz çok da ne olduğunu bilmiyorduk. Ama ne zaman özelleştirmeden sonra kocam işsiz kaldı, ben üç çocuğumla aç kaldım, o zaman anladım özelleştirmenin ne olduğunu”. Biz '93'te ilk kez TEK'in ikiye bölünmesiyle bu sorun üzerine bir şeyler anlatmaya başladık. Bunun üzerine yöre milletvekilleri dediler ki, “sendikacılar macera peşinde, her yer satılır, Çayırhan satılmaz”. İşçilerimizin büyük bölümü bize değil onlara inandı. Bugün olanlar ortadadır.

Çok anlattık işçi arkadaşlarımıza; IMF dedik, DB dedik, küresel saldırı dedik, ama ne zaman arkadaşlarımızın başına geldi, o zaman anladılar.

Kızıl Bayrak/Ankara

Sağlıkta özelleştirmeye ve SSK'nın tasfiyesine sağlık emekçilerine saldırılar eşlik ediyor...

SES'e yönelik saldırılar sürüyor

Mezarda emeklilik yasasıyla ilk ciddi adımları atılan sosyal güvenliğin tasfiyesi planının diğer adımları da şu günlerde bir bir atılıyor. Bir yandan emeklilik fonlarını özel sigorta şirketlerinin kasalarına pompalayarak düzenlemeler yapılırken, diğer yandan sağlığın özelleştirilmesi hızlandırılıyor.

Sağlığın ve bu arada SSK hastanelerinin tamamının özelleştirilmesi çerçevesinde, Yaşar Okuyan (işçi sınıfı mitinglerinde "Hop hop Yaşar, top Yaşar!" diye anılan çalışma bakanımız!) tarafından gündeme getirilen "SSK hastanelerinde "Gönüllü Çalışma Uygulaması", tüm SSK çalışanlarına zorunlu fazla mesai dayatması haline geldi.

Bu uygulamayla SSK hastanelerinde verilen sağlık hizmetlerinin kalitesinde ve niceliğinde hiçbir artış sağlanamamış olmasına rağmen, sağlık emekçilerinin günlük mesaisi 9 saatten 12 saate çıkarılmış oldu. Bu uygulamaya göre SSK çalışanları cüzi bir ek ücret karşılığında günde 3 saat fazla mesai yapmaya zorlanıyor ve bu durum emekçilere SSK hizmetlerinin iyileştirilmesi olarak pazarlanıyor. Aslında tam bir özelleştirme ve esnek çalışma uygulaması olan bu adımla, SSK sağlık hizmetlerinin tasfiyesine yönelik yeni bir adım atılmış oluyor. SSK çalışanları bu uygulamada parça-hasta başı ücretlendiriliyor. Şimdilik SSK'lılardan bu ek mesai sırasında aldıkları hizmet için ek bir ücret talep edilmiyor. Fakat bunun ilk fırsatta gündeme geleceğini de herkes biliyor.

İşte bu, güya gönüllü, ama aslında fiilen zorunlu ek çalışma uygulamasına karşı, SES'te örgütlü SSK çalışanları haklı olarak direniyorlar. Bu amaçla SES bünyesinde basın açıklamaları, toplantılar yapılıyor, bildiriler, afişler basılıyor, dağıtılıyor.

Bu uygulamaya dönük en ciddi direnişi gösteren SSK Okmeydanı Hastanesi'ndeki 5 SES temsilcisinin sürgünü çıkartılıyor. Bunun üzerine Okmeydanı Hastanesi çalışanları 27 Haziran günü hastanede grev kararı alıyor ve uyguluyorlar. İşte bu sırada olan oluyor ve polis hastane içine kadar girerek, 18 hastane çalışanını yaka-paça, tekme-tokat gözaltına alıyor.

Bütün bu olaylar dizisi, bizlerin önüne pek çok

genel-geçer doğruyu tekrar koyuyor.

1- Sermaye iktidarının sosyal güvenlikle ilgili olarak attığı adımların tamamı tasfiyeye yöneliktir.

2- Tasfiyeye karşı direnebilmek için SSK çalışanlarını da kapsayan birleşik bir emekçi cephesinin örülmesi ve fiili-meşru temelde mücadelesi gerekmektedir. (Okmeydanı dışındaki pek çok hastanede SES'in örgütlülüğüne rağmen bu uygulamaya geçilmiştir)

3- Fiili-meşru mücadelenin bedeli fiili dayak ve fiili gözaltı-tutuklama olabilir ama, bu durum tasfiye planlarını daha da gayrimeşru hale getirecektir.

4- SES Genel Merkezi'nin sürgünler ve hastane baskını konusundaki tutumu tamamen bir pasifizm örneğidir. Buna karşı hiçbir ciddi muhalefet örgütlenmemiştir.

Bugün SSK çalışanlarının önündeki görev, bu son uygulama vb. özelleştirme-esnek çalışma adımlarını, kamuda "sosyal güvenliğin tasfiyesi" bilinciyle birleştiren bir direniş hattını tüm ülkeye yaygınlaştırmaktır. Son olaylar direnişin biçimi ve içeriğinin nasıl olması gerektiğini gösterdiği gibi, bu biçim ve içerikteki bir direnişi SES Genel Merkezi'ne hakim mevcut anlayışların öremeyeceğini de göstermiştir.

Görev öncü-devrimci sağlık emekçilerinin omuzlarındadır.

Menemen'de işten atılan işçilerle konuştuk:

“Menemenli emekçilerden ilgi ve destek bekliyoruz...”

Bir süre önce, Menemen'de kurulu Savranoğlu Deri Fabrikası'nda, sendikal çalışma yaptıkları için 16 işçi işten atılmış ve işçiler işe geri alınmak için fabrika önünde beklemeye başlamışlardı. İşten atılmayıp üretime devam eden işçiler de sendika üyesidir ve işveren işçiler aleyhine açtığı mahkemenin sonucu beklenmektedir. Sendikanın yetki alması bu mahkemede belirlenecek. Yasaları zorlayanın temel etkenin verilen mücadelenin gücü olduğu düşünülürse, sendikanın yetki alması mahkemeye değil işçilerin kararlılığına bağlıdır. Konuyla ilgili olarak direnişçi işçilerle konuştuk...

- Eylem süreci nasıl başladı, anlatır mısınız?

1. işçi: 3,5 ay önce örgütlenmeye başlamış ve yetki tespiti yaptırmıştık.

- Şimdi ne durumda?

1. işçi: Süreç çok iyi. Ama baskılar oluyor. İşçiler gözlem altında tutuluyor. İş için gelenlere engel oluyoruz. Şube başkanı geliyor Çarşamba günü. Sendikalar maddi ve manevi destek verecek.

- Bundan sonra ne olacak?

1. İşçi: Açılan mahkemeye işveren katılmayacak. Mahkemenin gidişatına göre süreç belirlenecek. Menemen halkı bize yeterli desteği göstermedi. Oysa biz onlardan destek bekliyoruz. Morallerimiz çok iyi. Fabrikadan arkadaşlar bize destek veriyor. Patron ise bizi birbirimize düşürme çabası içinde.

2. İşçi: Amacımız mücadelemizi gündemden düşürmemek. 20 gündür süren mücadelemizde; Aliğa Petrol-

İş, Hava-İş, TÜMTİS'in ziyaretleri oldu, devam ediyor. Oysa Menemen duyarsız kalıyor. Menemen'in %70'i işçi olduğu halde, bizlere destek olmuyorlar. Eğer Menemen'deki insanlar duyarlı davranırlarsa bize büyük destek olurlar. Bizim amacımız işyerini batırmak değil. Sosyal hakkımızı alarak işyerimizi daha iyi seviyeye getirmek. İşçi arkadaşlarla mücadelemizde kararlıyız ve ölmek var dönmek yok diyoruz.

İzmir:

SES'ten oturma eylemi

29 Haziran'da "SSK'yı emekçiler yönetsin!" şiarıyla tüm illerde olduğu gibi İzmir'de de SES ve Tüm Sosyal-Sen tarafından ortak bir basın açıklaması yapılmıştı.

4 Temmuz'da da, yine tüm illerde SES tarafından "kadrolaşma değil, sorunlarımızın çözümünü istiyoruz" talebiyle yapılan genel eylem çerçevesinde, İzmir'de de İl Sağlık Müdürlüğü önünde bir basın açıklaması yapıldı. "Baskılara, sürgünlere son!", "8 Temmuz'da Ankara'dayız!", "Siyasi kadrolaşma durdurulsun!" sloganları atıldı. Basın açıklamasının ardından eylem, 8 Temmuz'daki Ankara eylemine katılım çağrısıyla bitirildi.

Kızıl Bayrak/İzmir

Adana'da KESK'in oturma eylemi

Adana'da KESK'in düzenlediği oturma eylemine, KESK'in bileşenlerinin yanı sıra tutsak aileleri ve sosyalist basın katıldı. 5 Temmuz günü yapılan eyleme 300 kişi katıldı.

Eylemde "Toplu sözleşme hakkımız söke söke alırız!", "Zafer direnen emekçinin olacak!", "MAİ, MİGA, tahkim, kahrolsun emperyalizm!", "Kahrolsun IMF, bağımsız Türkiye!", "Exsa işçisi yalnız değildir!" sloganları atıldı. Yanısıra, "Devrimci tutsaklar yalnız değildir!", "Hücreler ölümdür geçit verme" yazılı önlükleri giymiş tutsak yakınları da "Anaların öfkesi katilleri boğacak!", "Hücreleri parçala tutsaklara sahip çık!", "İşçi-memur elele genel greve!" sloganlarını attılar. Kamu emekçileri bu sloganlara kısmi oranda sahip çıktı.

Ardından bir basın açıklaması okundu. Açıklama, "İnsanca yaşamak için bütün taleplerimiz yerine getirilinceye kadar, fiili ve meşru mücadele alanında sonuna kadar mücadelemizi devam ettireceğiz. Yorgunluk yok, yılmak asla!" şeklinde bitirildi. Açıklamanın ardından Burdur Cezaevi'ndeki saldırı duyuruldu. Oturma eylemi halaylarla sona erdi. Eyleme coşkulu bir hava hakimdi.

Kızıl Bayrak/Adana

Adana'da zulme ve yoksulluğa karşı miting

Adana Demokratik Muhalefet Platformu (ADMP), 1 Temmuz'da zulme ve yoksulluğa karşı bir miting düzenledi. Mitinge katılım yazık ki oldukça düşüktü. Genel olarak bir kitle çalışması yapılmadan gerçekleştirilen bir eylem oldu bu.

Alana girildiğinde devrim şehitleri için 1 dakikalık saygı duruşunun ardından DMP adına Haber-Sen Şube Başkanı Yasin Aytaç devletin saldırılarına karşı birlikte bir mücadele gerektiğini vurgulayan bir konuşma yaptı. Ardından bir tutsak anası hücre tipine karşı mücadele çağrısı yaptı.

1 Mayıs üzerinden yaşanan DMP-Emek Platformu arasındaki olumsuzlukların hala devam ettiği gözlemlendi. Grevdeki Exsa işçileri de bu sebeple mitinge katılmadılar. 1 Mayıs üzerinden yaşanan olumsuzlukların etkisiyle DMP'ye karşı oluşan önyargılar sebebiyle geniş bir yığılı kücaklayan sendikaların gelmemesi, bir taban çalışmasının yapılmaması, mitingin duyurulmasının dahi son birkaç günle sınırlandırılması gibi sebeplerden dolayı, sermayenin saldırılarının böylesine yoğunlaştığı bir süreçte işçi-emekçilerin birlikte güçlü bir tepki verebilmesini engelledi.

Kızıl Bayrak/Adana

İzmir: 2 bin kişilik kınama eylemi

Sivas katliamının 7. yılında İzmir Demokrasi Platformu tarafından İzmir'de kitlesel bir basın açıklaması düzenlendi. Ancak anma etkinliği her nedense, katliam günü olan 2 Temmuz yerine (aynı zamanda Pazar gününe denk geliyordu) 3 Temmuz Pazartesi gününe alınmıştı.

Saat 18:00'de Konak Sümerbank önünde toplanan yaklaşık 2 bin kişi sloganlar eşliğinde Konak Meydanı'na yürüdü. Katılım açısından iyi ve coşkulu geçen eylemde, devletin hücre saldırısı da sloganlarla teşhir edildi. Diğer sloganların yanısıra hücre karşıtı sloganlar da insanlarda karşılık buluyor ve kitlesel bir şekilde atılıyordu.

Yaklaşık yarım saat süren eylemde İzmir Demokrasi Platformu imzalı "Sivas'ta bedenler yakıldı, düşünceler burada" yazılı pankart taşındı. "Faşizme karşı omuz omuza!", "Sivas'ın hesabı sorulacak!", "Sivas şehitleri ölümsüzdür!", "Sivas'ın katili faşist diktatörlük!", "Hücre ölümdür istemiyoruz!", "Hücre ölümdür izin verme!", "Hücreleri parçala tutsaklara sahip çık!", "Dün Maraş'ta, bugün Sivas'ta, çözüm faşizme karşı savaşta!" sloganlarının atıldığı eylemin başlangıcında devrim şehitleri anısına saygı duruşu yapıldı. Pir Sultan Abdal Derneği İzmir Şube Başkanı Veli Ateş'in okuduğu basın metninin ardından eylem bitirildi.

Kızıl Bayrak/İzmir

Yasaklamalar Sivas katliamını unutturamaz!..

Sivas cankırımının 7. yılında protesto ve anma haftası etkinliklerini, 20 Haziran 2000 tarihinde İstanbul Tabip Odası'nda yaptığımız basın toplantısıyla kamuoyuna açıklamıştık. Aynı tarihte yaptığımız miting başvurusu ve sonrasında yaptığımız tüm etkinlik başvuruları, Emniyet Müdürlüğü tarafından sakıncalı görülmüştür. Kararda denilmektedir ki; "düzenlenmek istenen Bağımsızlık, Demokrasi ve Laiklik" adı altındaki açık hava toplantısı 2911 sayılı kanununun 17. maddesine göre yasaklanmıştır."

2911 sayılı kanununun 17. maddesinin açılımı şöyledir; "Kamu düzenini ciddi şekilde bozacak olayların çıkması veya milli güvenlik gereklerinin ihlal edilmesi veya cumhuriyetin ana niteliklerini yoketmek amacıyla güden fillerin işlenmesinin kuvvetle muhtemel bulunması halinde veya devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünün genel ahlakın ve genel sağlığın korunması amacı ile belirli bir toplantıyı yasaklayabilir."

Hunharca katledilen bu ülkenin aydınlık yüzlü insanlarını anmak devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü mü sarsacaktır, yoksa cumhuriyetin ana niteliklerini mi yokedecektir? Hangi milli güvenlik kararları ihlal edilecekti, 12 yaşında yakılarak öldürülen Koray'ı, halk ozanı Nesimi'yi anmak?

35 aydınımız diri diri yanarken müdahale etmeyen güçler, yanan aydınlarımızı anarken müdahale etmemektedirler. Bilindiği gibi katliam davası 16 Haziran 2000 tarihinde sonuçlanmış ve katliamı yapanlar "cumhuriyetin ana niteliklerini bozmaya girişmekten" ceza almışlardır. Bu katliamı protesto etmek isteyenleri katliamı yapanlarla bir gören anlayışı şiddetle protesto ediyoruz. (...)

2 Temmuz Etkinlikleri Düzenleme Komitesi ve Destekleyen Kurumlar Adına Pir Sultan Abdal Kültür Derneği

2 Temmuz, Ankara mitingi sonrasında yüzlerce kişi Kızılay'a yürüdü

Kitlenin öfkesi önüne konulan setler yıkıldı!

Yürüyüş, komünistlerin koyduğu inisiyatifin kitlenin hesap sorma isteğiyle birleşmesinin bir ürünü olarak gerçekleşti. Böylelikle sermayenin ve reformistlerin, kitlenin öfkesine koyduğu setler yıkılmış oldu.

Bir katliam... 2 Temmuz 1993... Sivas'ta Madımak Oteli... Bu katliam Maraş, Çorum, Buca, Ulucanlar ve daha nice katliamlarla beraber, sermaye devletinin katliam geleneğinin bir parçası. Sivas'ta, 8 saat boyunca canlar ateşler arasında can çekişirken, sermayenin eli kanlı iktidarı, tıpkı depremde olduğu gibi, kılını kıpırdatmadı. "Halkın güvenliğini sağlayan" kolluk güçleri, olaya sessiz kalmanın da ötesinde, katliamın gerçekleşmesinde üstlerine düşen görevleri eksiksiz olarak yerine getirdiler.

Sivas katliamının 7. yıldönümünde olayı protesto etmek için Ankara'da bir miting düzenlendi. Miting alanı olarak daha önce Sıhhiye Meydanı ilan edilmesine rağmen, miting son anda devlet tarafından Tandoğan Meydanı'na alındı. Alevi derneklerinin, çeşitli kitle örgütü ve reformist partilerin düzenlediği miting, geçmiş yıllara göre 5 bin kişi gibi düşük bir katılımı gerçekleştirdi.

Katılımın her geçen yıl daha da düşmesinin en önemli nedeni, sermaye devletinin 33 kişiyi göstermelik idam cezasına çarptırarak kendisini aklamayı, olayı tamamen Alevi-Sünni, lâik-şeriatçı ikilemleri zeminine daraltması olmuştur. Yanısıra, 7 yıldır yapılan eylemlerin içi boş, öfke boşaltmaya dönük olmasının insanlarda yarattığı bir ilgisizlik ve ümitsizlik de bunda belli bir rol oynamaktadır. Ayrıca ön çalışmanın sınırlı ve kısa bir zamana sıkıştırılması, eylemin sermaye devletinden hesap sorma niteliğinden uzak olması, eylemin politik ekseninin laik-şeriat eksenine kurulması, buna eklenecek diğer olumsuz etkenlerdir.

Mitinge Sivas'ta katledilenlerin aileleri, PSAD Genel Merkezi, Yenimahalle Hacı Bektaş Derneği, Tunceliler Derneği, Halk Ozanları Kültür ve Dayanışma Derneği, Ozan-Der, Tüm Emekli-Sen, Genel-İş, Nakliyat-İş, Gıda-İş, TÜMTİS, KESK, TIYAD, Kültür-Sen, TMMOB, Kızılırmak Köy Dernekleri, Halkevleri, Çorum Derneği, TUYAB, Özgür Lise, Partizan, Alinterimiz, Kaldıraç, ÖMP, Atılım, Özgür Gençlik, Odak, Kızıl Bayrak, reformist partilerden SİP, EMEP, ÖDP, düzeni temsilen İP, CHP katıldı. Katılımcılardan en coşkulu ve kitlesel kortejler, Kızılırmak Köy Dernekleri, TÜMTİS ve KESK oldu.

Polis toplanma alanında, arama noktasında ve eylemin bitimine kadar, son 1 Mayıs'ta olduğu gibi, geçmiş eylemlere göre oldukça esnek bir tutum içerisindeydi. Elbette bunun en

temel nedeni, yayılmaya çalışılan sahte demokrasi hayallerinin yanısıra, amacından koparılmış, içi boşaltılmış ve eylemin halktan yalıtık bir alanda gerçekleştiriliyor olmasıdır.

Miting alanında Sivas'ta kaybettiğimiz 35 can için 1 dakikalık saygı duruşunda bulunuldu. Saygı duruşuyla başlayan mitingde; "Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz!", "Sivas'ta düşenler kavgamızda yaşıyor!", "Kahrolsun MGK, MIT, CIA, kontrgerilla!", "Dün Maraş'ta bugün Sivas'ta, çözüm faşizme karşı savaşta!", "Faşizme karşı omuz omuza!", "Katil devlet hesap verecek!", "Sivas'ın katili sermaye devleti!", "Yaşasın devrim ve sosyalizm!",

"Hücreleri parçala, tutsaklara sahip çık!", "Yaşasın Ulucanlar direnişimiz!" sloganları öne çıkan sloganlardı.

Eylemde TUYAB, "Ulucanlar cezaevinden devrimci tutsaklar" imzalı bildiri dağıttı. Eylemde "Hücreleri parçala, tutsaklara sahip çık!" pankartıyla katılıp hücreleri teşhir eden dövizler taşındılar.

Komünistler eyleme, Kızıl Bayrak imzalı, "2 Temmuz 1993 - Sivas katliamı/Faili sermayenin kanlı iktidaridir" pankartıyla katıldılar. Miting öncesinde Kızıl Bayrak imzalı 5 bin çağrı bildirisi alanda da ayrıca hazırlanmış olan 2 bin bildiri dağıtıldı. Yoğun bir şekilde kuşlamalar yapıldı.

Miting sonrasında 2 bin kişilik bir kitle Tandoğan'dan Kızılay'a doğru dağılmayarak yürüyüşe geçti. Miting alanındaki ruh ve coşku zayıflığının bir yana bırakıldığı yürüyüş boyunca Kızılay'a açılan tüm yollar trafiğe kapatıldı.

Bu yürüyüş, komünistlerin koyduğu inisiyatifin, kitlenin hesap sorma isteğiyle birleşmesinin bir ürünü olarak gerçekleşti. Böylelikle sermayenin ve reformistlerin kitlenin öfkesine koyduğu setler yıkılmış oldu.

Miting kürsü anonlarıyla bitirdikten sonra, komünistler dağılmayarak pankartları ve sloganlarıyla Kızılay'a doğru yürüyüşe geçtiler. Yürüyüşe SİP ve alandan ayrılan yüzlerce insanın da katılımıyla, eylem yeni bir safhaya ulaştırılmış oldu. Yürüyüş sırasında sadece bizim pankartımız açıktı. Kitlemiz disiplinli bir biçimde yürürken, attığımız sloganlar arkamızda yürüyen yüzlerce insan tarafından sahiplenildi. Yürüyüş sırasında sık sık te-tip komitesinin polis saldırmayacağı gerekçesiyle pankartımızı kapatma çabalarıyla karşılaştık. Ancak tüm bu girişimlere karşın pankartımızı kapatmayarak yürüyüşe devam ettik. Kendilerine Sivas'ta onlarca insanımızı katledenlere hoş görünmenin anlamı olmadığı şekilde bir yanıt vererek bu girişimlerinin önünü kestik.

Yürüyüş sırasında "Sivas'ın katili sermaye devleti!", "Yaşasın Ulucanlar direnişimiz!", "Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz!" "Marks, Engels, Lenin, yaşasın devrim ve sosyalizm!" sloganları atıldı.

Pankartımızla beraber oldukça coşkulu bir şekilde Yüksel Caddesi'ne kadar yürüdük. Yüksel Caddesi'nde Sivas ve Ulucanlar katliamını teşhir eden ve katliamların hesabını soracağımızı ilan eden bir konuşma yaparak eylemi bitirdik.

Kızıl Bayrak/Ankara

Asım Bezirci mezarı başında 2 Temmuz anması

2 Temmuz 1993'te Sivas'ta katledilen 35 aydını alanda anmak için İstanbul Emniyeti'nden izin çıkmadı. Birkaç ilde alanlarda eylem gerçekleştirilirken, İstanbul'da mezar başı anmaları düzenlendi.

İstanbul'daki anmalardan biri, Sivas katliamında şehit düşen Asım Bezirci'nin Zincirlikuyu'daki mezarı başında yapıldı. 2 Temmuz Pazar günü, saat 10'da mezarlıkta toplanan kitle,

Asım Bezirci'nin mezarına doğru yürüdü. "Sivasın katili faşist diktatörlük!", "Sivas'ın hesabı sorulacak!", "Faşizme karşı omuz omuza!" sloganlarıyla mezar başına varıldı.

Saygı duruşunun ardından bir basın açıklaması okundu. Genelde siyasal islama vuran basın

açıklamasını DBP, DİSK, EMEP, KESK, Halkevleri, ÖDP, Türkiye Yazarlar Sendikası hazırlamıştı.

Sloganlar atarak ve "Gündoğdu hep uyandı..." marşını söyleyerek, yeniden mezarlık girişine kadar yüründü ve kitle burada dağıldı.

Kızıl Bayrak/İstanbul

Kırşehir'de 2 Temmuz etkinliği

Sivas katliamının 7. yıldönümünde, sermaye devletinin katliamlarının teşhiri ve işçi-emekçi yığınlarının bu katliamlar karşısındaki öfkesini ve kinini açığa çıkartmak için, biz de kendi cephemizden belli bir propaganda-ajitasyon faaliyeti yürüttük.

İHD'de günün önemine ilişkin bir basın açıklaması yapıldı. Bizlerin de katılım sunduğu etkinlik kitlesel bir şekilde gerçekleşti. Basın açıklamasının sonunda, Hacibektaş'ta yapılacak etkinliğe çağrıda bulunuldu. Yürütülen çalışmalar sonucunda önemli sayılacak bir kitleyle Hacibektaş'taki 2 Temmuz etkinliğine katılındı. Etkinliğin programında; Grup Köprü, Grup Gökkuşluğu, Nurettin Rençber, Avanos Semah Ekibi, Grup Çığ, Grup Kutup Yıldızı, Hacibektaş Semah ve Tiyatro Gösterimi, Muharrem Kaya, Grup Doğu vardı.

Etkinlikte ilk olarak ÖDP'nin mesajı okundu. *Kızıl Bayrak*, Kırşehir İHD, Niğde ve Nevşehir'den SES, Eğitim-Sen ve Alinterimiz mesajları ise, müzik gruplarının yarattığı sıkışıklık gerekçe gösterilerek okunmak istenmedi. Biz bu tavrı, Sivas'ta ölen 35 şehide ve onlar şahsında tüm devrim şehitlerine karşı yapılmış bir saygısızlık saydık ve eleştirdik. Devrimci ve komünistlere karşı bir barikat oluşturan bu tavrın gerisinde ÖDP'nin bilinen zihniyeti vardı. Gösterilen kararlı tavırla reformizmin bu samimiyetsiz engeli aşıldı ve köşeye sıkışan reformistlerin bahaneleri ortadan kaldırılarak mesajlar okundu.

Mesajlar okunurken salondaki durgun hava dağılmış, yerini sloganlara bırakmıştı. Atılan sloganlardan bazıları; "Sivas'ın katili sermaye devleti!", "Devrim şehitleri ölümsüzdür!", "Hücreler ölümdür, geçit vermeyeceğiz!", "Devrimci tutsaklar onurumuzdur!", "Tek yol devrim, kurtuluş sosyalizm!" idi.

Birer sessiz ölüm makinası olan hücrelere karşı kitlelerin duyarlılığını güçlendirmek açısından sürecin devrimcilere dayattığı bir sorumluluk gereği, mesajlarda vurgulanan konu genelde "F tipi cezaevleri" idi.

Bu arada İHD'nin F tipi cezaevlerine yönelik başlatmış olduğu imza kampanyasını salondaki insanların yarından fazlası ile buluşturma imkanı bulduk. *Kızıl Bayrak* satışı yapılarak kitlelerle buluşuldu. Grup Kutup Yıldızı'yla birlikte salondaki coşku daha da arttı. Halaylar ve türkülerle bitirilen etkinlik, son anlarda da olsa amacına uygun olarak gerçekleştirildi.

Kızıl Bayrak/Kırşehir

"Sivas'ta 35 aydını yakanlar, cezaevlerinde katliamlar yapanlar..."

Günümüzde sadece Sivas, Çorum, Maraş ve Gazi ile sınırlı olmayan, dil, din ve milliyet gözetmeyen bir saldırı furyasıyla karşı karşıyayız. IMF-TÜSIAD sosyal yıkım paketleriyle işçinin, emekçinin, köylünün ve gençliğin elinde avucunda ne varsa alınmaya çalışılıyor. Böylece bütün insanların yaşamları hücreleştiriliyor. Öncü insanlar ise zindanlara atılıyor. En son Ulucanlar'da 10 tutsağı katlettikleri gibi, insanlık onurunu hiçe sayarak işkencelerde katlediyorlar.

F (hücre) tipi cezaevlerini allayıp pullayarak, tutsakları sessizce imha etmek için bütün çabalarını harcıyorlar. Sivas'ta 35 aydını yakanlar; cezaevlerinde katliamlar yapanlar; işçinin, emekçinin, köylünün cebindeki son kuruşa kadar soyanlar; halkı açlığa sefalet mahkum edenler, hep aynı karanlığın ve barbarlığın insanlarıdır. Bir avuç parabalalarıdır. Hangi din, mezhep ve milliyetten olursa olsun ezilen, sömürülen bütün insanlar artık bu oyunlara, katliamlara dur demek zorundadır.

Bizler insan hakları savunucuları olarak bu katliamlara, ayrımcılığa, işkencelere ve yaşamımızın hücreleştirilmesine artık hayır diyoruz ve Sivas'ta katledilen 35 aydınımızı saygıyla anıyoruz.

İHD Kırşehir Şubesi'nin 2 Temmuz tarihli basın açıklamasından...

EKSEN YAYINCILIK KİTAP LİSTESİ

1-	Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm (TDKP Eleştirisi) 2. Baskı	1.200.000 TL.
2-	Modern Revizyonizmin Çöküşü SB ve D. Avrupa Üzerine (Tükendi)	2.600.000 TL.
3-	Yakın Geçmiş Genel Bir Bakış ve Platform Taslağı (Tükendi)	600.000 TL.
4-	Devrimci Harekette Reformist Eğilim	1.500.000 TL.
5-	Teori ve Program Sorunları	2.200.000 TL.
6-	Dünyada Yeni Düzen ve Ortadoğu (Tükendi)	800.000 TL.
7-	Siyasal Gelişmeler ve İşçi Hareketi	1.900.000 TL.
8-	EKİM 1. Genel Konferansı, Değerlendirmeler ve Kararlar	2.400.000 TL.
9-	ekimler-1, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi (Tükendi)	4.000.000 TL.
10-	ekimler-2, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi	4.500.000 TL.
11-	Solda Tasfiyeciliğin Yeni Dönemi (Tükendi)	2.000.000 TL.
12-	İç Yazışmalar/İç Çatışmalar, Işık, Daha Çok Işık (Tükendi)	1.600.000 TL.
13-	EKİM Olağanüstü Konferansı (Tutanaklardan Seçmeler) Devrimci Politika ve Örgütlenme Sorunları (Tükendi)	2.750.000 TL.
14-	Kürt Ulusal Sorunu-1 Teorik-Programatik Perspektifler ve Değerlendirmeler	2.500.000 TL.
15-	Kürt Ulusal Sorunu-2 Teorik-Programatik Perspektifler ve Değerlendirmeler	3.500.000 TL.
16-	Tasfiyeciliğe Karşı Konuşma ve Yazılar, Kopanlar ve Kapılanlar (Tükendi)	1.900.000 TL.
17-	Devrimci Gençlik Hareketi Genişletilmiş 2. Baskı	2.000.000 TL.
18-	Gebze Direnişinin Ardından	500.000 TL.
19-	20 Temmuz Dersleri (Tükendi)	500.000 TL.
20-	Dünya'da ve Türkiye'de Özelleştirme Saldırısı	500.000 TL.
21-	"İş-Ekmek-Özgürlük" sloganı üzerine, Liberal Demokratizmin Politik Platformu Genişletilmiş 2. Baskı	1.200.000 TL.
22-	EKİM 3. Genel Konferansı Siyasal ve Örgütsel Değerlendirmeler	2.400.000 TL.
23-	Küçük Burjuva Popülizmi ve Proleter Sosyalizmi (Z.Ekrem'e Cevap)	2.000.000 TL.
24-	EKİM 3. Genel Konferansı Örgütsel ve Siyasal Tartışmalar (Tutanaklar)	3.000.000 TL.
25-	Demokratizmi Savunmanın Sınırları	800.000 TL.
26-	EMEP Eleştirisi Bir sosyal reform partisinin ideolojik, politik ve örgütsel temelleri üzerine	900.000 TL.
27-	Partileşme Süreci-1 Perspektif ve Değerlendirmeler	2.800.000 TL.
28-	Partileşme Süreci-2 Polemikler: Devrimci Proletarya'ya yanıt	2.300.000 TL.
29-	Demokrasi ve Devrim (Program sorunları üzerine konferanslar)	1.400.000 TL.
30-	Bağımsızlık ve Devrim (Program sorunları üzerine konferanslar)	2.400.000 TL.
31-	Demokrasi, Devrim ve Oportünizm	1.500.000 TL.
32-	Ulusal Sorun ve Devrim (Program sorunları üzerine konferanslar)	1.800.000 TL.
33-	Parti programı üzerine/1, Program yöntemi ve yapısı	2.250.000 TL.
34-	Parti Tüzüğü Üzerine	1.750.000 TL.
35-	Uluslararası Durum Üzerine Değerlendirmeler	2.000.000 TL.
36-	TKİP Program ve Tüzüğü (broşür)	1.000.000 TL.
37-	Parti programı üzerine/2, Teorik ve ilkesel bölüm	2.250.000 TL.

ÇEAŞ soygunu... Özelleştirilme sonrasında

50 trilyon değerindeki santral çürümeye terk edildi...

Daha çok kâr uğruna üretim birimleri de yıkıma uğratılıyor

Sermaye grupları arasındaki it dalaşının suyüzüne çıkardığı gerçekler...

1 milyar dolar buharlaştı

"SPK'ya yakın kaynaklar 1996-1997-1998 ve 1999 yıllarında ÇEAŞ ve Kepez Elektrik'ten yapılan örtülü kazanç transferinin, faiz de hesaba katıldığında 1 milyar dolara yaklaştığını tahmin ediyor. Örtülü kazanç aktarımının belirlenmesi durumunda, bu yıllar Kepez ve ÇEAŞ'ta yönetim kurulu üyeliği yapan kişiler hakkında SPK Kanunu'nun 47/a maddesine göre suç duyurusunda bulunulacak." (Radikal, 2 Temmuz 2000)

ÇEAŞ'ı böyle iç ettiler

"1995'te Enerji Bakanlığı ve SPK tarafından ilişkili olmadığı şirketlere sermaye ve dönen varlık aktarımı yapıldığı gerekçesiyle ÇEAŞ'a el konuldu. Bu dönemde SPK, şirketin 500 milyarın üzerindeki zararına rağmen Uzan ailesinin sahibi bulunduğu 5 çimento şirketine 2.6 trilyonluk iştirakle bulunduğu tespit etti." (Radikal, 2 Temmuz 2000)

Uzan'ın santral oyunu

Kredi bulamadılar
50 trilyon lira değerinde olan ve 1970 yılında kurulan Mersin Termik Santrali'ni doğalgaza çevirme talebiyle kredi arayışına girdiler. Devletten teşvik koparma amacıyla olduğu öne sürülen Uzan ailesi gerekli krediyi bulamayınca 1994 yılında Mersin Termik Santrali'ni kapattı. 100 megawatt gücünde olan ve Mersin'in tüm enerji ihtiyacını karşılayan santralin üretimi durunca tüm çalışanlar da zaman içinde işten atıldı. Böylece, 50 trilyon liralık tesis çürümeye terk edildi. Oysa, bu tesisten elde edilen parayla Berke Barajı yapılacaktı.

20 trilyonluk zarar

Elektrik Mühendisleri Odası Adana Şubesi tarafından hazırlanan Çukurova Elektrik Raporu'nda da Mersin Termik Santrali'nin çalıştırılmaması nedeniyle ortaya çıkan kayıp da gözler önüne serildi. Termik santralin 1994 yılından bu yana kapalı olduğu belirtilen raporda, "Santralin çalıştırılmadığı her yıl için 550 milyon kilowattsaat enerji bedelinin nakit olarak Enerji Bakanlığı'na ödenmesi gerekmektedir. Bu rakam 32 milyar dolardır. (Bugünkü kurla yaklaşık 20 trilyon lira)" denildi.

Uzanların Mersin Termik Santrali'ni çalıştırmaması nedeniyle ortaya çıkan enerji kaybını kapatabilmek için devletin İstanbul-Ambarlı'daki fueloil santralini devreye aldığı belirtiliyor. Ambarlı Santrali'ni altı yıldan beri çalıştırmak zorunda kalan Enerji Bakanlığı'nın uğradığı zararın her geçen gün katlanarak büyüdüğü belirtiliyor. (Radikal, 3 Temmuz 2000)

Sermayenin özelleştirme adı altında ülke kaynaklarını yağma ve talan operasyonları bütün hızıyla sürüyor. Uluslararası sermaye ve işbirlikçi tekelleşen

burjuvazi bu yağmadan pay kapma kavgası veriyor. Bu it dalaşı kimi zaman birbirini teşhir etme boyutlarına varıyor. Bunun en yakın örneği Doğan grubu ile Uzan grubu arasında bir süredir devam eden dalaşma. Sorun, Uzanlar'ın ÇEAŞ ve Kepez Elektrik aracılığıyla borsada kendi şirketlerine servet transferi yaparak haksız kazanç sağlaması ve şirketlerin içlerinin boşaltılması olarak konuluyor. Ancak daha çok kâr uğruna başka bir sermayedar da farklı davranmayacaktır. Asıl önemli olan özelleştirmenin amacı ve yarattığı sonuçlardır.

Istanbul EMO'nun AKTAŞ Raporu'ndan...

Aktaş, İstanbul Anadolu Yakası'nın elektrik dağıtımını devraldığı zaman, burada, tamamı TES-İŞ Sendikası'na üye 832 işçi, çoğu sözleşmeli personel kapsamında olan 400 memur ve 50 kadar da mühendis çalışmakta idi. Aktaş, kurumu TEK'den çok kârlı, özel teşviklerle beslenmiş bir biçimde devraldıktan sonra, sendikacı işçilerin bir süre daha yüksek ücretlerle çalışmalarına göz yumdu. Ancak kısa bir süre sonra Aktaş bu işçilere yeni bir sözleşme dayatarak haklarını elinden almaya girişti. İşçilerin büyük bir kısmı Aktaş'ın sözleşmesini imzalamadıkları için işten atıldılar. 150 kadar işçi Aktaş'ın dayattığı koşulları özel haklar ve ücretler karşılığında kabul ederek kurumda kaldı. Aktaş buradan doğan işçi açığını, ya eski işçilerin bir kısmını düşük ücret karşılığında işe alarak, ya da kurduğu taşeron şirketler aracılığıyla topladığı işçileri asgari ücret karşılığında çalıştırarak kapatmaya çalıştı.

Bu durum, elektrik hizmetinin önemli ölçüde aksamasına, beyaz eşyaların düzensiz elektrik nedeniyle çeşitli derecelerde bozulmalarına yol açtı. Aktaş bununla da yetinmedi, bütün yeni yatırımları ve tamirat giderlerini tüketici faturalarına yükleyerek açığını kapatmaya çalıştı.

Çoğunluğu sözleşmeli personel statüsünde olan memurlar, önce 1475 sayılı yasaya tabi olarak çalıştırılmaya başlandı. Aktaş, daha sonra artık işçi statüsüne geçen işçilerin sözleşme farklarından yararlanmak için sendika üyesi olma istekleri karşısında, bu yeni işçilerin büyük bir kısmını, çalıştıkları süreyi gözetmeksizin, emekliliğine çok az kalanlar dahil dokuzarlı gruplar halinde işten attı. 50 mühendisin büyük bir kısmı da bu süreçte işsiz kaldı.

Enerji sektöründeki yağma elektrik dağıtımının TEK'den AKTAŞ Elektrik'e verilmesiyle başlatılmıştı. Tabii ki sermaye bununla yetinemezdi. Elektrik üretimi de

serbest girişimin olmalıydı. '93 yılında özelleştirme kapsamındaki Çukurova Elektrik A.Ş. ve Kepez Elektrik A.Ş.'nin hisse senetleri "halka açılma" adı altında satışa çıkarılmış, böylece gelişebilecek tepkilerin önü kesilmeye çalışılmıştı. ÇEAŞ hisse senetlerinin büyük bir bölümü Uzanlar grubu tarafından satın alınmış, böylelikle şirketin denetimi bu sermaye grubuna geçmişti. Satışın gerçekleştiği tarihe kadar ÇEAŞ verimli çalışan, kârlı bir kuruluş olarak

gösteriliyordu. Mersin Termik Santrali'nin çalıştırılması ve Seyhan nehri üzerinde yapımına başlanan Berke Barajı'nın inşaatının tamamlanması ve üretime geçmesi, satış koşulları içinde yer almaktaydı.

Satıştan yaklaşık altı yıl sonra ise, ülke ekonomisinde önemli bir yer tutan bu kurum zarar eder duruma gelmişti. Satıştan iki yıl sonra ('95) kuruluş zarar bilançosu ilan etmiştir. Açıklanan zarar 500 milyardır. Satış koşullarının gerektirdiği yatırımlar yapılmamış, bu kuruluşlar çalışamaz hale sokulmuştur.

Mersin Termik Santrali bir yıl sonra üretimin pahalı olması gerekçesiyle kapatıldı. Mersin bölgesinin elektrik ihtiyacını karşılayan 50 trilyon değerindeki santral çürümeye terk edildi. Ortaya çıkan enerji açığı İstanbul Ambarlı'daki fueloil santralini çalıştırılması ile kapatılmaya çalışılmaktadır. Petrol şirketlerinin durumdan şikayetçi olmadığı açıktır. ÇEAŞ'ın 6 yılda toplam üretim artışı %17.6 olarak gerçekleşmiştir. Şirketin asıl kârı, elektrik üretmek yerine alıp satarak elde ettiği görülmektedir. Yine '92 yılında Seyhan nehri

üzerinde yapımına başlanan Berke Barajı'nın 3 yıl önce bitmesi ve üretime geçmesi gerekirken, ancak % 85'i tamamlanabilmiştir. Gecikmenin yıllık zararı 40 milyon dolar olarak açıklanıyor. Barajın yapımının 2001 yılında tamamlanacağı iddia ediliyor.

'93 yılında ÇEAŞ'ta çalışan sayısı 1461 iken bugün 540 kişiye düşürülmüştür. Yani yaklaşık bin kişi sokağa atılmıştır.

Bütün bunlar özelleştirme soygununun kaçınılmaz sonuçlarıdır. Ne var ki, bu ancak bir it dalaşı nedeniyle kamuoyuna yansımaktadır. Örneğin AKTAŞ şirketinin yaptığı usulsüzlükler, satın aldığı elektriğin parasını ödememesi herkes tarafından bilinmekte, ama ÇEAŞ gibi afişe edilmemektedir.

Hala özelleştirmenin nimetleri anlata anlata bitirilememektedir. Özelleştirme saldırısında kullanılan yalanların başında KİT'lerin devletin sırtında bir kambur olduğu ve özelleştirmenin zarar eden kurumlardan başlanacağı yalanıdır. ÇEAŞ zarar mı ediyordu? Elbette hayır.

Kapitalizmin doğası gereği kâr getirmeyen alana sermayedar yatırım yapmaz. Uzanlar da kârına kâr katmak için ÇEAŞ'ı aldı. Yani yağma, iddia edilen aksine, devlete yük olmuş ve zarar eden kuruluşlarda değil, öncelikle kapitalistlerin iştahını kabartan kârlı kuruluşlarda gerçekleşmektedir. Ayrıca zararda gösterilen kurumlar da kasıtlı olarak zarara uğratılmaktadır.

Özelleştirme ile devlet tekeli kalkacağından rekabet yaratılacak ve kaliteli ürün ucuz sunulacaktı. Gerçekten öylemi oldu? Tabii ki hayır. Ülke ekonomisi için büyük önem taşıyan elektrik üretimi düşürülmüş ve elektrik fiyatı artmıştır. Elektrik sıkıntısı yaşanması çok uzakta değildir. Ayrıca spekülasyon yoluyla elde edilen kâr üretimden elde edilecek kârdan yüksekse, Uzanlar elbette üretim yerine diğerini seçecektir. Burada kamu yararının gözetilmesini beklemek, kapitalist ekonominin işleyişini bilmemektir. Özelleştirmeyle birlikte yatırımlara hız verilecek, yeni istihdam alanları yaratılacaktı. Bunun koca bir yalan olduğunu diğer özelleştirilen kurumlardan atılan işçiler ve ÇEAŞ'ın bin işçisi çok iyi bilmektedir.

İMF dayatmasıyla uygulanan özelleştirme saldırısının işçi ve emekçiler için ne anlama geldiği ortadadır. Burjuvazinin türlü aldatmaca ve oyunları ile ülke kaynakları sermayeye peşkeş çekilmektedir. Uzanlar, Sabancı, Koç ve benzerleri IMF'nin şemsiyesi altında yaratılan değerleri ve olanakları kendi çıkarları doğrultusunda azami kâr uğruna heba etmeye devam edeceklerdir. Bu işçi ve emekçiler için daha fazla sömürü, işsizlik ve sefalet demektir.

Özelleştirme saldırısını durduracak olan işçi sınıfının örgütlü gücüdür. Bu saldırılar ancak işçi ve emekçilerin taban inisiyatifine dayanan birleşik direniş hattıyla püskürtülebilir.

Bir dağıtımdan gözlemler..

Sermaye devleti, sosyal yıkım saldırılarını tek tek meclisten geçirip yürürlüğe koyarak, işçi sınıfının bugüne kadar çetin mücadeleler sonucu ede etmiş olduğu sağlık, sigorta, emeklilik gibi yaşamsal önemde olan sosyal ve demokratik haklarını gasp etmektedir.

Buna karşı biz komünistler de işçi sınıfı içerisinde bu saldırıları teşhir etmek, gerçekte ne anlama geldiklerini göstermek, bu saldırı daglasına karşı sermaye ile tam bir uyum içerisinde çalışan sendika ağalarının maskelerini indirmek ve sınıf içerisinde, saldırılar karşısına "Sınıfa karşı sınıf!" şiarı çerçevesinde tepkiyi örgütlemek için üstümüze düşeni yapmaya çalışıyoruz. Şu günlerde hazırladığımız asgari ücret ve işsizlik sigortasını konulu iki ayrı broşürü de bu faaliyetlerimizin bir parçası olarak kullanıyoruz.

Önce Terazidere çorap, matal ve plastik atölyelerine asgari ücret konulu broşürlerimizi yaygınca dağıttık. İşçiler broşürleri alır almaz hemen merakla okumaya koyuldular. Sonra Sümerbank işçilerine işsizlik sigortası ile ilgili broşürleri dağıttık. Her zaman olduğu gibi işçiler bizi çok sıcak karşıladılar. Bir bayan işçi; her zaman bizim sorunlarımızı yazıp dağıtıyorsunuz, işçiler buna sahip çıkmalı, duyarlı olmalı diye karşıladı bizi. Biz de bu saldırının direkt muhatabı siz işçilersiniz. Yaşanılacak bir hayat için mücadele etmekten başka yolunuz yok diye yanıtladık onu. Hızla diğer servislere geçerek

dağıtıma devam ettik. Biz dağıtım yaparken, "Yine Kızıl Bayrak dağıtıyor; zaten başka da dağıtan yok ki" gibi sözleri duymak içimizi sevinçle doldurdu.

İşçilerin elimizden broşürleri alıp dağıtması, servisle gidebileceğimiz şeklindeki teklifleri, bize ayrıca güç ve moral verdi.

Ertesi gün Erka Balata ve Pancar Motor fabrikalarına dağıtım yaptık, işçiler "İşsizlik sigortası çıksa iyi mi olur kötü mü?" diye düşüncelerimizi sordular. Belli ki bu konuda kafaları net değil. Birçoğu "Bu sıcakta hiç usanma yok mu, ne kadar azimlisiniz!" diyerek bizi yanlarında görmenin şaşkınlığını ve memnuniyetini dile getirdi.

Bugüne kadar gelmiş geçmiş en büyük sınıf

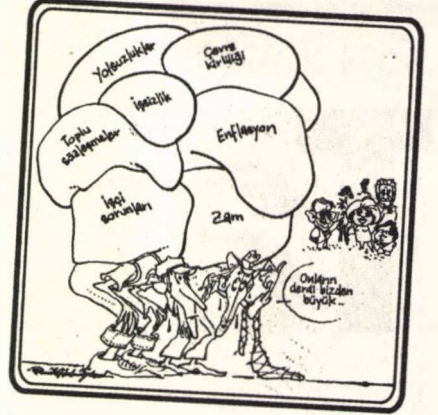
Türkiye'de asgari ücret: Sefalet ücreti

İnsanca yaşamaya yeten vergiden muaf asgari ücret!

EKSEN YAYINCILIK

Oltanın ucundaki zehirli yem: "İşsizlik sigortası"!

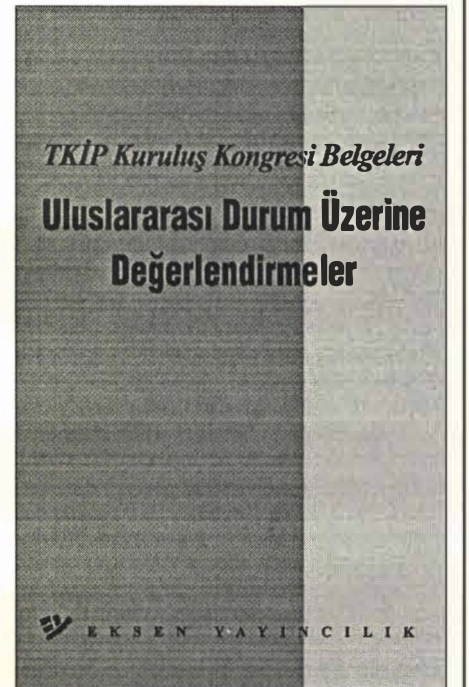
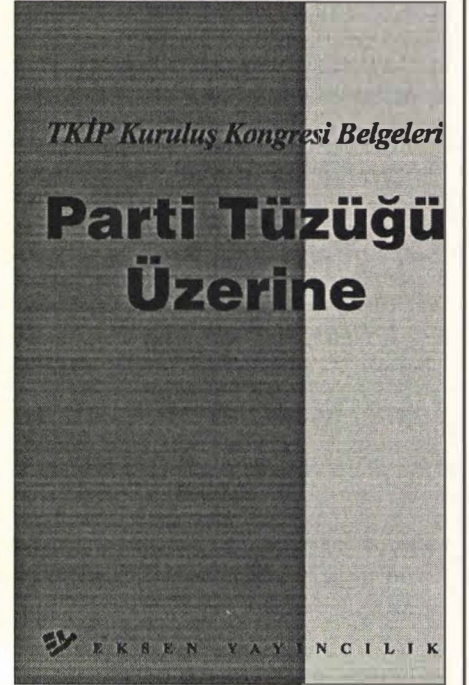
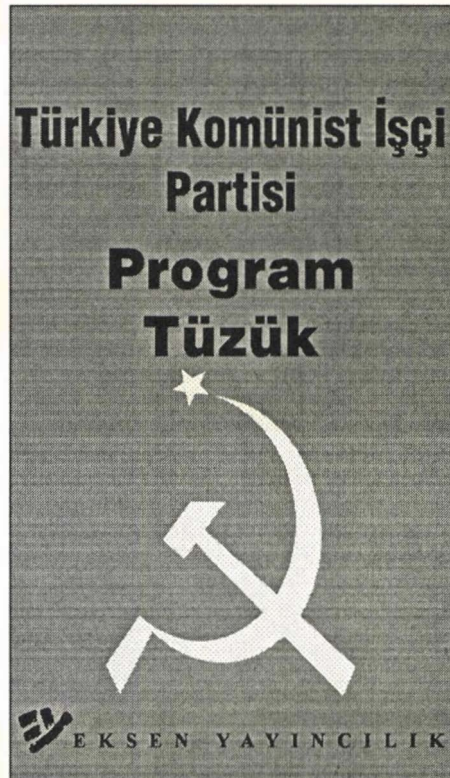
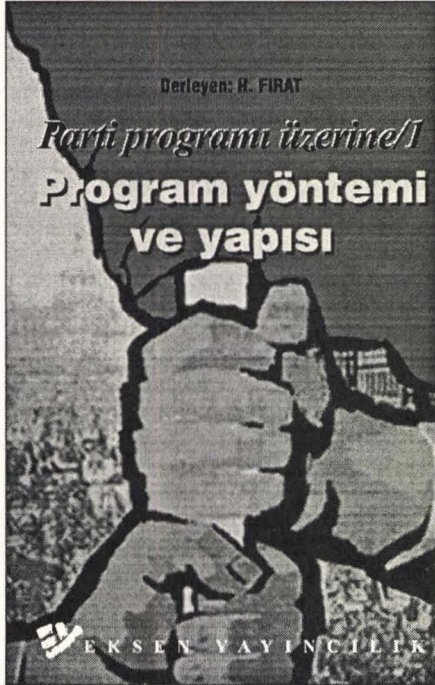

Herkese iş, tüm çalışanlara işgüvencesi!
Tüm çalışanlar için genel sigorta!

EKSEN YAYINCILIK

düşmanı olan sermaye devleti, günü gelecek tüm bu saldırılarının karşılığını alacak. Korkularını gerçek kılabacak, dört elle sarıldığı iktidarını er-geç param parça edeceğiz. Bunu artık bugün daha da bir tok söylüyoruz. Çünkü artık işçi sınıfının bir partisi ve iktidar mücadelesi programı var. Ve bu parti harcanan emeklerle gün be gün sınıfla et ve tırnağa bürünmekte. **İstanbul/Rumeli yakasından komünistler**

Yeni Kitaplarımız

EKSEN YAYINCILIK

Laleli Cad. Çim Apt. 52/5 Aksaray/İSTANBUL
Tel/Fax: (0 212) 638 28 83

Programda tarım ve köy

Tarımsal eylem

İşçi sınıfı modern kapitalist toplumun en ileri, dahası geleceği temsil eden sınıfı. Oysa köylülük geçmişin malıdır; kapitalist gelişme süreci, bu sınıfın, onu oluşturan sosyal katmanların silinip gitmesi sürecidir de. İşçi sınıfının iktisadi ve sosyal kazanımları, iktisadi gelişmeye herhangi bir biçimde ters düşmüyor, tam tersine, iktisadi ve kültürel yaşam düzeyinin yükselmesi, beraberinde işçi sınıfının yaşam düzeyinde belli bir düzeltmeyi de meşru olarak gerektiriyor. Modern küçük üretici köylülük sorununda öncelikle böyle bir güçlük var, bu birinci nokta.

İkincisi, kendi mülkiyeti üzerinde durumunu bir parça düzelttiği zaman, bu sosyal katman, küçük-burjuva köylülük, düzene daha sağlam bir şekilde bağlanır. Bu işin doğasında var; içinde bulunan üretim ve mülkiyet ilişkilerinin getirdiği bir sosyal-sınıfsal davranış. Küçük köylü mülk sahibi bir sınıf olarak, kendi küçük mülkiyeti üzerinde bir parça istikrar kazandığında, bu onun düzene, burjuvaziye, mülkiyete olan eğilimini güçlendiriyor. Bir de buradan gelen güçlükler var.

Cihan: *Tarım ve Köylü Sorunu* üzerine konferansın ilk ana bölümünü genel teorik ve ilkesel esaslara ayırmış ve bunu konuya ilişkin tarihsel deneyimlerle birleştirmiştik. Bu ilk bölüm araya başka işler girince kesintiye uğradı ve bitmeden öylece kaldı. Konferansta sunulmuş bulunan, ama bu sunuluş bir parça dağınık olduğu ölçüde de, belli bir incelemeyle birlikte ayrıca kaleme alınması gereken bazı sorunlar vardı, kesinti olunca bu sorunlar da yayınlanmadan kaldı. Toprağın ulusallaştırılması, kapitalizm ve sosyalizm koşullarında tarımsal kooperatifler sorunu, tarımsal eylem programı vb. sorunlar kaldı. Son olarak Doğu Avrupa ülkelerinde tarım sorunlarının çözümüne ilişkin tarihsel deneyimler sunulacak, ve nihayet, konunun bu ilk teorik bölümünden çıkarılacak genel sonuçlar özetlenerek bu bölüm bitirilecekti. Bu, *Tarım ve Köylü Sorunu*'nun birinci ana bölümünü oluşturuyordu.

Ardından, tarımda kapitalist gelişmenin teorik sorunlarıyla başlayan, ama Türkiye'de kapitalist gelişme sürecini irdeleyen ve bugünkü Türkiye toplumunun tarımsal yapısını ortaya koyan bir ikinci ana bölüm gelecekti ve bu da bir tür ikinci kitap olacaktı.

Konunun kapsamıyla ilgili bir fikir vermek için ifade ediyorum bunları. Aslında bir bakıma da bu konunun kapsamını, ele alınmış bulunanlar dışında kalan ana unsurlarını hatırlatmış oluyorum.

Toprağın millileştirilmesi sorununu daha önceki oturumlar sırasında ele almıştık, bu yeterli bence. Kooperatiflere ilişkin sorun da kuşkusuz çok önemli. Tarım ve köylü sorunu üzerine bir genel incelemede mutlaka yer alması gereken temel bir sorun bu. Ama burada, bizim program gündemimiz çerçevesinde, bunun üzerine çok özel bir tartışma ihtiyacı yok. Buradaki yoldaşların bu konuda iyi kötü bir fikirleri olduğu için bunu böyle söylüyorum. Gerekli görülüyorsa yine de tartışma kapsamına alınabilir.

Fakat kapitalist bir ülkede tarım ve köylü sorununa ilişkin bir eylem programı sorunu, biraz önemli ve hassas yönleri olan bir konu. Kavranmasında ve uygulanmasında güçlükler bulunan da bir konu bu. Bu nedenle özellikle ele alınması, irdelenip tartışılması gerekiyor.

Komünist Enternasyonal'de Tarımsal Eylem Programı

Bu konunun güçlüklerini Engels'in klasik makalesinden de biliyoruz. Engels, küçük köylünün tasfiyesini önleyen ya da geciktiren, dahası onun kurulu düzen içerisinde durumunu güçlendirmeye yönelik olan istemlerden kaçınmamız gerektiğine, bunun iktisadi gelişmenin seyrine-yönüne ters davranış olacağına işaret ediyordu. Kaldı ki bunun küçük köylünün sorununa herhangi bir çözüm de getirmediğini; bu sosyal katmanın kapitalizm koşullarındaki sürünme ve yıkım sürecini, bu acılı can çekişme sürecini biraz daha uzatmaktan başka bir sonuç vermediğini ve vermeyeceğini vurguluyordu. Bunun ise, toplumsal gelişmenin genel çıkarlarına uygun düşmediği gibi devrimci sınıf mücadelesine de bir yarar sağlamadığını, tam tersine onu zayıflatacağını açıklıkla ortaya koyuyordu. Engels'in bu konudaki görüşleri konuya ilişkin programatik konferansta ayrıntılara inilerek aktarılmış ve irdelenmişti, bu nedenle burada yalnızca hatırlatarak geçiyorum.

Öte yandan, Lenin'in, Komünist Enternasyonal'in ikinci kongresinde konuya ilişkin olarak ortaya koyduğu temel önemde programatik tezler var. Fakat bu tezlerde köylülük sorunu, esas olarak, muzaffer bir devrimin çeşitli köylü katmanları açısından ne ifade ettiği açısından ele alınıyor, proletarya devriminin bu katmanlar karşındaki konumu ve onlara karşı tutumu üzerinde duruluyor daha çok. Bu nedenle, bir tarımsal eylem programı yönünden, yani devrime o uzun hazırlanma süreci içerisinde, proletarya partisinin küçük-üretici köylülüğün kısa dönemli istemlerine nasıl yaklaşacağı konusunda fazla açıklayıcı değil bu tezler. Daha doğrusu *Tezler*'in sorunu zaten bu değil. Sorunun bu yönüne *Tezler*'in sonunda şöyle bir değinilmekle yetiniliyor. Bunlar esas olarak muzaffer bir devrimin tutumuna ve devrimin ardından uygulayacağı programa ve izleyeceği politikaya ışık tutuyor. Sorunun bu yönüyle ilgili olarak zaten çok fazla güçlük yok.

İktidara ulaştığımız andan itibaren alacağımız bir dizi tedbir, küçük köylünün durumuna anında büyük

rahatlamalar getirecektir. Kiracı ya da yarıcı ise, bu yükten ve bağımlılıktan tamamen kurtulacak, işlediği toprakların kullanım hakkını da, karşılığında herhangi bir bedel ödemeksizin, elde edecektir. Üzerindeki borç ve ipotek yükü kalkacak, bankalara ve tefecilere olan borçları bir anda silinecektir. Ve dahası, proletarya devriminin genel toplumsal yaşamı, eğitimden sağlığa ve kültüre kadar bir dizi alanda, köklü bir biçimde iyileştirmeye yönelik tedbirlerinden de dolaysız olarak yararlanabilen bir sosyal katman olacaktır emekçi köylülük. Ayrıca, bu emekçi katman üzerindeki her türlü dolaylı vergi yükü de kaldırılacaktır.

Lenin, Ekim Devrimi sonrasında ve Avrupa çapında devrimci durumun hala sürdüğü bir dönemde ele alınmış tezlerinde, tam da bu nedenle, daha çok iktidara geçmiş proletaryanın bu açıdan neler yapacağını, köylüye devrimin zaferi durumunda neler vaat ettiğini ele alıp irdeliyor.

Komünist Enternasyonal'in sonraki kongrelerinde, özellikle devrim dalgasının hız kesmesi ve devrimci durumun yavaş yavaş ortadan kalkmasına da bağlı olarak, devrimlerin biraz daha uzun bir sürece yayılacağı gerçeğinin farkedilmesine de bağlı olarak, bir "tarımsal eylem programı" sorunu ve dolayısıyla tartışması gündeme geliyor. 1922 sonunda gerçekleşen 4. Kongre'de bu tartışma başlıyor ve ardından 5. Kongre'de sürdürülüyor. 4. Kongre'de ortaya bir "*Tarımsal Eylem Programı*" da konuluyor. Bir yoldaş tarafından yapılan kaba bir Türkçe çevirisini inceleme imkanını bulduğunuz bu tarımsal eylem programı, konuya ilişkin olarak asgari bir fikir veriyor sanıyorum.

Kongrede Macar delegesi Varga'nın sunuşunu yaptığı bir tartışma var. Elimizde çevirisi olmayan bu tartışma çok ilginç yönler içeriyor ve belli bakımlardan açıklayıcı. Orada, şu an inceleme imkanı bulduğunuz *Eylem Programı*'nda da yeralan çeşitli taktik istemlerle ilgili açıklamalar var. Varga bu sorun üzerinde ayrıntılı olarak duruyor, *Eylem Programı*'nda yeralan istemleri tek tek irdeliyor. Aslında bir biçimde küçük ve orta köylünün kurulu düzende durumunu düzeltmeye yönelik bir içerik taşıdıkları halde, yine de bu bir dizi taktik istem ve önlemin komünist partileri tarafından neden savunulması gerektiği üzerinde duruyor.

Bu gerekçelendirmeye burada kısmen girebiliriz ya da girmekten kaçınabiliriz. Zira *Tarım ve Köylü Sorunu*'nun devamı yayınlandığında, gerekli ayrıntılar orada zaten ortaya konulacaktır. Bizim için şimdilik önümüzdeki metnin oluşturduğu çerçevede bir tartışma yeterli olacaktır bence.

İşçi sınıfı ve köylülük: Konulardaki ilkesel fark

İşçi sınıfı ile emekçi köylülüğün iktisadi haklar mücadelesi, bu mücadelenin etki ve sonuçları arasındaki temelli bir farka işaret ederek, konuya girebilirim. İşçi sınıfının yaşam ve çalışma koşullarını düzelterek kazanımlar, işçiyi ücretli işçi olmaktan çıkarmıyor, sadece onu fiziki ve zihinsel bir çürümeden koruyor.

lü sorunu/2

programı sorunu

Dahası, bu haklar mücadele içerisinde kazanıldığı ve bu mücadele de işçi yığınlarının önüne doğru perspektifle konulduğu ölçüde, mücadeleyle sermayeden haklar koparıp almak süreci, sınıfın bilinçlenmesine, politikleşmesine ve sonuçta devrimleşmesine önemli bir katkıda bulunuyor.

Köylülük sözkonusu olduğunda durum böyle değildir, dahası temelden farklıdır. Bir kez, köylülüğün kurulu düzen içerisinde, kapitalizm koşulları içerisinde ve onun kendi küçük mülkiyeti üzerinde durumunu düzeltmeye yönelik tedbirler, iktisadi gelişmenin tarihsel yönüne, demek oluyor ki tarihsel gelişmenin genel gidişine ve çıkarlarına aykırı. Çünkü, küçük mülkiyet ve küçük üretime dayalı ilkel işletme tipinin toplumsal yaşamdan silinip gitmesi, tarihsel olarak kaçınılmaz olan ilerici bir gelişmedir. Köylülüğün yaşam ve çalışma koşullarının güçlendirilmesine yönelik adımlar ise, işin özünde, onun kendi küçük mülkiyetine dayalı işletmesini güçlendirmekten ayrı düşünülemez. Bu ise, küçük mülkiyetin ve ona dayalı küçük ölçekli işletmenin tasfiyesinin geciktirilmesi, dolayısıyla tarımsal üretici güçlerin gelişmesinin engellenmesinden başka bir anlama gelmez. Bunu savunmak ise bizim işimiz olamaz.

İşçi sınıfı modern kapitalist toplumun en ileri, dahası geleceği temsil eden sınıfı. Oysa köylülük geçmişin malıdır; kapitalist gelişme süreci, bu sınıfın, onu oluşturan sosyal katmanların silinip gitmesi sürecidir de. İşçi sınıfının iktisadi ve sosyal kazanımları, iktisadi gelişmeye herhangi bir biçimde ters düşmüyor, tam tersine, iktisadi ve kültürel yaşam düzeyinin yükselmesi, beraberinde işçi sınıfının yaşam düzeyinde belli bir düzeltmeyi de meşru olarak gerektiriyor. Modern küçük üretici köylülük sorununda öncelikle böyle bir güçlük var, bu birinci nokta.

İkincisi, kendi mülkiyeti üzerinde durumunu bir parça düzelttiği zaman, bu sosyal katman, küçük-burjuva köylülük, düzene daha sağlam bir şekilde bağlanır. Bu işin doğasında var; içinde bulunan üretim ve mülkiyet ilişkilerinin getirdiği bir sosyal-sınıfsal davranış. Küçük köylü mülk sahibi bir sınıf olarak, kendi küçük mülkiyeti üzerinde bir parça istikrar kazandığında, bu onun düzene, burjuvaziye, mülkiyete olan eğilimini güçlendiriyor. Bir de buradan gelen güçlükler var.

Bu güçlüklerin sıkıntısı, benim görebildiğim kadarıyla '20'li ilk yıllardaki kongrelerde, somut olarak 4. ve 5. kongrelerde, Komintern'de de yeterince yaşanmış. Tartışma tutanaklarına baktığımızda, ilkesel bir yanlışla düşmeden bu açmazı giderme, günlük mücadeleler içinde emekçi köylülüğü sermayeye karşı proletaryanın yanına bir müttefik olarak kazanma sorununa bir çözüm bulunmaya çalışılmış.

Daha sonra, 1920'lerin ve '30'ların deneyimleri var. Polonya'da örneğin, komünistler '30'lu ilk yıllarda bir tarımsal eylem programı ortaya koyuyorlar, bunun uygulanmasında belirli bir başarı da elde ediyorlar. Ama bakıyoruz; 7. Kongre'de bu deneyim değerlendirildiğinde, Polonya partisi eleştiriliyor. Deniliyor ki, aslında Polonya partisinin köylülüğü

kazanmak için ileri sürdüğü talepler temelde devrimin talepleriydi, oysa gerekli olan ve daha büyük başarıları sağlayacak olan, güncelleştirilmiş taktik bir eylem programıydı. Yani Polonya partisi, devrimci tarım programını özgülleştirememekle, bunu somut, acil ve güncel taleplerle birleştirememekle eleştiriliyor. Bu program, bu çaba, her ne kadar Polonya Komünist Partisi'nin etrafında belli bir köylü potansiyeli yaratmışsa da, gerçekte izlenen çok da özgül bir program değildi; Polonya partisi somut taleplere dayalı taktik bir eylem programı ortaya koyabilseydi, çok daha geniş köylü katmanlarını çok daha güçlü bir biçimde kazanabilirdi... Denilmek istenen özetle bu.

Aynı şekilde, Almanya Komünist Partisi'nin 1931 yılında bir tarımsal eylem programı deneyimi var. Bu eylem programının orijinalini bulmak mümkün olmadı. Buna değinen bir Alman tarihçi, 16. yüzyılın köylü hareketlerinden sonra (Thomas Münzer önderliğindeki büyük köylü hareketi kastediliyor), ilk kez Almanya'da, bu tarımsal eylem programıyla birlikte ciddi bir köylü eylemliliğinin geliştiğini iddia ediyor. Burada muhtemelen durum biraz abartılıyor, fakat bu abartı bile ortada ciddi bir durum olduğuna bir göstergedir. Bu programı bulamadık, bu nedenle içeriği ve somut sonuçları konusunda bir fikrimiz yok.

Bu ön değinmelerin ardından, Komünist Enternasyonal 4. Kongre'sinde ortaya konulan "Tarımsal Eylem Programı" üzerinde biraz duralım. Bu, konunun somut istemler ve sorunlar üzerinden anlaşılmasını kolaylaştıracaktır.

4. Kongre'nin Tarımsal Eylem Programı:

Metnin hemen girişinde, 2. Kongre tezlerinin bir olumlanması var. Bu son derece normal, zira metin zaten "2. Kongre Tarım Tezleri'nin Uygulanmasına İlişkin Yönerge" biçiminde bir altbaşlık taşıyor. Bu, tarımsal devrim programı ile tarımsal eylem programı arasındaki ilişkiye ve bütünlüğe işaret etmek oluyor bir bakıma. Köylü sorununa ilişkin devrimci strateji ile bu stratejiyi başarıya ulaştıracak taktik çizgi arasında bağlantı kuruluyor böylece.

Öte yandan, Varga, yaptığı uzun sunuş konuşmasının girişinde, 2. Kongre tezlerinin büyük teorik ve stratejik önemine değinmekle kalmıyor, yanısıra, bir eylem programını ihtiyaç haline getiren özel tarihi koşullar üzerinde de duruyor. Net ifadelerle; 2. Kongre döneminde devrim doğrudan saldırı dönemindeydi, bu nedenle sorun devrimin temel çözümleri yönünden ortaya konuluyordu; oysa şimdi devrimci dalga çekildi ve biz devrime uzun hazırlık süreçleri yaşamak zorundayız, bunda başarılı olabilmek için de bir tarımsal eylem programına ihtiyacımız var, diyor.

Girişin ardından sırasıyla maddelere geçiyorum. "1- Yeterli toprağa sahip olmayan ve kısmen emeğini satmak zorunda kalan, veya başka biçimde büyük toprak sahibi veya sermaye tarafından sömürülen kır proleterlerinin ve yoksul köylülerin büyük yığını,

bugünkü kölelikten ve kapitalizmde kaçınılmaz olan savaşlardan kesin olarak ancak bir proleter devrimle kurtulabilir. Yani, herhangi bir tazminat ödemeksizin, büyük toprak sahiplerinin, bütün üretim araçları da dahil tüm toprağına ve mülküne el koyan ve çalışan yığınların hizmetine sunan bir devrimle; büyük toprak sahipleri ve kapitalistlerin devleti yerine proleterlerin ve emekçi köylülerin sovyet devletini kuran ve böylelikle komünizme giden yolu düzleyen bir devrimle."

Dikkat ediniz, bu bir eylem programı; ama öncelikle, soruna temel devrimci stratejik yaklaşımın ne olduğu ortaya konuluyor. Sorunun teorik ve ilkesel esaslarıyla, çözümün temel stratejik çerçevesi ortaya konularak, söze başlanıyor. Bu bir açıklama ve tartışma gerektirmediği için, devam ediyorum.

"... Yoksul köylülerin büyük toprak sahipleri ve zengin köylülerin önderliğinden sözkonusu kopuşunu hızlandırmak için, yalnızca bir programın ortaya konulması veya bir propagandanın yükseltilmesi yetmez.

Tersine, komünist partisi sürekli eylemliliklerle, bu tabakaların çıkarlarıyla da örtüşecek şekilde, gerçekten tüm çalışanların ve ezilenlerin partisi olduğunu pratikte kanıtlamak durumundadır."

Deniliyor ki; bu tabakaları kır burjuvazisi ve büyük toprak sahiplerinin, genel olarak burjuvazinin ideolojik, politik, örgütsel etkisinden kurtarmak ve proletarya devrimi saflarına adım adım kazanabilmek için, ortaya tarımsal soruna ilişkin genel bir proleter devrimci program koymak ya da bunun propagandasını yapmak, kendi başına yetmez. Bizzat gündelik somut mücadeleler içerisinde, kent işçileri ve onların partisi, kır yoksullarının, emekçi köylülüğün dostları olduklarını, çıkarlarının gerçek savunucusu olduklarını kanıtlayabilmelidirler.

"2- Büyük toprak sahipleri ve kapitalistlerin devletine karşı yürütülen mücadelede, çalışan yoksul köylüler ve küçük köylüler, tarım ve sanayi proletaryasının doğal mücadele yoldaşlarıdır. Bunların yürüttüğü devrimci hareketin şehir ve kır proletaryasının mücadelesiyle birleşmesi, burjuva devletin devrilmesini esaslı bir şekilde desteklemektedir. Şehir proletaryası siyasi iktidarı ele geçirirken ve burjuvazinin elinden üretim araçlarını alırken, kır proletaryası ve yoksul köylüler de toprak ve mülkü ele geçirir, büyük toprak sahiplerini kovar ve böylece kırdaki toprak sahipleri ve burjuvazinin egemenliğine son verir."

Böylece, işçi sınıfı ile emekçi köylülük arasındaki

stratejik ittifakın bir formülasyonunu görüyoruz burada. Birinci maddede; yoksul ve küçük köylü yığını kapitalizmin köleliğinden ancak bir proleter devrim kurtarabilir, deniliyordu. İkinci madde, bu çerçevede, yoksul köylülerin ve küçük köylülerin tarım ve sanayi proletaryasının doğal mücadele yoldaşları, devrim mücadelesindeki müteffikleri olduğunu vurguluyor. Sanayi işçilerinin kentlerde burjuvaziye karşı yapacaklarını, kırsal emekçiler de kırsal sömürücülere karşı yapacaklardır düşünce ve inancı dile getiriliyor.

"3- Tarım işçilerinin yanısıra yoksul köylüleri de ('Zwergbauer'/çok küçük bir toprağa sahip köylüler, yarı ve küçük köylülerin bir bölümü) devrime kazanabilmek, fakat orta köylüleri ise hayırhah bir tarafsızlığa çekebilmek için, son sayılan tabakaların, büyük toprak sahipleri ile ittifak halindeki zengin köylülerin etkisinden ve önderliğinden kopartılması gerekir. Çıkarlarının zengin köylülerinkine değil fakat proletaryanın çıkarlarıyla kesiştiğine, dolayısıyla mücadelede ancak proletaryanın devrimci partisinden, komünist partisinden, önderleri olabileceğine inna edilmeleri gerekir..."

Önce teknik bir açıklama: Yoksul köylüler ifadesi burada sadece yarı-proleterleri anlatmıyor. Buradaki Almanca ifade, **Zwergbauer**, cüce işletmelere sahip köylüler anlamına geliyor ve bu ifade küçük köylülüğü de kapsıyor. Küçük köylülük, ancak zar zor geçinebilecek kadar toprağı olan bir emekçi köylü katmanıdır. Burada bu ifade, yoksul ve küçük köylü kategorilerini birarada kapsıyor.

Maddenin kendisine gelince. Bu üçüncü madde de gene proleter devrim bakış açısından temel stratejik görevleri tanımlıyor. Yoksul köylülüğü ve küçük köylülüğü kazanmak, bunları zengin köylülüğün etki ve denetiminden kurtarmak, orta köylülüğü ise mümkün mertebe hayırhah bir tarafsızlığa, yani proletaryanın lehine olan bir tarafsızlığa çekmek gerekiyor. Bunun için de, zengin köylünün ve büyük toprak sahiplerinin bu tabakalar üzerindeki ideolojik-politik denetimini ve etkisini kırmaya yönelik sistematik bir çalışma yürütmek, proletarya partisinden en önemli görevleri arasındadır. Madde bunu formüle ediyor.

Bu üç madde hala kırsal alandaki çalışmaya ilişkin proleter devrimin temel bakış açısını ve görevlerini özetleyen maddeler oluyor. İlk üç maddenin anlamı ve işlevi bu.

Ama üçüncü maddenin daha devamı var:

"... Yoksul köylülerin büyük toprak sahipleri ve zengin köylülerin önderliğinden sözkonusu kopuşunu hızlandırmak için, yalnızca bir programın ortaya konulması veya bir propagandanın yükseltilmesi yetmez. Tersine, komünist partisi sürekli eylemliliklerle, bu tabakaların çıkarlarıyla da örtüşecek şekilde, gerçekten tüm çalışanların ve ezilenlerin partisi olduğunu pratikte kanıtlamak durumundadır."

Böylece sorunun en önemli ve konumuzu oluşturan alanına gelmiş oluyoruz. Burada kırsal katmanlar arasında somut pratik çalışmaya ve bu çerçevede tarımsal bir eylem programına geçiş var. Proletaryanın stratejik devrim programından taktik eylem programına geçiş de diyebiliriz buna.

Deniliyor ki; bu tabakaları kır burjuvazisi ve büyük toprak sahiplerinin, genel olarak burjuvazinin ideolojik, politik, örgütsel etkisinden kurtarmak ve proletarya devrimi saflarına adım adım kazanabilmek için, ortaya tarımsal soruna ilişkin genel bir proleter devrimci program koymak ya da bunun propagandasını yapmak, kendi başına yetmez. Bizzat gündelik somut mücadeleler içerisinde, kent işçileri ve onların partisi, kır yoksullarının, emekçi köylülüğün dostları olduklarını, çıkarlarının gerçek savunucusu olduklarını kanıtlayabilmelidirler. Bu da ancak ortaya bir eylem programı konulabilirse, onların gündelik ya da kısa dönemin sorunları ve ihtiyaçları üzerine bir eylem programı ortaya konulabilirse mümkün olabilir.

Buradan dördüncü maddeye geçiliyor ve daha önce söylenenlerden şu sonuç çıkarılıyor:

"4- Bu yüzdendir ki, komünist partisi, kırın çalışan yığınlarının egemen sınıflara karşı yürüttüğü her mücadelenin en başında yer alır. Komünist partisi, bu tabakaların kapitalizmdeki güncel taleplerinden hareketle, kırdaki emekçi yığınların parçalanmış güçlerini birleştirir, mücadele azimlerini kışkırtarak yükseltir. Buradaki mücadeleyi sanayi proletaryasından destek güçler sağlayarak destekler ve bunların önüne sürekli yeni ve doğrultusu devrime yönelik hedefler koyar..."

Maddenin devamını okumadan, bazı ara açıklamalar için, burada kesiyorum.

Kırsal emekçilerin eylemleri ve komünist partisinden sorumlulukları

Kırdaki emekçi yığınları eylem içerisine kazanmak ve birleştirmek sorunu, Lenin'in tarım sorununa ilişkin 2. Kongre tezlerinde de var. Son maddeden önceki maddede, sekizinci maddede, Lenin şöyle diyor:

"Kapitalizmin son derece güçsüz duruma, dağınkılığa ve neredeyse Ortaçağ'a benzeyen bir bağımlılığa indirmediği toprak emekçileri yığını, devrimci bir mücadele için örgütlemenin ve onlara biçim vermenin büyük gücü, komünist partilerine, köylerdeki grev hareketini en büyük bir dikkatle izlemek, tarım proletaryası ve yarı-proletaryasının oluşturduğu yığınların grevini olanca gücüyle desteklemek görevlerini yüküyor." (İşçi Sınıfı ve Köylülük, Sol Yay, 1. baskı, s. 417 -Red)

Biz teoride, objektif bir konuma işaret ederek, tarım proletaryası genel proletaryanın kırsal/tarımsal uzantısıdır, tarım işçileri kent işçilerinin doğal müteffikleridir diyoruz. Bunu böyle tanımlamak elbette kolay, fakat gerçek yaşam içerisinde bunlar çok büyük ölçekte büyük toprak sahiplerinin ve zengin köylülük dediğimiz kır burjuvazisinin ideolojik, politik, kültürel ve dolayısıyla örgütsel denetimi altındalar.

Nereden geliyor bu etki ve bağımlılık? Çünkü kırsal yaşamın kültürel geriliği, iletişimsizliği ve dağınkılığı, kapitalizmden önceki dönemden kalma

Biz teoride, objektif bir konuma işaret ederek, tarım proletaryası genel proletaryanın kırsal/tarımsal uzantısıdır, tarım işçileri kent işçilerinin doğal müteffikleridir diyoruz. Bunu böyle tanımlamak elbette kolay, fakat gerçek yaşam içerisinde bunlar çok büyük ölçekte büyük toprak sahiplerinin ve zengin köylülük dediğimiz kır burjuvazisinin ideolojik, politik, kültürel ve dolayısıyla örgütsel denetimi altındalar.

Nereden geliyor bu etki ve bağımlılık? Çünkü kırsal yaşamın kültürel geriliği, iletişimsizliği ve dağınkılığı, kapitalizmden önceki dönemden kalma bağımlılık ilişkileri, gelenek görenek vb., kırsal emekçi katmanların siyasal uyanışını geciktirici, engelleyici bir rol oynuyor.

bağımlılık ilişkileri, gelenek görenek vb., kırsal emekçi katmanların siyasal uyanışını geciktirici, engelleyici bir rol oynuyor. Bundan dolayıdır ki, Lenin sözlerinin devamında şunları söylüyor:

"... Şu anda Almanya'da ve öteki ileri ülkelerde devrimler tarafından doğrulanan ve tamamlanan 1905 ve 1907 Rus devriminin denemesi, ancak belirli koşullarda küçük çiftçilerin katılabildikleri ve katılmaları gerektiği grev hareketinin yaygınlaşmasıyla köylüleri gömüldükleri uyuşukluktan kurtarabileceğini, sömürülen köylü yığınlarında sınıf bilincinin, sınıfsal örgütlenme zorunluluğu duygusunun uyanacağını, ve nihayet, pratikte, kent işçileriyle köylülerin birliğinin taşıdığı önemin köylü yığınlarınca anlaşılabilmesini gösteriyor"

Çeviri çok çok kötü! Fakat yine de söylenenler kabaca anlaşılıyor. Kısmi de olsa, zar zor da olsa, kırsal alanda belirli protesto eylemleri uç verebilmektedir. Bu, kırsal katmanların siyasal yaşama uyanmalarını, kendi dağınkılıklarını belli eylemler ve örgütsel biçimler içerisinde gidermelerini kolaylaştıracaktır. Bu nedenle, bu protesto eylemlerine en büyük ilgi ve dikkati göstermek, dahası, bu mücadelelere gerekli desteği vererek onları ileriye çekmek, komünist partilerin görevidir.

Ve burada, Lenin'in aynı maddesinin ikinci bir paragrafında, söylenenler de çok dikkate değer:

"Üçüncü Enternasyonal Kongresi, köylülerin grev eylemini ilgisizlikle karşılayan, hatta tüketim maddeleri üretiminde bir azalmaya yolaçacak korkusuyla bu eylemle (K. Kautsky gibi) mücadele eden sosyalistleri - yazık ki yalnız sarı İkinci Enternasyonal'e değil, bu Enternasyonal'den çıkmış en önemli üç Avrupa partisi içinde de böyleleri bulunmaktadır- hain saymaktadır..."

Bu, Kautsky'nin bizim bugün genel teorik çerçevede sahip çıktığımız klasik eserinde, o ünlü *Tarım Sorunu* başlıklı kitabında da var. Kautsky küçük ve orta köylülüğün çıkarlarının sanayi proletaryasının çıkarlarıyla kategorik olarak çeliştiğini iddia ediyor. Buradaki, kırsal emekçiler alanındaki bir direncin kente besin akışını engelleyeceğini, bunun ise en başta proletaryayı etkileyeceğini söylüyor. Daha da önemlisi, kırsal emekçilerin ürünlerinin fiyatındaki her artışın proletaryanın geçim düzeyindeki bir düşme ile aynı anlama geleceğini, bu nedenle burada bir nesnel çelişki olduğunu iddia ediyor.

Halbuki biz, bu sözü edilen görünürdeki çelişkinin, hiç de emekçi köylülükle işçi sınıfı arasında olmadığını, bu çelişkinin kapitalizmin tarımsal üretim ve bu arada kırsal küçük üretici üzerindeki egemenliğinden ve sömürsünden doğduğunu biliyoruz. Lenin'in buradaki saldırısı, tam da Kautsky tarafından teorisi yapılan bu oportünist anlayışa yöneliktir. Biz bu çatışmada taraf olamayız diyor Kautsky mesela.

Ama Kautsky'nin bu görüşü, ne Marks'ın 1850'lerdeki vurgularıyla, ne Marks'ın Paris Komünü'nden çıkardığı derslerle, ne de Engels'in ünlü "*Almanya'da ve Fransa'da Köylü Sorunu*" başlıklı makalesindeki temel bakış açısıyla bağdaşmıyor. Engels hiç de böyle söylemiyor. Engels'in klasik makalesinin ilgili pasajlarında, net bir biçimde, bu kırsal katmanın mülkiyetinin biçimselliğine, onun sermaye tarafından nasıl soyulmuş sömürüldüğüne işaret ediyor. Kaldı ki, biz bunlar arasındaki ticaretin dürüst olmasını isteriz, bu artık kapitalizmde ne kadar dürüst olabileceksin, diyor Engels. Tarımsal üreticinin ürettiği ürününün hakettiği fiyatı alması ve tarımsal üreticinin kullandığı tüketim maddelerinin aşırı fiyatlarla tüketici köylüye dayatılmamasını kastediyor bununla. Yani kapitalizmin kendi sınırları içerisinde, meta üretimini belirleyen yasallıklar içinde bu alışverişin dürüst olması gerektiğini isteriz, biz bunun için çalışırız, diyor. Ama, kapitalizmde artık bu ne kadar olabilirse, diye de ekliyor. Bunu Engels, bizzat o çok önemli klasik makalesinde vurguluyor.

(Devam edecek...)

Murat Dil'in katili faşist sermaye rejimidir!

Yakalandığı karaciğer kanseri hastalığına rağmen devlet tarafından tedavisi engellenen Murat Dil yaşamını yitirdi. Şu an cezaevlerinde çeşitli hastalık dışında vücudunda kurşunla yaşayan onlarca devrimci tutsak ölüme terkedilmiş durumdadır. Murat Dil bunun ne ilk, ne de son örneğidir. Daha önce de kanlı katliamların ardından devlet yaralı ve hasta tutsakları bilinçli bir biçimde tedavi

ettirmeyerek ölüme terketmişti.

Şimdi de aynı kanlı politika uygulanmak isteniyor. Ulucanlar'da devrimcileri barbarca katleden aynı rejim, Murat Dil'in şehit düştüğü saatlerde Burdur Cezaevi'nde devrimci tutsaklara yönelik fiili saldırı içerisindeydi. Gaz bombaları ve ağır silahlarıyla kafa göz parçalayan devletin bu kanlı yüzü, şimdi, Sevgi İnce ve Murat Dil ölüm sınırında iken tahliye edilmelerini insancıl şeffaf girişim olarak sunulmasının ne kadar sahte olduğunu da gösteriyor Murat Dil de tıpkı diğer siper yoldaşları gibi hücre tipi saldırısına karşı cepheden direnen yiğit bir devrimciydi. İçerde kanla teslim

alamadığını bu kez ölüme terkederek teslim alma yoluna giden devlet, hastalığın ilk başlarında dahi tüm tedavi yollarını engelledi. Esas amaç katlemediklerini bu yolla da katletmekti. Murat Dil bilinçli bir şekilde katledildi. Onun katili tüm devrimcilerin katili olan aynı faşist sermaye devletidir.

Devrimci tutsaklar her defasında devletin teslim almaya dönük saldırılarına bedeller ödeyerek karşı durdular. Devletin yeni saldırılarını boşa çıkarmak, devrimci tutsaklarla dışarda dayanışma içerisinde olmaktan geçiyor.

Murat Dil ölümsüzdür!

IHD İstanbul Şubesi'nin

Murat Dil'in ölümü üzerine açıklaması:

Devlet tüm ölümlerdeki sorumluluğunu kabul etmelidir!

Murat Dil Öldü!

Murat Dil, devletin cezaevlerindeki tutuklu ve hükümlülere ilişkin bir sağlık politikasının olmaması nedeni ile öldü!

Cezaevlerindeki insanlarımızı insan olarak değer vermeyen, onları yok sayan zihniyet nedeni ile öldü.

Bir kez daha geç kalındı!

Şu anda cezaevlerinde, Murat Dil gibi yüzlerce hasta tutuklu ve hükümlü var.

Murat Dil, yönetenlere adeta ders vericesine ayrıldı aramızdan.

Bizler insan hakları savunucuları olarak, bir kez daha siyasi iktidarı göreve çağırıyoruz!

Tüm hasta tutuklu ve hükümlülere acil sağlık hizmeti verilmelidir!

Devlet tüm ölümlerdeki sorumluluğunu kabul etmelidir!

Derhal ayrımsız, genel bir af çıkarılmalıdır.

IHD İstanbul Şubesi

Murat Dil ölümsüzdür!

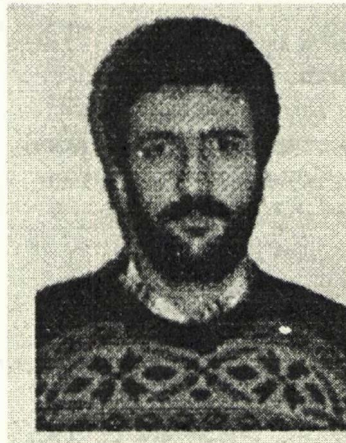
Murat Dil'i kanserin bitirdiği incecik bedeni ve bükülmez iradesiyle tanıdık. Tedavisi engellendi cezaevinde. Hepatit-B olduğu halde bir tek tahlil dahi yaptırılmadı aylar boyunca. Sonrasında karaciğer kanseri ile ölüme terkedildi Murat. Cezaevlerinde yüzlerce Murat olduğu bilinerek... Murat'ın sorumlusu tedavisini engelleyen **Adalet Bakanlığı** ve devletin tutukluları yok etme politikasıdır. Hücre tipi cezaevi uygulamasıyla her bir siyasi tutukluya Murat'a yapılan yapılmak istenmektedir. En son **Burdur**'da yeni bir katliam provası daha yapıldı. Siyasi tutuklulara hücre tipi cezaevi biz işçi ve emekçilere de hücre tipi yaşam.

Cezaevlerindeki sağlık sorunları bir an önce çözülmeli, F tipi cezaevi uygulamalarına karşı güçlü bir çıkış olmalı. İşçi ve emekçilerin haykırdığı "**Hücre Tipi Cezaevine, Hücre Tipi Yaşama Hayır!**" sloganını binlerle yükseltelim.

"Devrimciler Öldü Yaşasın Devrim"

"Hücreler Ölümdür İzin Vermeyeceğiz"

(...)

Adana İHD Cezaevleri İzleme Komisyonu'nun açıklamalarından...

Kandıra ve Sincan hücre tipi cezaevleri sansasyonel bir şekilde sözde basına tanıtıldı. Hücre tipi cezaevi ile ilgili biz ailelerin tutumu ortadadır. Coplansak da, dövülsek de, ölsek de, kalsak da, çocuklarımızın hücrelere yerleştirilmesine müsaade etmeyeceğiz. Kamuoyunu, devletin yaratmaya çalıştığı hücre tipi cezaevi iyidir yanılması konusunda bir kez daha uyarmak istiyoruz: Hücre tecrittir, izolasyondur! Buna karşı gücümüzü birleştirelim!

***

Burdur Cezaevi'nde yapımı süren hücre tipi cezaevlerini protesto etmek amacıyla mahkemelere çıkmayan siyasi tutsaklara 4 Temmuz günü akşam saatlerinde jandarma ve gardiyanlar tarafından bir saldırı düzenlendi. (...)

Bu saldırı hücre tipini hayata geçirmek için başvurulan bir provokasyon girişimidir. Devletin bu saldırılarına karşı tüm kamuoyunu duyarlı olmaya çağırıyoruz.

Öte yandan daha önce de hastalığı bilinmesine rağmen tedavi edilmeyerek ölüme terk edilen Murat Dil bu sabah şehit düştü. Murat Dil'in de katili Burdur Cezaevi'nde katliam girişimine kalkışan zihniyetin aynısıdır.

Metni İmzalayanlar

Alinterimiz Gazetesi, Almanya Gençlikevi,

Fransa Gençlikevi, İngiltere Gençlikevi, Konfeksiyon İşçileri Derneği, Köşe Başı Tiyatro Topluluğu, Kızılbayrak Gazetesi, Politikada Atılım Gazetesi, DMP, Yaşadığımız Vatan Gazetesi, Direniş Gazetesi, Özgür Barikat Dergisi, Özgür Gelecek Gazetesi.

Genel-İş İstanbul 2. Bölge Yönetim Kurulu Mahmut Çınar, Genel-İş 5 No'lu Şube Sekreteri Alican Kayhan, Konut-İş Genel Başkanı Feyzi Deniz, Deri-İş Genel Sekreteri Niyazi Erçiktı, Belediye-İş 2 No'lu Şube Mali Sekreteri Ayşe Yeşil, Belediye-İş 2 No'lu Şube çalışanı Süleyman Öztürk, Belediye-İş 2 No'lu Şube çalışanı Erdinç Seteroğlu, Belediye-İş 3 No'lu Şube çalışanı Ali Haydar Akyol, Belediye-İş 3 No'lu Şube çalışanı Mürsel Yıldız, Tüm Bel-Sen 6 No'lu Şube Yönetim Kurulu Üyesi Lillo Çınar, Tüm Bel-Sen 6 No'lu Şube Başkanı Nuran Zengin, Tüm Bel-Sen 6 No'lu Şube üyesi Meryem Türkmen, DISK Genel-İş Bölge Başkanı Zeynel Demirci, DISK Genel-İş 3 No'lu Şube Başkanı Hüseyin Durmaz, DISK Genel-İş YK Üyesi Necati Uslu, Sendikacı Yakup Fidan, Sendikacı Tahsin Çetli, Genel-İş İş Yeri Temsilcisi Kemal Ersin.

Dayanışma Hukuk Bürosu, Okmeydanı

ÇSA Dayanışma Evi, Kültür Merkezleri Platformu (Yapı Sanatevi, Emek Kültür Merkezi, Viyana Kültür Merkezi, Bulunmaz Kültür Merkezi), Evrensel Sanatlar Merkezi, Sine-Sen, İnsancıl Dergisi, MKM, Vardiya Müzik Topluluğu.

Karikatüristler: Pınar, Canol Kocagöz, Recep Aydın, Semih Balcı,

Seyit Saatçi, Aşkın Ayrancıoğlu, Kamil Eser, Cem Kenan Öngü

Yapımcılar: Cem Yılmaz - Gül Öz (Anadolu Müzik), Faik Kestekoğlu

(Fidan Müzik), Hakan Kale-Abdil Kale, Halil Balak (Ezgi Müzik),

Mansur Yeşildağ-Cemil Duyar (Reel Müzik), Şahin Kaya (Pen

Müzik), Yücel Turgut-Destan Demir (Devsan Müzik), Behram

Yurdakul (Mazlum Plak), Kemal Güzetan-Volkan Ogün (Hades

Müzik), Hıdır Yıldırım (Diyar Müzik)

Şairler: Ruhan Mavruk, Adnan Yücel, Bülent Celal

Ressamlar: Ayhan Sağcan, Mehmet Perkaş

Müzyisyenler: Kutup Yıldızı, Tayfun Gültekin, Dokumacılar Müzik

Topluluğu, Serhat Tunç, Murat Yıldız, Zülfü Beyhan, Mehmet Celal,

Kızırlırmak, Efkân Şeşen, Sadık Gürbüz, Metin Kahraman

Burdur Cezaevi'nde katliam girişimi

Devlet kana doymuyor!

Ulucanlar katliamının ardından yaralı olarak Burdur Cezaevi'ne sevk edilen tutsaklara cezaevi müdürlüğü başta olmak üzere gardiyanlar tarafından sürekli baskı ve tehditlerde bulunuluyordu. Yaralıların tedavileri engellendiği gibi, görüş hakkı bile ailelerle içerideki tutuklu ve hükümlülerin mücadelesiyle kazanıldı.

Daha o sırada faşist cezaevi müdürünün "Burayı da Ulucanlar'a benzeteceğiz!" diye yaptığı tehditlerin boş olmadığı ve arkasının geleceği bugün kanıtlanmış oldu.

Hücrelerin son hızla tamamlandığı ve Ağustos-Eylül aylarında beşinin açılacağı Adalet Bakanlığı'nca söylenirken, Burdur'da tutsaklara yapılan saldırı devletin hala katliamlara doymadığını açıkça gösteriyor.

Burdur'da uzun süredir yaşanan gerginlik sonrasında 5 Temmuz'da çevre illerden

getirilen komando, çevik kuvvet, özel tim ve jandarmaların zorla içeriye saldırması üzerine, çoğu ağır 21 kişi yaralandı. Cezaevi idaresi ve Adalet Bakanlığı konuyla ilgili hiçbir açıklama yapmazken, Veli Saçılık adlı tutsağın kolunun koptuğu, diğerlerinin de tanınmayacak hale getirildiği ve hücrelere konulduğu öğrenildi. Avukat ve ailelerin tüm çabalarına rağmen henüz kimseyle görüşülebilmiş değil.

Saldırıları hücrelerin ön hazırlığıdır ve bizler bugün karşı çıkmazsak daha da boyutlanacak ve yeni Diyarbakırlar, yeni Ulucanlar yaşanacaktır. Devrimci tutsaklar bugüne kadar her zaman direndiler ve bedel ödeseler de devlete boyun eğmediler. Fakat devlete geri adım attırmak ve devrimci tutsakların ödeyeceği bedeli en aza indirmek için biz dışardakileri büyük görev ve sorumluluklar beklemektedir.

Burdur'da hücre tipine geçiş için katliam hazırlığı!

Katliam girişimine karşı Ankara'da eylem

Sermaye devletin son olarak hücreleri yaşama geçireceğini açıklamasından sonra, gün geçmiyor ki bir cezaevinde gerginlik yaşanmasın. Son olarak, Ulucanlar katliamının ardından "Ulucanlar'da yarım kalan işi burada tamamlayacağız" denilen Burdur Cezaevi'nde, asker ve özel timle yığınak yapılarak gaz bombalarıyla devrimci tutsaklara saldırıldı. Mahkemeye çıkmayı reddeden tutsakları zorla alıp götürmek isteyen devletin kolluk güçlerine karşı tutsaklar barikat kurdular. Ve devletin kolluk güçleri "yarım kalan işi tamamlamak için" saldırıya geçtiler.

İHD, ÇHD, Tüm Yargı-Sen, SES ve Burdur'da yakını olan ailelerden oluşan bir heyet, Adalet Bakanı ile görüşmek üzere Adalet Bakanlığı'na gittiler. Burada görüşme talepleri reddedilen heyet geri dönerek yazılı bir basın açıklaması yaptılar. Açıklamanın ardından Ankara TUYAB ve TIYAD ortak eylem kararı alarak, saat 18:00'de Yüksel Caddesi'nde basın açıklaması düzenlediler. Yaklaşık 250 kişinin katıldığı basın açıklamasında, Bartın Cezaevi'nde tutuklu Tayyar Bektaş'ın babası Zeynel Bektaş, bir konuşma yaptı ve hazırlanan ortak metni okudu.

Basın açıklamasında; "Yeni Ulucanlar istemiyoruz!", "Devrimci tutsaklar onurumuzdur!", "Hücre ölümdür, izin vermeyelim! TUYAB" yazılı dövizler açıldı. Sıklıkla "Anaların öfkesi katilleri boğacak!", "Bedel ödedik, bedel ödeceğiz!", "Katil devlet hesap verecek!" sloganları atıldı.

Eylemin bitirildiğinin açıklanmasının ardından kitle İHD'ye doğru slogan ve alkışlarla yürüyüşe geçti ve buradan dağıldı.

Kızıl Bayrak/Ankara

Burdur Cezaevi'nde katliam girişimi!

Faşist sermaye devletin zindanlarında bulunan devrimci tutsaklara yönelik izlediği sistematik terör ve katliam politikasının son halkası, Burdur Cezaevi'nde yaşanan saldırı olmuştur. Bu saldırı sonucunda 21 tutsak ağır yaralanmış ve bir tutsağın eli kopmuştur. Ayrıca tutsak yakınları gözaltına alınmıştır. Burdur Cezaevi önünde yoğun abluka halen sürmektedir.

Düzenin devrimci tutsakların kan ve can bedeli elde ettikleri kazanımlara topyekûn bir tarzda ve en aşağılık, azgın yöntemlerle saldırdığı bir dönem yaşıyoruz. Bu aynı dönem, işçi sınıfı ve emekçilerin yüz yıllık kazanılmış haklarını da ortadan kaldırmayı hedefleyen İMF-TÜSİAD yıkım programının dayatıldığı bir sürece tekabül etmektedir. Egemenler hücre saldırısıyla devrimci öncüyü tasfiye ederek, işçi ve emekçileri daha kolay köleleştirebileceklerini düşünmektedirler. Bu kanlı-karanlık hesapların boşa çıkarılması gerektiği açıktır.

Tüm işçi ve emekçileri, cezaevlerinde bulunan devrimci tutsaklara karşı yürütülen katliam ve saldırı politikasına karşı aktif ve ortak bir tutum geliştirmeye çağırıyoruz.

Hücre saldırısına geçit yok!

Zindanlar yıkılsın, siyasal tutsaklara özgürlük!

*Kızıl Bayrak
6 Temmuz 2000*

Hücre (F) Tipi Cezaevlerine Karşı Birlik:

"Cezaevlerinde baskıcı saldırgan politikalarından vazgeçilmelidir!"

Sayın Hikmet Sami Türk, Adalet Bakanı, Ankara...

5 Temmuz 2000 tarihinde Burdur Kapalı Cezaevi'nde yine tutuklulara bir saldırı olayı yaşanmıştır.

Bizlerin görmek, duymak istemediği tutuklu ve hükümlülere yönelik saldırı olayları ne yazık ki bir türlü durmuyor. En ufak sorunda tutuklulara silah ve zor kullanarak müdahale etmek bir alışkanlık haline aldı.

Burdur Cezaevi'ndeki olaylar bir anlık olay ya da tutukluların mahkemeye zorla götürülmeleri olarak algılanamaz.

Burdur Cezaevi'ndeki olayların öncesi vardır. Ulucanlar Kapalı Cezaevi'ndeki olaylardan sonra Burdur Kapalı Cezaevi'ne sevk edilen tutuklu ve hükümlülere, Burdur Kapalı Cezaevi'ndeki görevli ve müdürler ve infaz memurları tarafından sürekli bir baskı uygulanmış ve tehdit ortamı yaratılmıştır. Yaralı tutukluların tedavilerinin yapılması için ciddi hiçbir şey yapılmamış ve hatta tutuklular yaşadıkları ortam nedeniyle hastanelere götürülmeyi dahi istemez hale gelmişlerdir. Cezaevi yönetiminin Burdur'un da Ulucanlar olacağını tekrarlaması, çünkü sonucun ipuçlarını uzun zamandır kendi içinde taşımaktaydı.

Dün Burdur'da yaşanan saldırı sonucunda Veli Saçılık isimli tutuklunun kolu kopmuştur ve Isparta Tıp Fakültesi'nde tedavi görmektedir. 21 tutuklu yaralanmış ve bu tutuklularda gaz zehirlenmesi tespit edilerek hastanede tedavileri yapılmaktadır.

Burdur Cezaevi'ne çok sayıda asker ve güvenlik güçleriyle girerek ve bu tabloyu ortaya çıkararak, bir kez daha cezaevleri politikanızın ne kadar "reformcu" olduğunu göstermiş oldunuz. Tüm çabalarımıza rağmen diyalog yoluyla çözümü değil zor yoluyla sonucu tercih ettiniz.

Burdur Cezaevi'nde yaşanan saldırıyı kınıyoruz.

Hücre tipi cezaevlerine geçiş eşiğinde bu saldırgan tavrınız gerçeği bir kez daha bizlere göstermiştir. Bu politikadan vazgeçilmeli ve sorumlular hakkında derhal yargısal süreç başlatılmalıdır.

Cezaevlerinde baskıcı saldırgan politikalarından vazgeçilmelidir!

Hücreler ölümdür, istemiyoruz!

Cezaevlerinde daha fazla kan dökülmesin!

Hücre (F) Tipi Cezaevlerine Karşı Birlik

6 Temmuz 2000

Bu metin Galatasaray Postanesi önünde yapılan basın açıklamasıyla Adalet Bakanlığı'na gönderildi.

ÇHD'nin Ankara yürüyüşü:

"Savunma hakkına sahip çıkalım!"

Çağdaş Hukukçular Derneği, üçlü protokole karşı Barolar Birliği'ni harekete geçirmek için bir eylem düzenledi. Türkiye genelinde dilekçelerle toplanan imzalar, 30 Haziran 2000 tarihinde Ankara'da düzenlenen yürüyüşle Barolar Birliği'ne götürüldü.

Adliye'den başlayan cübbeli yürüyüş sonrasında TBB'nin önünde toplanan avukatlar, içeriye bir heyet göndererek dilekçeleri teslim ettiler. Heyet içerideyken kapıda bekleyen avukatlar "Birlik susma, savunmaya sahip çık!", "Savunma hakkımız engellenemez!" sloganlarıyla Birlik'in tavrını kinadılar ve tutum almaya çağırdılar.

Daha sonra Adalet Bakanlığı'na yürüyen avukatlar polis barikatıyla karşılaştı. Müsteşarla görüşmek üzere yöneticilere izin verilirken, barikatı zorlayan avukatlarla polis arasında itişme yaşandı. Adalet Bakanı'yla görüşünceye kadar gitmeyeceklerini söyleyen avukatlar oturma eylemi yaptılar ve "Adalet Bakanı istifa!", "Polis devleti değil, hukuk devleti!" sloganlarını attılar.

Bunun üzerine bakan görüşmeyi kabul etti ve avukatlar barikatı geçerek içeri girdiler. Yapılan görüşmede üçlü protokol ve hücre tipi cezaevleri konuşuldu.

Adalet Bakanı, yürürlüğe konulan protokolün geri alınmaz bir genelge olmadığını, ama avukatların üst araması konusunun mahkemeye intikal ettiği için davanın beklendiği şekilde bir konuşmayla durumu açıklamaya çalıştı. Görüşmeyi yapan avukatlar, ÇHD'nin hücre tipi uygulamasına karşı olduğunu ve tutukluların da buralara girmeyeceklerini belirttiler. Bakan ise hücre tipi değil, oda tipi olduğunu ısrarla vurgulayarak en iyisinin bu olacağını yineledi. Bunun üzerine avukatlar yaşanacak katliamlardan kendisinin sorumlu olacağını ve önceki Adalet Bakanları gibi "katliamcı" olarak anılacağını söylediler.

Görüşmenin ardından avukatlar, somut bir geri adım olmasa da yararlı bir görüşme olduğunu, mücadele edilirse genelgenin de geri çekilebileceğini belirtiyorlar.

ÇHD'nin Barolar Birliği'ne verdiği dilekçe metni..

"Kendi hakkını savunamayan bir meslek grubunun başkasının hakkını savunma konusunda etkin olması düşünülemez"

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı'na...

Adalet, İçişleri ve Sağlık bakanlıkları tarafından düzenlenerek yürürlüğe konulan protokol ile savunma hakkı kullanılamaz hale getirilmiştir.

(29.01.2000 Tarihli TBB ve 12 Baro Başkanı'nın kamuoyu bildirisinden)

Protokol savunmaya ve meslek onuruna ciddi bir saldırı teşkil etmektedir; bu durumda savunmanın savunulması durumunda kalınmıştır. Bu hükümler ile tam bir sansür uygulaması getirilmekte ve gizlilik ilkesi tamamen yok edilmektedir. Protokoldeki savunma hakkını temelden yokettiğine inandığımız hükümler değişmedikçe yapılacak yargulamalar savunmasız bir yargılama niteliği taşıyacaktır. (TBB'nin 12.02.2000 tarihli genelgesinden)

Protokol savunma ve meslek onuruna ciddi bir saldırıdır.
(TBB genelgesine göre bakanlıklara çektiğimiz fax metninden)

Bu haklı ve doğru tespitlerine katıldığımız birliğimiz ve baroların bu gerekçelerle aldıkları bir dizi eylemden, erteleme adı altında vazgeçildiği görülmektedir.

Savunma hakkını ortadan kaldıran uygulama nedeni ile halen ceza davalarının birçoğu savunmasız ya da eksik savunmalarla yürümektedir.

Bu sebeplerle uygulamanın fiilen kabul edilmesi, meslek onurumuza karşı saldırının kabul edilmesi demektir.

Bu uygulama geri alınmadıkça savunma hakkı var denilemeyeceğine göre, meslek örgütümüzün bu amacı bütün çalışmalarının önünde ve önceliğinde görmesi zorunluluktur. Bu açıdan alınan eylem kararlarının geri alınması ile bizlere meslek örgütümüz tarafından "meslek onurunuzun korunması ertelenmiştir" denmektedir. Bu tutumun ve geri adımın kabul edilemez olduğu açıktır.

Savunmayı savunmak gerektiğini tespit ettikten sonra bunun ertelenmesi taban tabana zıt yaklaşımlardır. Bu geri dönme kararı ile fiilen savunmanın savunulmasından vazgeçilmiştir. Savunma meslek örgütünün, mesleğin hukukunu korumayı ertelenmek sureti ile vazgeçmesi kabul edilemez bir tutumdur.

Başlangıçta ifade ettiğimiz tespitler doğru, mücadelenin

bir gün bile ertelenmesi yanlıştır. Nitekim birliğimizin bu tutumu ile meslek onurunu rencide eden uygulamayı kabul ederek mesleğini icra etmek zorunda kalan meslektaşlarımızın sayısı gün geçtikçe artmaktadır.

Birliğimizin ve baroların bu geri adımı, protokolün de ötesinde bir uygulamaya maruz kalmamıza yol açmıştır. Artık tamamen savunmasız ve sindirilmiş görünen mesleğimize yönelik fiili saldırılar da yapılmaktadır. Kendi hakkını savunamayan bir meslek grubunun başkasının hakkını savunma konusunda etkin olması düşünülemez.

Diğer taraftan eylemlerden vaz geçilmesinin gerekçesi ve yöntemi de asla benimsenemez. Zira hiçbir haklı talebimizden başka bir ödün karşılığında vazgeçemeyiz. Avukatlık yasaasının çıkarılması karşılığında eylemlerden vazgeçme gibi açık bir pazarlığın yapılması, kurumumuzu ve bizleri rencide etmiştir. Hiçbir yasaanın çeşitli ödümlerle çıkmasını kabul etmeyeceğimiz gibi kendi yasaamızın da bu şekilde ele alınmasını kabul edemeyiz. Kaldı ki savunmayı ortadan kaldıran bir işlemin karşılığı hiçbir bedele denk değildir.

Bu nedenle, kararlarda belirtilen eylemlerin ve başkaca etkin girişimlerin ivedilikle hayata geçirilmesini talep ediyoruz.

Helvacı davasını sahiplenmeye çağrı

Bilindiği gibi, 26 Eylül'de Ulucanlar Cezaevi'nde bir katliam yapılmış, bu katliam sonucu 10 devrimci tutsak öldürülmüş, onlarca da yaralanmıştır. Bu yaralılar hala katliamdan kalma ciddi sağlık sorunlarını taşımaktadırlar.

Ulucanlar'da katledilenlerden Habip Gül'ün cenazesi, İzmir'de Helvacı Köyü'nde çeşitli DKÖ ve yakınlarının kitlesel sahiplenmesiyle karşılanınca, Ulucanlar'da katleden devlet bu cenazeye saldırmaktan da çekinmemiştir. 70'e yakın kişi gözaltına alınıp, 3 gün tutulmuş, çıkarılan mahkeme sonucunda 14 kişi tutuklanarak 3 ay cezaevinde tutsak edilmişlerdir.

Helvacı davası hala sürmektedir. Davanın politik önemi yukarıdaki nedenlerle birlikte, davayı sahiplenmek bir kez daha Ulucanlar'ı lanetleme, bir kez daha katledilen devrimci tutsakları sahiplenme vesilesi olduğu kadar, katliamcı devletin teşhiri, yargılanması yönünde bir olanak olmasındandır aynı zamanda. Ayrıca katliam sonrası devam eden katliamla ilgili tek dava durumundadır. Hücre saldırısına karşı koyuşun bir ayağı da bu tür davalardan geçmektedir.

Tüm bu nedenlerle, davada yargılananların düzenli katılımı ve izleyicilerin kitleselliği, devletin bu yüzünü teşhir, bizlerin meşruluğu anlamına gelmektedir.

Bizleri katledip, sonradan da yargılama cesaretini gösteren devlete en iyi cevabı ancak bu davayı sahiplenerek verebiliriz. Sürecin hücre tipi cezaevleri nedeniyle sıcaklaştığı, Ulucanlar katliamının da bu yönde atılmış bir adım olduğu düşünülürse, dava daha güçlü bir biçimde sahiplenilmelidir. Her davayı, bu uygulamaların teşhiri ve yeni katliamların önüne geçmek için kamuoyu oluşturma aracına dönüştürmenin gerekliliği açıktır.

Davayı sahiplen, katıl, katılımı sağla!

Y. Durmaz/İzmir

Ulucanlar Cezaevi'ndeki devrimci tutsakların yaptığı açıklamadan:

Ulucanlar Cezaevi'nde 26 Eylül günü yaşadığımız katliam sonrası, yaralarımız ve rahatsızlıklarımız olmasına karşın tedavi edilmedik. Buradan sürgün götürülen her bir tutsak da öyle. Cenk Eraslan gözünü kaybetti. Cemal Çakmak bu nedenle felç geçirdi. Filiz Güllökuer, Ulucanlar Cezaevi'nde ölümle boğuşuyor ve yaşam savaşı veriyor. Girdiği krizlerin birinde Adana'dan Ankara'ya acil olarak sevk edildi ve ilk müdahalede safra kesesi alındı. Ancak bu aşamadan sonra Ulucanlar Cezaevi'nde tedavisi sürekli engellendi. Hastaneye sevk edildi, jandarma götürmedi. Hastanede jandarma odadan çıkmadı. Filiz, muayene olamadı, tahlillerini yaptıramadı. Hastanede tedavi edilirken ranzaya zincirlediler, bu onursuz olayı kabul etmedi.

Filiz hastalığına rağmen katliamda bizimle birlikte her türlü işkenceyi yaşadı; 26 Eylül'den bu yana hastaneye bir kez sevk edildi. Bu defa jandarma, 17 Ocak 3'lü protokolüne dayanarak odadan çıkmadı. Tedaviyi engellemeyi 3'lü protokole dayanarak meşrulaştırmaya çalışıyorlar. (...)

Sevinç Şahingöz arkadaşımız için de aynı durum geçerli. Onun da kemik erimesi şüphesine rağmen tedavisi engelleniyor. Tedavisi engellendiği için hastalığının ne kadar ilerlediğinin dahi tesbiti yapılamıyor ve o da ölümle karşı karşıya. Filiz, Sevinç, Cemal ve daha birçokları, Polat İyit, Uğur Hülâgi Gürdoğan, Çetin Güreş, Hanım Boran gibi katledilmek isteniyorlar.

Filiz ve tedavisi engellenen tüm devrimci tutsakların Murat Dil gibi çok geç kalınmadan serbest bırakılmaları gerekmektedir. Bunun sağlanması için kamuoyunu duyarlı olmaya ve mücadele etmeye çağırıyoruz.

Gebze Cezaevi'ndeki tüm devrimci tutsaklardan kamuoyuna açık mektup...

Hiçbir güç devrimci iradeyi kırmaya yetmeyecektir!

İşkence, ölüm, katliam, hücre tehditlerinizin hiçbiri bizleri teslim almaya yetmeyecektir. Her hücre, içine diri diri gömdüğünüz devrimcilerin iradesiyle parçalanacak, yerle bir olacaktır. Ertosun ve onun gibi halk düşmanları, devrimcilere hesap vermekten kurtulamayacaklardır.

Yıllardır gündemdeki yerini koruyan cezaevleri, hazırlıkları tamamlanma aşamasına gelen "hücre tipi cezaevi" saldırısıyla birlikte yeniden sıcak bir şekilde kamuoyunu meşgul ederken, cezaevleri hakkında, ilgili hemen herkes bir şeyler söyleme gereği duyuyor. En genel anlamıyla emekçi halklarımızın yaşamının hücreleştirilmesini amaçlayan bu saldırının arifesinde, devrimci-yurtsever-ilerici tüm kesimlerin, tutsak aileleri ve örgütlerinin, devrimci-demokrat aydın ve sanatçıların, işçi ve memur örgütlenmelerinin, demokratik kitle örgütlerinin set oluşturma çabaları, tüm eksik ve yetersizliklerine rağmen sürerken; diğer yandan devletin de saldırı programları çerçevesinde kamuoyunu hazırlama, "ikna etme," saldırı başladığında kendilerini rahatlatmak için tüm önlemleri alma çabaları, hazırlıkları sürüyor. Bu çerçevede başta birinci dereceden sorumlular olmak üzere bürokrasinin değişik kesimlerinden belirli unsurlar, konu hakkında açıklamalar yapmakta, kamuoyunu dezenformasyona uğratmaya çalışmaktadır.

Bu noktada egemenlerin yalan-dolan üzerine kurulu bu beyanlarıyla kamuoyunu olası gelişmelere karşı hazırlama çabalarını boşa çıkarmak, yalanlarını, spekülasyonlarını yüzlerine vurmak, katliamcı politikalarını deşifre etmek, bizler açısından bir görev olarak durmaktadır.

26 Haziran 2000 tarihli *Radikal* gazetesinde, Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürü Ali Suat Ertosun'un gazeteci-yazar Neşe Düzel'le yaptığı bir röportaj yayınlandı. Bu röportaj, belirttiğimiz çerçevede; konu ile ilgili olarak muhatap alınacak birinci ağızlardan birisiyle yapılması itibarıyla da, içerdiği konular itibarıyla da, konuşurken ağzından kan damlayan bu şahsın ifadelerinin egemenlerin asıl niyetlerinin -bizlerin teşhirine ihtiyaç duyulmayacak kadar açık- ortaya sermesi itibarıyla da önemlidir.

Neşe Düzel'in çeşitli sorularına yanıt veren Ertosun, egemenlerin aylardır dillendirdikleri kimi söylemleri, ağzına pelesenk etmişçesine yeniden dillendiriyor; "Olaylar koğuş sistemi yüzünden çıkıyor", "F Tipi cezaevleri hayata geçirilecek", "İnsanlar örgüt baskısından kurtulacak, öz kimliklerini kazanacak. İstedikleri kitabı okuma, istedikleriyle görüşme imkanına kavuşacak" vs.

Şüphesiz bunlar ilk kez duyduğumuz şeyler değildir. Aylardır kamuoyuna yönelik gerçekleştirilen yalan, spekülasyon bombardımanının temel argümanlarıdır. Bu bombardımanın asıl hedefi, olası kamuoyu tepkisinin şimdiden nötralize edilmesidir. Çünkü egemenler bilmektedir ki, bütün planlarını hayata geçirebilmenin yegane anahtarı, içeride ne yaparlarsa yapsınlar, dışarının etkisini kırmadan asla başarılı olunamayacağıdır. Bu nedenle kamuoyunda şimdiden yanılsamalar yaratılmaya çalışılmakta, yapılacakların insan haklarına uygun,

yapılması zorunlu olan şeyler olduğu dillendirilmektedir. Diğer yandan, egemenlerin amaçlarını ortaya sermesi bakımından, Ertosun'un kimi söylemlerini aktarmayı da kamuoyu açısından yararlı görüyoruz.

Ertosun; "İkna süreciyle bunu yapacağız. Cezaevlerini önce basına gezdiriyoruz. Sonra dernek ve barolara göstereceğiz. Mahkûm aileleri de buraları gezecek. İnsanlara güzeli göstereceğiz" diyerek saldırı planının ilk basamağının, kamuoyunu hazırlama çabası olacağını dillendiriyor. Nitekim, gerçekten de mehmetchik medyanın en ünlü tipleri, bu tip cezaevlerine davet edilmiş, gezdirilmiş ve hazırlanan tek kişilik tabutluklar bu şahıslara alkışlatılmıştır. Öte yandan tutuklu ve hükümlü aileleri, demokratik kitle örgütleri, hücre tipi cezaevlerinin kilometrelerce yakınına dahi yaklaştırılmamışlardır. Sırf bu bile Ertosun'un bahsettiği hazırlanan "güzelliklerin" ne olduğunu ve neyi amaçladığını ortaya sermektedir.

Diğer yandan Ertosun, "Türkiye'de cezaevleri sorunu artık Adalet Bakanlığı'nın sorunu değil" diyerek de, esasında devrimci tutsakların hücrelere götürülmesi sorununda, polis, özel tim vb. dahil her türlü gücün kullanılabileceğinin mesajını vermektedir. Öyle ki, İçişleri, Adalet, Sağlık bakanlıklarının birlikte hazırladıkları 17 Ocak Protokolü'yle bu, resmi olarak yürürlüğe konmuş ve cezaevlerinde gerçekleştirecekleri katliamların 'yasal' hazırlıkları gündeme sokulmuştur. Bunun için her türlü araç ve her türlü güç kullanabileceklerdir artık. Neşe Düzel'in Ulucanlar Katliamı'yla ilgili sorduğu "Devlet hapisanelerdeki otoriteyi mahkûmları öldürerek sağlayabilir mi?" sorusuna; "Diyelim ki bekledi ve bu arada kazılan tünelden üç kişi kaçtı. O zaman ne yapacaktınız" şeklinde cevap vererek Ertosun, açıkça yeni katliamların gerçekleştirileceğini ifade etmektedir.

"Terör hükümlü ve tutuklularına şiddet uyguluyoruz."

"Devlet belki de dışarıdaki vatandaşına bakmadığı kadar bunlara bakıyor."

"Elimizdeki imkanları zorluyoruz. İyi koşullar F tipinde olacak."

"F tipi cezaevleri Avrupa standartlarının üstünde yerler."

"Örgütlerin ve koğuş ağalarının baskısı var. Bizim tarafımızdan da bazı olaylar oluyorsa bunlar münferit olaylardır."

"Terör grupları burada eğitim yaptırıyorlar, dışarıya militan yetiştiriyorlar" vb. daha bir sürü yalan, spekülasyon, provokatif söylemler ardı ardına sıralanıyor.

Bizler, devrimci tutsaklar olarak bir kez daha belirtiyoruz ki; bizleri, insanlığı diri diri mezara

gömmek isteyen bu çabaları boşa çıkaracağız. Asıl sorun, egemenlerin sömürü sistemlerinin, zulüm düzenlerinin kendisidir. Onlar, rahatça sömürecekleri, ezecekleri, sindirecekleri halklar topluluğu istiyorlar. Buna karşı çıkan örgütlü örgütsüz herkesi içeri atıp katletmelerinin sebebi de budur. Sindirilmiş, susturulmuş, kılını kıpırdatmayan, düşünmeyen, sorgulamayan, tepki göstermeyen bir toplum yaratmanın yegane yolu da, halkların en devrimci dinamiklerini

törpülemek, yoketmektir. İşkence, yargısız infazlar, katliamlar, soykırımlar, cezaevleri bunun içindir. Buca'yı Ümraniye'yi, Diyarbakır'ı, Ulucanlar'ı kan gölüne çevirmeleri bu yüzdendir. "F tipi" adıyla hayata geçirilmek istenen tabutlukların amacı da budur.

Yıllardır cezaevlerinde sağlık sorunları tedavi edilmeyerek onlarca devrimci tutsak sessiz ölüme mahkûm edilerek katledildi. Devrimci tutsaklar, her türlü haklarından mahrum edilerek azgınca saldırılara, şiddete maruz bırakıldı. Aileleri, yakınlarıyla görüştürülmediler ve görüşe gelenler her türlü işkencelere, gözaltılara, şiddete maruz bırakıldı. Mektup, dergi, kitap, haberleşme vb. her türlü alışveriş hakları yokedilerek dışarıyla bağlantıları kesilmek, tecrit edilmek istendi. İnsanlık onuru ayaklar altına alınmak istendi, kişilikleri ezilmek, itirafçılaştırılmak istendi. Bu manzara, 12 Eylül faşist cuntasından bu yana cezaevlerinden eksik olmayan bir manzaradır. Hayata geçirilmek istenen F tipi cezaevleri, 12

Eylül faşist cuntasının hedefleyip de gerçekleştirmeyi başaramadıklarını başarma çabasından başka bir şey değildir. Bu, 12 Eylül'ün cezaevleri uygulamalarının bugüne taşınmak istenmesidir. Devrimci tutsaklar, geçmişte bunu nasıl boşa çıkardıysa, bugün de boşa çıkarmayı başaracaktır.

F Tipi cezaevlerinde Ertosun'un kazanacağını dile getirdiği "öz kimlikler", kimliksizleştirmeden, devrimci kişiliğimizden arındırmadan, kişiliksizleştirmeden başka bir şey değildir. "İstedikleri kitabı okuma, istedikleriyle görüşme imkanına kavuşacaklar" vb. söylemlerin ne derece gerçeği yansıttığı, sadece 17 Ocak Protokolü'yle bile ortaya çıkmaktadır.

17 Ocak Protokolü'nün yürürlüğe konmasından itibaren aylardır avukatlarımızla görüşemiyoruz. Birinci dereceden yakınlarımızla bile görüşemiyoruz. Ailelerimizin getirdiği yiyecekler ya tahrip edilerek içeri veriliyor, ya da hiç verilmiyor. En küçük ihtiyaçlarımız dahi çeşitli gerekçeler getirilerek karşılanmıyor. Posta yoluyla gelen kitap-dergi vb. türden yayınlar bizlere verilmiyor. Kitaplarımıza el konulup gasp ediliyor. Her türlü sosyal-kültürel haklarımızdan mahrum bırakılıyor. Hastanelere çeşitli bahaneler gösterilerek götürülmüyoruz. Buna benzer her türlü keyfi uygulamalar söz konusu iken, F Tipi cezaevlerinde istediğimiz kitabı okuyabileceğimiz, istediklerimizle görüşme hakkına kavuşacağımız söyleniyor. Bunun için de "ıslah olmak", yani devrimci kimliğimizden arınmak, itaat etmek, düşüncelerimizden arınmak şartı konuluyor. Aksi taktirde tek kişilik tabutluklarda hiç kimseyle görüştürülmeden, her türlü haklardan mahrum bırakılarak yaşamak, yani ölümün kendisi dayatılıyor.

Egemenlerin bütün bu azgın saldırılarının özü; Ertosun'un "Çünkü terör suçlularının devletle bir anlaşmazlığı var" sözünde gizlidir. "Bunlar siyasi kahraman değil. Bunlar PKK terör ve tutukluları. 30 bin kişiyi öldürdüler. Polisleri, askerleri, benim savcı arkadaşlarımı öldürenler bunlar" diyecek kadar sınıfına bağlı olan Ertosun, devrimci tutsaklara yönelik gerçekleştirilecek her türlü saldırıyı, katliamı mübah görecektir kadar gözünü kan bürümüş birisidir. Bu noktada elbette bizim de söyleyecek bir sözümüz vardır.

Hiçbir güç devrimci iradeyi kırmaya yetmeyecektir. İşkence, ölüm, katliam, hücre tehditlerinizin hiçbiri bizleri teslim almaya yetmeyecektir. Her hücre, içine diri diri gömdüğünüz devrimcilerin iradesiyle parçalanacak, yerle bir olacaktır. Ertosun ve onun gibi halk düşmanları, devrimcilere hesap vermekten kurtulamayacaklardır.

Gebze Cezaevi'ndeki tüm devrimci tutsaklar

İzmir Hücre Karşıtı Platform:

Hücre sistemi ölümdür, izin verme!

"Bana ölümün gölgesinin vadisinden söz etme, ben orda yaşıyorum."
(19 yıldır hücrede kalan Mumia Abu-Jamal)

Öncelikle mahkumlar değil, insanlar diyoruz. Özgürlüğü belirli süre alınmış insanlar... İnsanlarla ilgiliyiz. Onun için cezaevleri ile ilgiliyiz. Özellikle 1980 darbesinden sonra ülkemizdeki "yangın"ın odaklarından biri olduğu için, bu yangını söndürmeye çalıştığımız için ilgiliyiz. İnsan hakları ihlallerinin en yaygın olduğu yerler olduğu ve buna karşın seçeneklerin çok sınırlı olduğu için ilgiliyiz. Bu eşitsizlikler dünyasında eşitsizliklerden en çok mağdur olanlar cezaevlerinde olduğu için ilgiliyiz. (Dr. Ata Soyer)

Ülkemizdeki cezaevleri için devletin en yetkili ağızlarından sokaktaki insana kadar herkes tarafından kullanılan "kanayan yara" tanımlanması, özellikle son dönem uygulamaları ve Ulucanlar katliamı ile mecazi anlamından çıkıp bir gerçekliğin ifadesine bürünmüştür (Av. Zeki Rüzgar). Bu gerçekliğin üzerine gidilmesi ve sorunların temel hak ve özgürlükler yönünde çözülmesi için adımlar atılması gerekirken, ülke yönetimi tarafından sorunların çözümü için "F tipi cezaevi" projesi kamuoyuna sunulmuştur.

Her ne kadar "Türk tipi", "oda tipi" dense de dünya demokratik kamuoyu bu yüksek güvenlikli cezaevlerine ve ölü hücrelerine yabancı değildir. Bu cezaevlerinde belirleyici olan; konulan hücrenin boyutları değil, içine kapatılan kişinin dış dünya ile ilişkisinin kesilmesi- yani tecritidir. Kore savaşından sonra CIA tarafından deneyler sonucu ortaya çıkarılan bu tip cezaevlerinin amacı: Tecrit ve izolasyon yöntemi ile kendilerine karşı olan tutukluların yeni kalıba dökülmesi, tinsel, tarihsel, kültürel kişiliklerinin parçalanması, tüm özgünlüklerinin, orijinalliklerinin yok edilerek, dış dünyadan, tarihten, insanın bizzat kendisinden yalıtılmasıdır.

Bu cezaevlerinde uygulanan tecritin diğer işlevi de, muhalif olan herkesi baskı altına almak, sindirmek, boyun eğdirmek, parçalamak, yoketmektir. Bu nedenle tecrit, diğer işkence yöntemleri arasında "beyaz terör" olarak tanımlanmaktadır. Hücreyi ve tecriti savunanlar, bu modeli "güvenlik" gerekçesine dayandırmaktadırlar. Cezaevlerinde 1980 sonrası 500'e yakın insan yaşama veda etmek zorunda kalmıştır. 1989 yılı Eskişehir'den Aydın Cezaevi'ne sevkte 259 kişi öldüresiye dövmüştür. 1991 Eskişehir Cezaevi'ne sevklerde 119 kişi dayak ve işkenceye maruz kalmıştır. 1995 yılında saldırı sonucu 11 kişi, '96'nın ilk üç ayında 4 kişi cezaevinde yaşamını yitirmiştir, 1996 Eylül'ünde Diyarbakır Cezaevi'nde 10 tutuklu kafa bölgelerine aldıkları darp sonucu ölmüştür. Eylül 1999'da Ulucanlar'da 10 tutuklu silah ve işkence ile öldürülmüştür. Bu yaşam hakkı ihlalleri gözönünde bulundurulursa, güvenliği tehlikede olanlar "Devlet Güvencesi" altında olması gereken tutuklulardır.

Bugün en değerli varlık olarak kabul edilen insanın bilimsel veriler ışığında sahip olması gereken asgari koşullar belirlenmiş, bütün dünyada, vazgeçilmez hakları tespit edilmiş ve hiçbir şekilde bu haklarından mahrum bırakılmayacağı gerek ulusal kanunla, gerekse uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınmıştır. Ulusal hukukumuzda da, başta Anayasa olmak üzere çeşitli kanunlarla bu haklar sayılmıştır. Ayrıca bu konuda birçok uluslararası sözleşmeye ülkemiz tarafından imza atılmış ve sözleşmeler TBMM tarafından usulüne uygun olarak kabul edilerek onaylandığından ulusal normlar haline gelmiştir.

Bugün 42 cezaevinde onarımlar ile hazırlanan yaklaşık 4000 adet hücre ile 6 ilde yapımına başlanmış olup 2000 yılı ortalarında bitmesi planlanan ve birçok ilde yapılması için kaynak aranan F tipi -hücre cezaevleri, yasalarla güvence altına alınmış olan tüm bu insan haklarına yönelik bir saldırıdır (Av. Zeki Rüzgar). Yine ülke yöneticileri F tipi cezaevlerinin Avrupa standartlarında olduğunu söylemektedirler.

Oysa bu konuda Avrupa ülkelerinin de sicili bozuktur. Örneğin: 1986 yılında, BM İnsan Hakları Komisyonu, Almanya'nın RAF tutuklularına uyguladığı tecrit-izolasyon politikalarının uluslararası boyutta kabul edilen

işkence tanımına uyduğunu ifade etmiştir. Yine Demokratik Hekimler Birliği de, "Tutukluların en az 10-15 kişi olmak kaydıyla gruplar halinde birarada tutulmamaları durumunda, fiziksel ve psikolojik rahatsızlıkların oluşumunun engellenemeyeceğini" belirtmiştir.

Adalet Bakanlığı F Tipi-Hücre cezaevlerine "siyasi suçlular organize çeteler" in konulacağını beyan etmektedir. Organize çete suçlaması ile cezaevinde kalanların durumları hepimizce bilinmektedir. Afyon Cezaevi'nde hücrede kalan iki kişiye silahla saldırılmıştır. Bayrampaşa'da 7 kişi silahlı saldırı ile öldürülmüştür. Yine Kartal F Tipi Cezaevi'nde hücrede(!) kalan Çakıcı 40 adamı ile rahatça görüşebilmekte ve hücre sine misafir kabul etmektedir.

Tüm bunlar gelen hücre saldırısının siyasi mahkumları hedef aldığını göstermektedir. Dışarıda tahkim, mezarda emeklilik, sosyal güvenliğin tasfiyesi, zorunlu tasarrufların gaspı, özelleştirme, tarım reformu, paralı eğitim adı altında IMF paketleri ile tüm işçi-emekçilere-köylülere yönelik saldırının yaşandığı bu süreçte, F tipi cezaevleri toplumsal muhalefete de gözdağı işlevi görecektir.

İnsan onuruna aykırı olan F (hücre) tipi cezaevi insanlar için kör, karanlık ve dipsiz bir kuyudur, ikinci bir cezalandırmadır, güvenlik sorunu bulunmaktadır, birlikte yaşama alışkanlığını yokedicidir, işkenceyi zamana yayarak sistemleştirmektedir, insancıl ve demokratik değildir, psikolojik sorunların yaratıcısıdır. Yeni acılara ve toplumsal gerilime neden olacaktır, kamuoyuna ölümcül bir geleceğe razı olmanın utancını yaşatacaktır (Akın Birdal).

Bu gerçekler doğrultusunda biz "İzmir Hücre Karşıtı Platformu": Toplumun tüm kesimlerine yönelik sindirme politikası olarak gördüğümüz hücre sistemine karşı olacak ve insan onuru-yaşamı için mücadele edeceğiz. Tüm kamuoyunu duyarlı olmaya çağırıyoruz.

F tipi cezaevi yapımına son!

Hücre sistemi ölümdür, izin verme!

30 Haziran 2000

İzmir Hücre Karşıtı Platform

DİSK/Genel-İş 3 No'lu Şb., DİSK/Limter-İş, DİSK/Bank-Sen, DİSK/Emekli-Sen 3 No'lu Şb., DİSK/Nakliyat-İş, Türk-İş/Belediye-İş 1-2-4-6 No'lu Şubeler, Türk-İş/TÜMTİS, KESK/Tüm Bel-Sen 2 No'lu Şb.,

HADEP, ÖDP, SİP, DBP (İzmir İİ Örgütleri),

TİHV İzmir Temsilciliği, İzmir İHD Şb., İzmir ÇHD, Pir Sultan Abdal Derneği İzmir Şb., Halkevleri 5. Bölge Temsilciliği, Ege TAYAD, Öğrenci Dernekleri,

Devrimci Demokrasi, Atılım, Odak, Kızıl Bayrak, Devrimci Mücadele, Özgür Gelecek, Alınterimiz, Yaşadığımız Vatan, Yaşamda Gençlik, Özgür Halk, D. İ. Mücadele Birliği

Hücre karşıtı platform alanlara çıktı

İzmir'de otuzunu üzerinde sendika, kurum ve devrimci çevreler tarafından oluşturulan İzmir Hücre Karşıtı Platform, kuruluşunu resmi olarak duyurduğundan yaklaşık bir hafta sonra (30 Haziran'da) ilk kez Konak Meydanı'nda bir basın açıklaması düzenledi.

Cuma akşamı saat 17:00'de gerçekleşen eyleme yaklaşık 300 kişi katıldı. Eylemde "Hücre ölümdür, izin verme!", "Devrimci tutsaklar onurumuzdur!", "İnsanlık onuru işkenceyi yenecek!", "Evlatlarımızı öldürtmeyeceğiz!" sloganları atıldı.

Hücre karşıtı platform adına basın metnini yazar Hacay Yılmaz okudu. Yılmaz, "96 ölüm orucu ve açlık grevinin, Ulucanlar katliamlarının bir daha yaşanmaması için üzerimize düşen sorumluluğu yerine getireceğiz, yüreklerimizin yarısını onlara ayıracağız", dedi.

Otomobil İşçileri Danışma Konferansı Sonuç Bildirgesi

(25 Haziran 2000 tarihli Köln açıklaması)

2. Otomobil İşçileri Danışma Konferansı, 24-25 Haziran 2000 tarihinde, 7 ülke ve 32 işyerinden 275 kişinin katılımı ile Köln'de başarı ile gerçekleştirildi. Orası otomobil sektöründe yaşanan sorunlar ve tecrübelerimizin danışıldığı bir konferanstı.

Biz tüm otomobil işçilerini mücadeleciler inisiyatiflere katılmaya çağırıyoruz-Enternasyonal!

Yıkıcı sonuçlarıyla beraber uluslararası otomobil üretiminin yeniden düzenlenmesi!

Dünya ölçeğinde tekellerin parçalara bölünmesi, üretim alanlarının kapatılması gösteriyor ki: Başarılı yapısal dönüşüm sabun köpüğü gibi infilak etti. Otomobil sektörü de işçiler ve aileleri için yıkıcı sonuçları olan derin bir yapısal krize saplanmış durumda. Büyük miktarda sermaye yokedilmek zorunda kalınıyor. Her yatırımda yeni işyerleri yaratılmıyor, varolanları yokediliyor. İşyerlerinin kapanması ve rekabet kudreti parolası altında yıllardır reel ücretler ve sosyal haklar budanıyor. Almanya'da otomobil sektöründe her çalışan kişi başına elde edilen ciro 1990'dan 1999 yılına kadar iki katı artarak, 262.120 marktan 526.910 marka yükseldi. Modern üretimde çalışanların özgüvenleri gelişti. Raporlu hastalara yapılan eşine rastlanmayan takip, çalışma hızının sürekli artması, esnek çalışma süresi, süreli sözleşmeler ve işyerlerinin yokedilmesi işçileri ve aileleri zorluyor.

Aynı zamanda bu yapısal krizin yükü devlet tarafından bizim üzerimize yıkılıyor. Emeklilik kesintileri artıyor, çevre vergisi benzin fiyatlarının fırlamasına neden oluyor. Milyarları bulan sübvansiyonlarla federal hükümet bu süreci teşvik ediyor. Hükümet tekellerin daha kolay birleşmeleri ve birbirlerini satın almalarını kolaylaştıran yeni yasalar çıkarıyor. Devlet kasası talan edilmeye devam ediliyor. Düzen partilerine güvenin yokolmasına şaşmamalı. Giderek artan sayıda işçi, politik yeni yönelimlere başladı.

Avrupa'da son 5 ayda sürümün gerilemesi hemen hemen tüm tekelleri sardı. İktisadi kalkınma yalanları su yüzüne çıkıyor. Otomobil tekelleri aşırı üretim kapasitesini yocketmek için,

işyerlerini kapatarak ve başka yerlere naklederek, yükü çalışanların sırtına yıkmaya uğraşılıyor.

Sosyal anlaşmalı işyeri tasfiyesi olamaz!

Geçtiğimiz yıl işyerlerinin yokedilmesi, 'işyerine özgü koşullardan işten çıkarılma'dan sözde feragat etme adı altında gerçek işyerlerinin yokedilmesi örtbas edildi. Kısa süreli çalışma ve düşük ücretle çalıştırma giderek artıyor. Almanya'da 11.5 milyon tam günlük işyeri açığı mevcut. Ama özellikle de kısa süreli çalışılan geçici işlerle insanların yaşamlarını sürdürebilmeleri mümkün değil. Hergün biraz daha fazla insan toplumsal yaşamın dışına atılıyor.

**Başarılı Opel grevi işçiler için bir sinyal oldu:
Bekleme, mücadeleye geç!**

Opel işçileri General Motor'un Fiat ile birliğinin kendilerini nasıl etkileyeceğini anlamak için beklemediler. Bilinçli olarak kendiliğinden greve gittiler. 13 bin iş arkadaşımız 14-15 Haziran tarihleri arasında iki gün süresince işçilerin birliği ve kazanılmış hakları için grev yaptılar. Ve dünyanın en büyük tekeline karşı kazandılar. Şimdiye değin olduğu gibi süresiz eşit ücret ve çalışma koşulları geçerli sayılacak.

Ama grevin önemi maddi bir başarının daha da ötesinde. İşçilerin mücadele gücünün bölünmesine ve zayıflamasına izin vermedikleri için, grev politik bir karaktere sahip. Grev, GM patronlarının planlarını daha uzun yıllar uygulamaya koymalarını zora sokuyor.

Grev ilk andan itibaren uluslararası bir önem kazandı. Bir gün içinde Avrupa'nın birçok Opel işletmesinde üretim durdu. Diğer işyerlerinde çalışan işçilerin dayanışması her geçen saat arttı.

Bochum'lu Opel işçisi arkadaşlarımız işverenin tüm işyerlerini kapatmak ile ilgili politik baskı uygulamaları karşısında da diz çökmediler. Gençlik bu grevde muazzam bir rol oynadı.

Tüm bunlar, bu mücadelenin ulaştığı büyük başarının teminatı oldular. Grev kendiliğinden, mücadeleciler ve yüksek bir politik

bilinç ile yürütüldü. Mücadeleye atılmak için, bu grevin öğretilerini kendimizinmiş gibi ele alalım.

Grevin zayıf yönlerinden öğrenmek de buna dahil: Grevi kendimiz nasıl başarıyla örgütleyebiliriz, kendiliğinden başlayan grevlerde nasıl hemen grev komitesi oluşturabiliriz, nasıl grev dayanışma komiteleri kurabiliriz, mücadeleyi tekel içinde ve uluslararası düzeyde nasıl koordine edebiliriz, politik saldırılara politik karşı koyuşu nasıl örgütleyerek cevap verebiliriz?

Artık otomobil işçilerinin inisiyatifi ellerine alması gerekiyor. Otomobil sektörünün uluslararası planda yeniden örgütlenmesinin sonuçlarına karşı mücadele daha aktif biçimde sürmeli...

* Tam ücret karşılığı haftada 30 saatlik işgünü için-esnek çalışma saatlerine karşı!

* Her tarafta ve tam yasal grev hakkı için!

* İşveren kârlarının sübvansiyonları durdurulsun! Çalışma koşullarına uygun uygulamalar geliştirilsin! Her işyeri için verilen mücadeleyle dayanışma!

* Tüm dünyada eşit işe eşit ücret! Standart iş sözleşmesi!

* Sendikalar mücadele örgütleri olmalıdır! "İş için birlik"ten dışarı!

* Ağır sanayi ve kamu sektöründe %10 meslek yeri kotası için! Meslek öğreniminden sonra süresiz işe alınma!

* Tüm süreli iş sözleşmelerinin süresiz hale getirilmesi! Çalışma teşvik yasasının buna uygun düzenlenmesi!

* Mücadeleciler kadın ve gençlik hareketi ile birlik!

* Sınıf mücadelesinin uluslararası dayanışmasının sağlanması, koordinesi ve daha yüksek boyutlara çıkarılması!

* İnisiyatifimizin temel taşlarından biri toplumsal alternatifler üzerine objektif tartışmadır!

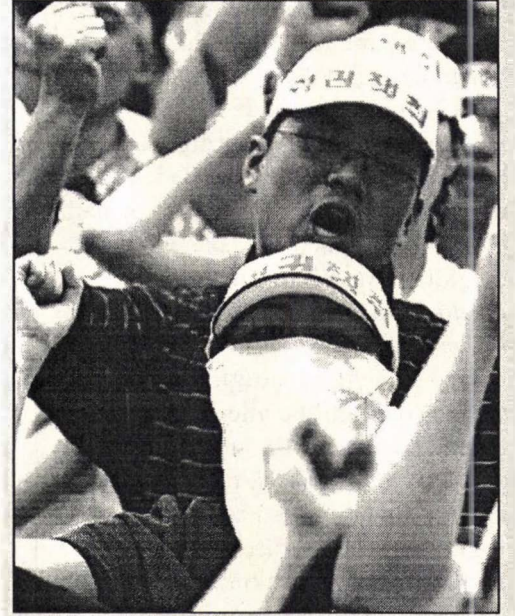
Biz daha iyi yaşayabilmek ve kendi geleceğimiz için sorumluluğu beraberce taşıyabileceğimizi hissediyoruz!

Uluslararası otomobil üretiminin yeniden düzenlenmesinin sonuçlarına karşı enternasyonal otomobil işçileri inisiyatiflerini destekle! İmza topla ve yerel inisiyatif grupları kur!

Bizimle kenetlen!

Köln, 25 Haziran 2000

Dünyadan kısa kısa...

Güney Kore: Otomobil işçileri grevlerinin yanısıra sağlık alanında da protestolar yükseliyor. Haziran'ın son haftası sağlık alanında yapılan değişiklikleri protesto etmek için onbinlerce doktor tüm ülkede süresiz greve başladılar. Ülke genelinde özel kliniklerin %90'ı çalışmazken, devlet hastanelerinde sadece acil servislerde çalışıldı.

28 Haziran'da sağlık sigortasında çalışan 2 bin kişi ücretlerinin yükseltilmesi, yeni çalışanların işe alınması ve yoksul ailelerin düşük aidat ödemeleri talepleriyle ulusal sağlık sigortasını işgal etmişlerdi. Ayrıca şef mencejlerini rehin tutuyorlardı.

1 Temmuz'da azgınca saldıran polis 1.600 kişiyi gözaltına almasıyla işgal sona erdirildi.

Avustralya: Haziran'ın son haftası tüm ülke genelinde 100 ocakta 20 bin maden işçisi greve gitti. Kötü çalışma koşullarına karşı başlayan grev 3 gün sürdü. Yasa dışı olarak yapılan grevle hükümetin çıkardığı yeni çalışma yasası protesto edildi.

İtalya: Haziran'ın son haftasında ülke genelinde tır şoförleri, yükselen yakıt fiyatlarını ve vergi yükünü protesto için greve gittiler. Sürücüler yolları işgal ettiler. Birçok yerde gıda maddelerinde sıkıntı başgösterdi.

Norveç: Petrol işçileri 10 Haziran'dan beri grevde bulunuyor. Kuzey Denizi'ndeki petrol platformunda çalışan işçiler 63 yaşında emekli olabiliyorlar. İşçi'ler ise emeklilik yaşının 57'ye indirilmesini talep ediyorlar.

Norveç, Suudi Arabistan'ın ardından petrol ihracatında dünyada ikinci sırada bulunuyor. Grev ile iki petrol platformunda üretim durdu. Petrol İşverenler Birliği tüm sendikacı işçilere karşı lokavt uygulayacağı yönünde tehdit ediyor. Bu da tüm petrol platformlarının çalışmaması demektir. İşverenler bununla hükümetin "ulusal çıkarları" gözeterek grevi yasaklamasını hedefliyorlar.

Putin hızla bir yol ayrımına doğru ilerliyor...

Rusya'da iktidarın manevra alanı daralıyor

C. Kaynak

Rusya devlet başkanı Vladimir Putin hızla yol ayrımına doğru ilerliyor. Putin ve ekibi yaklaşık bir yıldır; ilkin başbakan, ardından geçici başkan ve nihayet 28 Mart tarihinden bu yana da devlet başkanı gibi farklı sıfatlar altında, Rusya'da iktidarın baş sorumluluğunu taşımaktadır. Bu süre zarfında, Putin, en temel konularda bile nasıl bir politika izleyeceğini açıklamaktan özenle kaçınmıştır. Buna mecbur kaldığında ise, son derece çelişkili ifadeler ve elastik formüllerle yetinmiştir.

Elbette, burada sözkonusu olan yol ayrımı, birbirine alternatif, taban tabana zıt iki politika arasında seçim yapma zorunluluğu anlamına gelmiyor. Sorun uygulanmak istenen politikanın adının net bir biçimde konması ve icra yöntemlerinin kamuoyu önünde belirlenmesidir. Oysa Putin ekibi, bu konudaki niyetlerine açıklık getirmeyi bugüne kadar büyük bir ustalıklarla reddetmesini başardı. Üstelik bu tavrını bir politik koza da dönüştürdü. Devlet mekanizmasının ayakta kalan askeri ve polisiye olanakları, yeni yetme burjuvazinin her türlü imkanları kullanılarak ve yanısıra Rus halkının yurtsever duyguları istismar edilerek, Putin'in Kremlin'deki fiili konumu meşrulaştırıldı. Sonuçta; Rusya gibi dev bir ülkede, demokratik ve hilesiz olduğu iddia edilen genel seçimler sonucunda, ne yapacağını itiraf etmeyen ve bunu başlı başına bir politikaya dönüştüren birisi devlet başkanlığına seçilmiş oldu.

Başka bir ülkede, böyle bir senaryonun bu kadar başarıyla uygulanması bir yana, tasarlandığına dahi rastlamak zordur. Örneğin, askeri darbelerin ardından düzenlenen ve sonucu peşinen bilinen seçimlerde bile, adaylar izleyecekleri genel politikanın ana hatlarını tanımlar ve bunu bazı

uyduruk vaatlerle tamamlarlar. Rusya'da sorunların ağırlığı ve çelişkilerin keskinliği, Putin'e bu olanağı bile tanımamıştır. Bu nedenle Putin, seçim kampanyası boyunca, Rusya'nın onurunu yeniden tesis etmek ve Çeçenistan'daki çeteleri ezmek dışında, kayda değer hiçbir şey söylememeye özen gösterdi. Seçildikten bu yana bu tavrını genelde sürdürmeye çalışmakta, bazı idari kararlar açıklamakla, sembolik jestlerde bulunmakla yetinmektedir.

Uluslararası basında üzerinde aylar boyu yorum yapılan, gizemli olduğu söylenen, olağanüstü politik maharet diye tanımlanan Putin'in bu yönteminin Rusya'da bugün için hayat hakkı bulabildiği bir gerçektir. Çünkü bugün Rusya birçok açıdan bir savaş alanını andırıyor. Yığınla iktisadi, toplumsal, politik vb. sorun var ve bunlar köklü çözüm bekliyor. Kitleler henüz etkin bir arayışa yönelmiş olmasalar da, gergin bir bekleyiş içindeler. Dolayısıyla, bu koşullarda, en azından belli bir süre için blöf yapmanın, kitlelerin ihtiyaçlarını, taleplerini, beklentilerini ve umutlarını istismar etmenin, hatta onlarla oynamanın ortamı mevcuttur.

Dahası, Rusya'da, bu sürenin biraz uzun tutulmasının olanakları ve dayanakları da vardır. Örneğin, Kremlin'in Putin'le birlikte dış politikada

takındığı tavır bu olanakların başında geliyor. Başka bir ifadeyle, yeni iktidar ekibi emekçi kitlelerle gireceği sınırı dış politikayı kullanarak ertelemeye, oradan bir nefes almaya çalışıyor. Zira Moskova'nın, Batı ve özellikle de ABD ile ilişkilerinde yıllardır içinde bulunduğu düşkün konumundan sıyrılmaya çalışması yönünde yapılan jestler, kitlelerin yurtsever duygularını manipüle etmenin etkili bir aracı olabiliyor.

Kafkasya sorunu da bu kategoride yer almakta, gelişmelerin isabetli bir aynası olma vasıflarını taşımaktadır. Sovyetler Birliği'nin dağılmasının ardından, ABD, Kafkasya'yı (bu bölgenin jeo-politik konumundan ve yer altı zenginlik kaynaklarından hareketle) "stratejik bir çıkar alanı" ilan etmişti. Kafkasya'ya el atarak Rusya'nın can alıcı enerji kaynaklarını kurutmak için yatırım yapıldı, projeler hazırlandı, anlaşmalar imzalandı. Yeltsin Rusya'sı yıllar boyu bu talana seyirci kaldı. Yalnızca arasına sofraya acınan bir misafir olarak davet edildi. Son dönemde Kafkas zenginliklerinin akibeti konusundaki tartışmalar, paylaşımın sınırlarını aşarak, sadece ulaşım yöntemlerinin rasyonalitesi düzeyinde ele alınmaya başlandılar.

Fakat Kremlin'in son birkaç ay içinde yaptığı son derece mütevazî çıkışlar bile, yılların emeği harcanan bu hesapları, henüz köklü olmasa da, epeyce bozmuş

benziyor. Uzman basında yer alan ve inceliklerine girilmeyen bazı değerlendirmeler, Kafkasya petrolü ve doğal gazı konusunda, ABD/Türkiye ittifakı üzerinden yapılan hesapların toptan çökmüş olduklarını belirtiyorlar. Değerlendirmelerde ima edilen eğilim, Kafkasya devletlerinin yeniden Rusya ile ittifak içinde hareket etmeyi tercih etmeleri yönündedir. Dolayısıyla, sözkonusu kaynaklar, henüz tam

ağırlığını koymamış olmakla birlikte Rusya'nın, "bölgenin doğal zenginliklerinin aslan payını elinde tuttuğunu" itiraf etmek zorunda kalıyorlar. Bunlar, yaşanan sürecin gelecekteki seyrine ilişkin anlamlı ipuçlarıdır.

Ancak Rus iktidarı için çıkmazın esas düğüm noktasını, hiç de dış politika teşkil etmiyor. Dış politikada yapılan sembolik çıkışlar ve uluslararası ilişkilerde protokol düzeyinde inisiyatifli davranılması, Kremlin'deki mevcut iktidar ekibine sadece geçici olarak nefes aldırılan olanaklardır. Putin ekibini bekleyen belirleyici sınav, ülkenin ve toplumun gündeminde duran iktisadi, sosyal ve politik sorunlardır. Bu alanda ise iktidarın oyalama olanakları, uluslararası sorunlara göre son derece sınırlı, hatta kısa vadede tükenmeye mahkumdurlar.

Putin'in itiraf edilmeyen politikasının özü, Yeltsin döneminden devralınan mirası, bazı biçimsel düzenlemelere giderek sürdürmek ve teminat altına almaktır. Putin'in Rus halkına ve emekçilerine vaat ettiği "onurlu ve güçlü Rusya" portresinin çerçevesini bu tanımlama belirliyor. Bu demektir ki, konjonktürel ihtiyaçlara göre arasına köşeleri kırılan bir kapitalizm etrafında sınıfsal, toplumsal ve ulusal mutabakatı

sağlamak, Putin politikasının ana eksenini oluşturuyor. Fakat, sorun bu şekilde ifade edilmediği sürece, kitlelerin hayalci duygu ve bekleyişleri ağır basmaktadır. Başka bir ifadeyle, karmaşık bir atmosfer koşullarında, taban tabana zıt ve uzlaşmaz çelişkilerin kimi somut görünümüne çözüm bulabilmekte, kimi ise avutucu argümanlarla oyalanıp ertelenebilmektedir.

Rusya'nın gebe olduğu çelişkiler ve umutlar yığını, böyle bir statükonun ömrünü zaman açısından sınırlı tutmakta, sürekli bozulma noktasına doğru itmektedir. Emekçi kitlelerin halen bekleme eğiliminde oldukları ve hayalci umutlarla oyalandıkları bir ortamda, iktidar idari tedbirlerle merkezi yapıyı güçlendirmeye, yerel oluşumların hareket alanlarını daraltmaya ve bu arada da, 'oligark' diye bilinen egemen sınıfların elit tabakası içinde bir homojenlik yaratmaya çalışmaktadır.

Bu alanda atılan adımları, bazı tekel gruplarına yönelik yasal sataşmaları ve bölge yönetimlerinin yetkilerini sınırlama girişimini, yeni Rus burjuvazisini iç barışa zorlama olarak özetlemek mümkündür. Ancak, salt idari tedbirlerle Moskova'nın bölgeler üzerindeki egemenliğinin güçlendirilmeye çalışılması ve egemen sınıfın kendi içinde uzlaşmaya zorlanması, sözkonusu statükoyu bozduğu gibi, Moskova'da klikler arası savaş da kızıştırmaktadır.

Putin'in egemen sınıfın iç dengesini ve federasyonun iç ilişkilerini yeniden kalıba dökmek istemesi, ister istemez tencerenin kapağını aralamaya, son on yıl içinde sürdürülmüş olan çok yönlü gaspı tartışmaya açmaya dönüşmektedir. Kremlin'in etrafına üşüşmüş bulunan oligarklar çetesi, kazanımlarından ödün vermeye yanaşmıyorlar. Üstelik konumlarını daha da sağlamlaştırma refleksi gösteriyorlar. Yerel derebeyleri ise, aynı direnci göstererek, kendilerini özerklikten bağımsızlığa uzanmak isteyen eğilimi körüklemeye seçeneği karşısında buluyorlar. Putin'in en yumuşak yöntemlerle, yani idari tedbirlerle başlatmaya çalıştığı süreç, ortaya, klikler arası savaşın kızıştığı ve federasyon bünyesindeki merkezkaç kuvvetlerin iyice açığa çıkma risklerinin körüklendiği, bir tablo çıkartmaktadır.

Dolayısıyla, sorunlar tartışma masasına yatırıldıkça, sistemin yapısal çelişkilerinin uzlaşmazlığı artmakta, iktidarın içinde bulunduğu çaresizlik büyümektedir.

Ayrıca bu dalışma içerisinde henüz ağırlığını pratikte hissettirmeyen bir başka talep de sürece tuz biber ekmenin dinamiklerini barındırıyor. Bu, 90'lı yıllar içinde yapılmış olan özelleştirmelerin yeniden gözden geçirilmesine ilişkindir. Rus halkı ve emekçileri Boris Yeltsin döneminde icra edilen bu örgütlü gaspın hesabını sormak istiyor.

Henüz örgütlü, militan ve alternatif bir talep eşliğinde ifade edilmese bile, Rus emekçilerinin bu talebinin gücünü ve muhtevasını iktidar ekibi çok iyi hissetmektedir. Putin ve Başbakan Mikhail Kasiyanov'un frekansları artan çelişkili açıklamaları, yaşanan sıkıntıları başlıbaşına özetlemeye yeterlidirler. Putin ilkin "özelleştirmelerin gözden geçirilmesinin ülkede bir kan gölüne yol açacağını" söylemişti. Ardından, devlet başkanlığı seçimlerinin arifesinde, bu kez, "oligarkların bir sınıf olarak likidasyona tabi tutulmaları gerektiğini" ifade etmişti. Gelişmelerin alevlenmeye yüz tuttuğu son günlerde, Başbakan Kasiyanov Putin'in taban tabana zıt bu açıklamalarını ana eksen alarak, aktüalitenin seyrine ve muhataplarının konularına göre onları açılmayarak tavır belirlemeye çalışmaktadır.

Yalnız, zaman ilerledikçe cambazlık numarası da ihtişamını kaybetmektedir. Kremlin'deki boğazlaşma işaretleri artmakta, dış politikadaki girişimler iktidarın sıkışmışlığını gizlemeye yetmemektedir.

Exsa işçilerine mektup...

“Yalnız kendiniz için değil, Türkiye işçi sınıfı için de kazanmak zorundasınız!”

İşçi dostlarım, kardeşlerim!

Bu mektubu size bir adım kadar yakın olan Ceyhan Cezaevi'nden yazıyorum. Greve çıktığınızın haberini aldığım da ne kadar sevindim anlatamam. Gözüm kulağım televizyon ve gazetelerde. Şu an yanınızda olmayı, kollarınıza girerek halay çekmeyi ne kadar çok isterdim.

Geçenlerde Ceyhan'daki bir televizyon kanalında sizleri seyrettim. Öyle coşkuluydunuz ki, kendi kendime, Exsa'nın yiğit işçilerinin sırtını kimse yere getiremez, dedim. Kimse bu kararlılığı kıramaz. Niye böyle söylüyorsunuz arkadaşlar? Çünkü kazanmaya mecburuz. Çünkü şu an yalnız kendiniz için değil, Türkiye işçi sınıfı için de kazanmak zorundasınız. Sizin de bu bilinçle hareket ettiğinizi düşünüyorum. Çünkü fabrikanın önünde “sınıfa karşı sınıf!” diye haykırıyordunuz.

Bu basit gerçeğin altını kalın kalın çizmek gerekiyor. Karşımızdaki sermaye sınıfını iyi tanımamız lazım. Çünkü bunlarda her türlü dalavere, her türlü hile ve oyun vardır. Niye? Yağlı kasaları daha fazla dolsun diye tabii. Diğer fabrikalarda neler yapıyorlar ki? Onlar şunu çok iyi biliyorlar: Bölüp parçalamadan, birliğimizi, dayanışmamızı kırmadan bizlerle başedemezler. Onun için de oynamayacakları oyun, etmeyecekleri namussuzluk yoktur. Daha şimdiden grevi kırmak için evlerinize gelmeye, mektuplar göndermeye başlamışlar. Daha dün kadar asgari ücretle sizleri çalıştıranlar, hiçbir sosyal hakkınızı vermeyenler, bugün size yaltaklanıyorlar. Niye? Çünkü, bölmek zorundalar. Çünkü, sizi size karşı kışkırtmak zorundalar. Yoksa kaybedeceklerini biliyorlar. Bu oyun yeni oynanmıyor. Bunu sizler de biliyorsunuz.

Sermaye sınıfına karşı mücadele ederken, kazanmak için şu gerçeği iyi bilmeliyiz: Onların bizi altıtmek, yenmek için kurdukları ya da kuracakları oyunlara karşı uyanık olmak! Uyanıklığı her elden bıraktığımızda, zehirli bir yılan gibi yanımıza sokulacaklar; “Vallahi fabrikanın durumu kötü, yoksa size daha fazlasını vermeyi istemez miyiz? Böyle giderse tümüyle işsiz kalırsınız, gelin vazgeçin inadinızdan...” diyecekler.

Beni ister bir ağabey, ister bir kardeş, ister bir işçi arkadaş olarak kabul edin. Bizler birbirimizden öğrenmek zorundayız. Aynı hatalara düşmeyelim, yenilmeyelim diye, size önerilerimle, tavsiyelerimle, uyarılarımla yardımcı olabilirim ne mutlu bana.

Herşeyden önce greve ilk defa çıkıyorsunuz. Grevler bizim için bir okuldur. Birliğimizi, gücümüzü pekiştirdiğimiz bir okul. Bizler için bu okul, sermayeye karşı savaşmanın, mücadele etmenin okuludur. Mücadele etmeyen, sürekli savaşmayan bir işçi sınıfının kazanma şansı yoktur. Grevler bizim irade gücümüzü

ortaya koyar. Patronların tuzu kuru olduğu için, aç kalmak gibi bir dertleri de yoktur. Onun için patronlar, elden geldiğince bizleri yormaya çalışırlar. “Daha ne kadar dayanabilecekler” diye sürekli bizi yoklarlar. Evet, hepimiz birer aile beslemek zorundayız ve ekmeğimizi çoğaltmak için mücadele veriyoruz. Grev sürdükçe, kursağımızdan geçen her lokmanın biraz daha azalmasını bekleyerek, irademizin kırılmasını sağlamaya çalışacaklardır. İçimizden kimilerini satın almaya, moralimizi bozarak birbirimize düşmemize uğraşacaklardır. Ama bilinmelidir ki, Sabancı'nın da üretime ihtiyacı vardır. Siparişleri yetiştirmek, müşterilerini kaybetmemek için en kısa zamanda ölümle korkutup sıtmaya razı etmeye çalışacaktır. Yani, sınıfa karşı sınıf, bir bıçak gibi sürekli bilelenmemizi zorunlu kılmaktadır. Fabrikaya grev kırıcı işçileri sokup üretimi devam ettirerek, bizim belimizi kırmaya çalışabilirler.

Bunun karşısında tek bir yumruk, tek bir barikat haline gelmeliyiz. Yoksa, üretim içeride devam ettiği sürece, kazanma şansımız yoktur. Siz de iyi biliyorsunuz ki, organize sanayide birçok fabrikada ne sendika var, ne de sigorta. Dün siz de sendikasız, taşeron ve paravan şirketlerde gösteriliyordunuz. Mücadeleniz ve birliğiniz olmasaydı, şimdi sendikanız olmazdı. Organize sanayideki sınıf kardeşlerimizi bilinçlendirmek, örgütlemek için onları grevimize çağırıyoruz, onlara grevimizin haklılığını anlatmamız gerekiyor. Bu, sınıf dayanışmasının örgütlenmesi için de gereklidir. Ne diyorduk, ne

diye haykırıyorduk? Sınıfa karşı sınıf! Öyleyse sınıf olarak hareket etmenin yollarını aramalıyız. Çünkü karşımızdaki sermaye sınıfı ne Sabancı'dan ibarettir, ne de Exsa'dan. Exsa işçileri olarak ormanı oluşturan ağaçlardan yalnızca biri olduğumuzu, verdiğimiz mücadelenin de yalnızca kendimiz için değil, sınıfımızın çıkarları için olduğunu unutmadan hareket etmeliyiz.

Diyeceksiniz ki, uzaktan gazel okumak kolay! Ne haddime arkadaşlar. Ama siz nerede duydunuz sınıf mücadelesinin kolay olduğunu? Önemli olan da bu zoru başarmak değil mi? Bugün bilmelisiniz ki, davadaki sınıf kardeşlerimizin gözleri sizin üzerinizde.

Benim işçilik yaşamımdaki tecrübelerimden öğrendiğim şu oldu: Ne zaman birbirimize güvenmediyse, hep kaybettik. Ne zaman üzerimize düşen görevi bir başkasına havale ettiyse, kaybettik. Ne zaman benden önce başka işçi arkadaşlar öncülük etsin, önce atılacaksa onlar işten atılsın diye düşündüysek, herşeyimizi yitirmiş olduk. Bunu, şunun için söylüyorum: Bugün binlerce işçi sendikalı. Ama ne fayda! Özelleştirme, taşeronlaştırma, esnek üretim, sosyal hakların budanması yalnızca sendikasız işyerlerinde değil, bugün tam da sendikalı işyerlerinde yaşanıyor. Çünkü sendikalara kendimiz gibi bakmadık. “Sendika değil mi, aidatlarımızı yatırıyoruz, uğraşınlar bizim işlerimizle” diye düşündük. Toplusözleşmeden

toplusözleşmeye, ben cebime giren paraya bakarım diye düşündük. Sonuç ne oldu? Sendikalarımıza yabancılaştık. Sendikalar başımızda ikinci bir patron gibi davranmaya başladı. Yani, ne ettiyse kendimiz ettik Grevlerde, toplusözleşmelerde yaşananları seyirci olarak izledik. Oysa bu oyunda seyirci olmaz ki! İşçiler olarak biz seyirci gibi davranırsak, sermaye de her yerde at oynatır.

Öyleyse ne yapmalıyız diye sorar gibi okuduğunuzu düşünüyorum şimdi. Öncelikle sendikamıza gerçekten sahip çıkmalıyız. Sendikayı kendimiz olarak görmeliyiz. Hem kendimizi denetlemeliyiz, hem de seçtiklerimizi denetlemeliyiz. İşleri grev komitesinin üzerine yıkarak evlerimizde oturmamalıyız. Şu süreçte hepimiz her türlü görevi almalıyız. Sınıf dayanışmasının örgütlenmesi için fabrika fabrika, ev ev dolaşmalıyız gerekirse. Birbirimizi asla yalnız bırakmamalı, daha sıkı ilişki içerisinde olmalıyız. Sendikanın kararları asla kendi başına almasına izin vermemeli, onları yalnız bırakmamalı, sürekli denetlemeliyiz. Toplu iş sözleşmelerinin her anını dikkatle izlemeli, her dakikasında söz sahibi olmalıyız. Çünkü bu TİS herşeyden önce sizi ilgilendiriyor. Grev komiteniz var mı bilmiyorum. Bunların mutlaka işçilerin çoğunluğu tarafından seçilmesi şart olmalı. Ve belli aralıklarla bu komiteler sürekli başka işçi arkadaşlarımızla genişletilmeli ya da değiştirilmelidir.

Size bir başka önemli öneride bulunmak istiyorum: Sermaye sınıfı nasıl ki saldırırken toplu şekilde saldırıyorsa, bunlara karşı kazanmanın, mücadele etmenin yolu da sınıfa karşı sınıfa, grev kararı asılan Adana belediyelerindeki işçilerle “ortak komite-ortak direnişi” örgütlemek için ne duruyoruz? Bunu yalnızca DISK Tekstil'in, Genel-İş ve Belediye-İş'le birlikte davranması olarak da görmemeliyiz. Greve çıkan işyerlerinin grev komitelerinin grevleri birleştirmek, ortak hareket etmek, işçileri daha fazla yakınlaştırmak için bu gereklidir. Bugün bu şarttır. Ayrıca sizin de bildiğiniz gibi, organize sanayideki tüm patronlar yaşanacak grevleri ve direnişleri ezmek ve kırmak için, ortak bir fonu, ortak bir komiteyi yıllar önce oluşturmuş bulunuyorlar. Organize sanayideki kolluk kuvvetleri de bu işin bir parçası. Yani karşımızda tek bir fabrikanın gücü yok. Onlar sermaye sınıfı ve devleti olarak saldırıyorlar, saldıracaklar. Biz de işçi sınıfı olarak herşeyimizi birleştirmek zorundayız.

Özellikle Exsa'nın bayan işçilerine şunu söylemek istiyorum. Sizlerin kararlılığınızı, gözüpekliliğinizi, grevdeki yürekliliğinizi bilmekten gurur duyuyorum. Niye? Çünkü tüm fabrikalarda bayan işçiler, erkeklerden çok daha yiğit, çok daha cesur davranıyorlar. Bir kez değil, defalarca ezildiğinizi biliyorum. Evde ezilen sizlersiniz, sokaklarda yan gözle bakılan sizlersiniz, saç uzun aklı kısa diye horlanan sizlersiniz. Ev derken, yemek derken, bulaşık derken, temizlik derken, her yerde bizlere göre kat kat sömürülen sizlersiniz.

Yiğit ve onurlu işçi arkadaşlarımız! Sizlere söyleyeceklerim öyle çok ki. Ama kısa keseceğim. Mektubuma cevap vermenizi ne kadar çok isterdim. Sizin mektubuma vereceğiniz cevap, tek yumruk tek barikatla, kavga alanında kazanacağımız grev olacaktır. “Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz!” diyerek, omuz omuza zafer halaylarına duruşunuz olacaktır. “Zafer direnen işçinin olacak!” haykırışıyla, organize sanayideki gümbürdeyen sesinizi mahpustaki penceremizden dinleyebilmemizdir.

Ceyhan Cezaevi'nden komünist bir işçi

26 Haziran 2000

Bir milat olarak parti programı

Programdan sonra!

Türkiye denilen coğrafyada proletaryanın artık devrimci bir programa sahip olması, hiç kuşkusuz onun mücadelesinin devrimci bir hatta gelişmesinin tayin edici unsurlarından biridir. Elbette parti programının bu niteliği, onun başka unsurlarla olan ilişkisi içerisinde gerçeklik kazanacaktır. Zira devrimci bir programın salt ortaya konuluşu dahi, devrimci bir örgütün varlığı zemininde, örgütsel bir düzeyin ifadesi olan parti ilanı ile birlikte gerçekleşmiştir.

“Bulutsuz gökyüzünde ansızın çakan bir şimşek” olmayan parti programının **mücadele içerisinde oynaması gereken rol**, çok daha çeşitli unsurları gereksinecektir. Bunlar, bir bakıma, program ile devrimci pratik arasındaki mesafeyi kapatan ve bu ikisini birbirine diyalektik olarak bağlayan unsurlar olmak zorundadır. Bu unsurları ilk elden tespit edilebilir kapsamıyla, programdan pratiğe doğru bir sıralama içinde açıklamaya çalışalım. Zira parti programının “tarihsel anlamı” üzerine genel açıklamalar fazlasıyla yapılmış bulunmaktadır ve bugün artık bu açıklamaları daha somut bir zemine taşımak gerekmektedir.

A) Programın hareket sahasını genişletecek olan, partinin ilkesel-stratejik platformunu sistematik olarak öne sürmesidir!

Devrimci bir program devrimci bir parti ile yaşam bulduğu gibi, devrimci partinin ilkesel-stratejik platformu ile de etkinliğini artırır. Bunun anlamı, partinin, sahip çıktığı devrimci değerlerden tutun da, proletarya içindeki devrimci mevzilenmesinin sınıf kesimi/çalışma tarzı vb. yönlerden tanımlanmasına kadar, mücadelesinin temel özelliklerini bir bütünlük içinde ifade etmesidir. Örneğin, proletaryanın devrimci mücadele tarihinin neresinden bakılırsa bakılsın, program hep bir kilometre taşı olmuştur. Stalin’le ilgili olarak partinin tavrı nedir? Denilebilir ki, “tarihsel meselelere, hele ki tarihsel kişilere ilişkin, kesin belirlemelerde bulunmaya çalışmanın devrimci pratiğe vereceği ne vardır?” Ama genel olarak “tarihçilik” ile, tarih içinde bir sembol özelliği kazanmış olduğu için bugün de etkisini sürdüren tarihsellikleri birbirinden ayırt etmek gerekir. Bu anlamda partinin orak-çekiçli amblem ile ilgili tavrı ortaya konulmuştur ve kabul etmek gerekir ki, Stalin de benzer düzeyde bir sembol özelliği taşımaktadır. Rusya’da sosyalizme özlem ifade eden hareketliliklerde giderek öne çıkmaktadır bu sembol. Parti programı, bu ve benzeri konuları program kapsamı dışında tutarak, **gerektiği biçimde** oluşturulmuştur. Fakat bu, **program kapsamı dışında**, benzer konuların açıklıkla ele alınmasını gereksiz kılmaz. Bilakis, bu ve benzeri konuları sistematik olarak açıklayan kitap, broşür, teorik dergi gibi araçlarla, programın her günkü mücadeleye bağlanması güçlendirilir. Daha somut ifade edersek, bu tarz çalışmalar, programı hayata bağlayan zincirin, devrimci örgüt zeminindeki **ilk halkasını** oluştururlar. Başka bir yönden de, programı sınıf mücadelesine taşıyan kadroların şekillenmesinde, başta gelen meseleleri ifade ederler. Zira kadrolar, yığınlara dönük çalışma içinde, bu ve benzeri meselelerle ilgili, **yığınlarca sorgulanırlar**. Aynı şekilde, partinin sınıf kesimleri ile ilgili görüşünün ve sınıfın hangi kesimini hangi nedenle çalışmasının merkezine koyduğunun da kadrolar tarafından **çok yönlü olarak kavranması** gerekir. Kongre

tutanaklarında bu mesele ile ilgili tartışmalar mevcuttur; ancak bu mesele de, ilkesel-stratejik bir mesele olarak, **özel bir çalışmanın konusu** yapılabilmelidir.

Sonuç olarak, parti programı, çeşitli ilkesel-stratejik açılımların **kaynağı olarak** da rol oynayabilmeli ve günlük çalışmaya bu alanda da dinamizm katabilmelidir. Bu doğrultuda yeni araçların geliştirilip geliştirilemeyeceği, örneğin teorik dergi, yukarıda ifade edilen ihtiyaç bakımından da irdelenmelidir.

B) Programı pratiğe taşıyan bir başka unsur, dönemsel taktik planlardır!

Programa sahip oluşun ifade ettiği düzey, kendini taktik üretme ihtiyacında ifade eder. Zira program yeni bir mücadele düzeyinin ifadesi ise, her yeni düzeyde yeni ihtiyaçların gündeme geleceği de açık olmalıdır. Bu ihtiyaçların karşılanmaması, ulaşılmış mücadele düzeyini tehlikeye atar. Nitekim kazanılmış bir mevzinin biricik garantisi, onu bir ileri mevziye taşıyacak olan mücadelenin ihtiyaçlarını karşılayabilmektir. Parti, taktiğin “icat etme” biçiminde ele alınışını mahkum etmiş ve taktiği mücadele içerisinde üretme inisiyatifine dikkat çekmiştir. Ama “icat etme” anlayışı, daha çok küçük-burjuva sabırsızlığı ile, **hareketi hızla yükseltecek yöntem ve araçlar arayışından** ileri gelen bir tarz olarak tezahür eder. Ancak bunun eleştirisi, leninist anlamda taktik belirleme çabasını gölgelememelidir. Yoksa buradan, “solculuğun saflarımızdaki tersten tezahürü”ne kapı açılır. Taktik, hareketin alçalma döneminin taktiği de olabilir, genel bir savunma hattı kurma gereğinin ifadesi olarak da tanımlanabilir. Her halükarda, sınıfsal güç ilişkilerinin dönemsel tahliline ve buradan hareketle dönemsel parti çalışmasının **genel dönemsel özelliklerini** belirlemeye dayanmak zorundadır. Örneğin, dönemsel koşullar reformistlerin enerjisinden de azami ölçüde yararlanmayı gerekli mi kılıyor? Yoksa bu dönem her zeminde ayrı durmayı mı öne çıkarmak gerekir? Bu anlamda dönemsel taktik belirleme, varolan durumun ve ihtiyaçlarının açıklıkla ortaya konulması anlamına gelecektir.

Devrimci bir programın, herşeyden önce, hedefli ve planlı çalışmayı kışkırtması gereklidir ve bunun ifade bulacağı başta gelen unsur, partinin dönemsel taktik belirlemeler yapmasıdır. Elbette bugün genel anlamda taktik üstünlük nesnel olarak faşist diktatörlüktedir. Partinin taktik tutumu herşeyden önce bu olguyu veri almalıdır.

C) Devrimci bir programı hayata geçirme çabasında kadrosal özellikler:

Bir programın oluşumu ile oluşmuş bir programın pratiğe hizmet edişi, farklı süreçleri ifade ettiği gibi, farklı kadrosal özellikleri de gerektirir. Program öncesi kadronun esas vasfı “kuruculuk”tur. Yönetme vasfı bu aşamada ister istemez “örgüt yönetme” ile sınırlı kalır, ya da bu sınırı belli bir ölçüde aşabilir. Oysa programdan sonra (partili aşamada) kadronun esas vasfı “hareketi yönetmek” olmak zorundadır. Bu, herşeyden önce, sorumlusu olunan alandaki mevcut durumu “hareketli bir süreç olarak” görebilmeyi, çok yönlü bir “alan analizi” yapabilmeyi ve buradan hareketle çok yönlü bir çalışma planı oluşturabilmeyi ifade eder. Hareketi yönetecek bir kadro için, en apolitik görünümdeki

lider vasıflı kişi dahi **önemli bir hareket noktasıdır**. Belki sadece sendikal bir çabanın ateşleyicisi olacaktır bu kişi ve siyasal-örgütsel anlamda fazla önemli olmayacaktır; ama partili militanın bakışı, ideolojik-siyasal-sendikal tüm alanları ayrı ayrı gözetken ve bunlara ilişkin çalışmanın toplamı ile **gelişecek hareketin partiye sunacağı genişleyen imkanları** değerlendiren bir bakış olmalıdır.

Devrimci kadronun devrimci bir programa sahip oluşunun belirleyeceği özelliklerden başta geleni ise, özümlediği program ile, **her koşulda ve tek başına partiyi yaşatma iradesine sahip olmasıdır**. Partiyi yaşatmak, sınıf hareketine önderlik taşımaya tekabül eder ve bunu her koşulda ve tek başına sürdürebilmenin en temel dayanağı devrimci programdır. Demek ki, parti programı, bu özelliklere sahip bir kadrosal şekillenmenin de manivelası olmalıdır. Gerek tek tek parti militanları, gerekse de yerel parti komiteleri ve parti hücreleri, devrimci bir programdan hareketle ve devrimci bir programın gösterdiği hedefler doğrultusunda, inisiyatifli bir çalışma yürütebilmeye koşullanmalıdır. Ve bir programa sahip olmanın, her türden “üstten bekleme” tutumunun varlık nedenini ortadan kaldırdığını bilince çıkarmalıdır.

D) Sınıfa onun devrimci programını taşıyabilmek için, sınıf çalışması ile ilgili evrensel, yerel ve örgütsel birikimden yararlanmak gerekir!

Parti programı, partili mücadelenin, partili mücadelede sınıfa önderlik taşımının ifadesi ise; o halde, ajitasyon-propaganda-örgütlenme ve eylem geliştirmede sınıfa hitap etmesini ve sınıfın her düzeydeki hareketini geliştirmesini **öğrenmek zorundayız**. Zira partinin devrimci bir programla mücadele sahnesinde yerini alışı, her bakımdan yeni sorumluluklar yükleyen bir gelişmedir. Elbette komünist bir örgüt en baştan itibaren proleter sınıf temelinde faaliyet yürütme ve örgütlenmeyi gerektirir. Ama yine de partili aşamada bir farklılık vardır. Parti öncesi örgütün sınıf yönelimi, daha çok kendi sınıf karakterini kazanmaya ve sınıf yönelimini asgari bir örgütsel çekirdeğe kavuşturmaya hizmet eden bir çalışmadır. Oysa partili aşama, bu ikisinin kazanıldığı ve bu ikisi vasıtasıyla, sınıf hareketinin ihtiyaçlarının omuzlara yüklendiği aşamadır.

Dolayısıyla, sınıf çalışmasında, partili aşamanın başlarında, yeni düzeyin gereksindiği tarz ile ilgili bir deneyim sıkıntısı olağandır. Önemli olan, bu ve benzeri “yenilenme sorunları” ile bilinçli bir biçimde hesaplaşabilmektir. Sınıf çalışmasında buna yardımcı olacak araçlar neler olabilir? En başta, sınıf çalışmasıyla ilgili kendi dışımızda oluşmuş tüm birikimden **yararlanmaya çalışmak** ve bu birikimi yansıyan anı-belge-biyografi vb. dökümanları incelenmek, çalışma yürütülen alan/birimde sınıfın mücadele tarihi ile ilgili bilgi edinmek, alan/birimde mevcut yapısını tahlil etmek, sınıf içindeki çeşitli akımların çalışmalarını dikkatle izlemek, vb.’dir.

İşte programı hayata bağlayacak unsurlar, ilk elden tespit edilebilir kapsamıyla bunlardır. Bu ve benzeri meselelerde atılacak her ileri adım, parti programının mücadele içerisindeki rolünü oynamasına hizmet edecek, göndere çekilen bayrağın altında saf tutmuş olan iradeyi de dost ve düşmanın gözleri önüne serecektir.

İlhan İnan

14 Temmuz 1889:

II. Enternasyonal'in kuruluşu

I. Enternasyonal, işçi sınıfının uluslararası örgütlü gücünü oluşturma ihtiyacından doğmuş, kendi döneminde bu ihtiyaca olabildiğince cevap vermişti. Ancak doğrudan Marksizm'in egemen olmadığı I. Enternasyonal'de, bir yandan değişik politik eğilimlerin çatışmasının sonucunda yaşanan bölünme (Marksizm, Anarşizm vs.), diğer yandan barikat savaşlarında alınan fiziksel yenilgiler, I. Enternasyonal'in güç kaybederek dağılmasına yol açmıştı. II. Enternasyonal I. Enternasyonal'in yarattığı boşluğu daha ileri bir düzeyden doldurmuştur.

14 Temmuz 1889'da kuruluşunu ilan eden 2.

Enternasyonal'e, artık sınıf savaşımında proletaryanın gelişiminin ve politizasyonunun sonucu olarak, çeşitli ülkelerdeki işçi sınıfı partileri katılıyordu. Bu partilerden en güçlüsü de hiç kuşkusuz Alman Sosyal Demokrat Partisi idi. II. Enternasyonal'in kuruluş kongresi olarak nitelenebilecek Paris kongresi, 1889'da, birçok ülkeden yüzlerce delegenin katılımıyla gerçekleşti. Böylelikle proletaryanın kapitalizme karşı sosyalizme kazanılması ve bu doğrultuda eğitilmesi mücadelesi enternasyonal bir örgüt düzeyi ve gücü kazandı. II. Enternasyonal, 1 Mayıs'ın işçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü olarak tüm ülkelerde kutlanması gibi önemli kazanımlara imza attı.

Ancak kapitalizmin barışçıl gelişme dönemi tarafından belirlenen koşullar içerisinde faaliyet gösteren II. Enternasyonal'in akibetini de bu tarihi koşullar belirledi. Bir yandan barışçıl-legal çalışma koşulları, öte yandan emperyalist aşırı kârlarla beslenip palazlanan işçi aristokrasisi ve sendika bürokrasisi, II. Enternasyonal'i oportünizmle karakterize olan çürütücü bir sürece soktu. Ve bu çürüme, 1914'de patlak veren emperyalist savaşla birlikte bütün açıklığıyla ortaya çıktı ve sosyal-şovenizme batan II. Enternasyonal'i çöküşe götürdü.

I. Enternasyonal'in "sosyalizm için proleter mücadelenin, uluslararası mücadelenin temelini attı"ğına işaret eden Lenin, II. Enternasyonal'in ise, "hareketin bir dizi ülkede, geniş yığınsal yaygınlaşmasının tabanının hazırlandığı bir dönemi belirlediğini" söyler.

Komünist Enternasyonal Programı ise, üç enternasyonal hakkında şu değerlendirmeyi yapar:

"... Birinci Enternasyonal, uluslararası proletaryanın sosyalizm uğruna verdiği mücadelenin düşünsel temelini yarattı. İkinci Enternasyonal en iyi günlerinde işçi hareketinin kitleler arasında enine boyuna yayılmasının zeminini hazırladı. Üçüncü Komünist Enternasyonal, Birincinin çalışmasını sürdürmekte, İkincinin oportünizmini, sosyal-şovenizmini ve sosyalizm üzerindeki burjuva tahrifatını kararlı bir şekilde reddederken, onun çalışmasının meyvalarını toplamaktadır; Üçüncü Enternasyonal proletarya diktatörlüğünü bir gerçeklik haline getirmeye başlamıştır.

1889 Enternasyonal İşçi Kongresi'nin talepleri

Paris Enternasyonal İşçi Kongresi: Emegün ve insanlığın kurtuluşunun ancak, kapitalizmin tasfiyesi ve üretim araçlarının toplumsal mülkiyetinin gerçekleştirilmesi için sınıf olarak uluslararası düzeyde örgütlenerek siyasal iktidarı ele geçirme mücadelesi veren proletaryanın eseri olabileceği inancıyla;

Kapitalist üretim biçiminin hızlı gelişmesiyle adım adım bütün uygar ülkeleri kapsadığını,

Kapitalist üretim biçiminin bu gelişmesinin işçilerin daha fazla sömürüleceği anlamına geldiğini,

Giderek yoğunlaşan sömürünün, işçi sınıfının siyasal olarak ezilmesine, iktisadi olarak boyunduruk altına alınmasına ve ahlaken yozlaşmasına yolaçacağını,

Bunun sonucu olarak, ellerindeki bütün araçlarla, onları ezen ve insanlığın her türlü özgür gelişimini tehdit eden bu toplumsal örgütlenmeyle mücadele etmenin, bütün ülkelerin işçilerinin ortak sorumluluğu olduğunu; bu bakımdan herşeyden önce mevcut iktisadi düzenin yıkıcı etkilerine eylemli bir şekilde direnmek gerektiğini gözönünde bulundurarak;

Kapitalist üretim biçiminin egemen olduğu her ülkede, işçilerin korunmasına dönük etkili yasaların zorunlu olduğuna karar vermiştir.

***

Bu nitelikteki yasalara temel olarak, kongrenin talepleri şunlardır:

a) Genç işçiler için günlük çalışma süresi sekiz saatle sınırlandırılmalıdır;

b) Ondört yaşından küçük çocukların çalıştırılması yasaklanmalı ve her iki cinsten çocuklar için çalışma süresi altı saatle sınırlandırılmalıdır;

c) Doğanın kesintisiz çalışmayı gerektirdiği sanayi dalları dışında gece işi yasaklanmalıdır;

d) İşletme biçiminin kadın organizmasına zararlı olduğu bütün sanayi dallarında kadınların

çalıştırılması yasaklanmalıdır;

e) Kadınların ve onsekiz yaşından küçüklerin gece çalıştırılması yasaklanmalıdır;

f) Her işçiye haftada aralıksız otuzaltı saat dinlenme hakkı tanınmalıdır;

g) İşçilerin sağlığına açıkça zararlı olan sanayi dalları ve işletme biçimleri yasaklanmalıdır;

h) Takas sistemi yasaklanmalıdır;

i) Ücretin, gıda maddeleri veya işverenin dükkanlarından alışveriş hakkı şeklinde ödenmesi yasaklanmalıdır;

k) Taşeron sistemi yasaklanmalıdır;

l) Özel iş bulma büroları yasaklanmalıdır;

m) Tüm işletmeler, sanayi kuruluşlar ve ev işletmeleri, ücreti devlet tarafından ödenen ve en az yarısı işçilerden oluşan fabrika müfettiş heyetlerince denetlenmelidir.

***

Kongre, toplumsal ilişkilerin sağlıklı olması bakımından zorunlu olan bu önlemlerin uluslararası yasalar ve anlaşmalarda yeralmasının gerekliliğini açıklarken; bütün ülkelerin proleterlerini, bunun için hükümetlerine baskı yapmaya çağırır. Bu yasalar ve anlaşmaların gerçekleşmesi halinde, titizlikle uygulanıp uygulanmadıkları denetlenmelidir.

Kongre ayrıca, kadın işçileri eşit hakka sahip olarak aralarına almalarının, erkek işçilerin görevi olduğunu açıklarken; cins ve ulus ayrımı gözetilmeksizin her işçiye eşit ücret verilmesini ilke olarak talep eder.

Kongre, proletaryanın tam anlamıyla kurtuluşa erişebilmesi için işçilerin her yerde örgütlenmelerini zorunlu sayar ve kısıtsız, tamamen özgür örgütlenme ve sendikalaşma hakkını savunur.

(Sosyalizm ve Toplumsal Mücadeleler Ansiklopedisi, İletişim Yayınları, Cilt 2, s. Ek 91)

Kemal Pir, M. Hayri Durmuş, Akif Yılmaz, Ali Çiçek ...

'82 Temmuz'unda ölüm orucuna başladılar...

Ölümsüzleşerek faşist rejime diz çöktürdüler...

İhanet ve teslimiyete karşı direnişin yolunu açtılar

12 Eylül faşist cuntasının temel hedefleri arasında devrimci ve yurtsever tutsakları sindirmek, kişiliksizleştirmek vardı. Bu amaçla her türlü insanlık dışı uygulama hayata geçirildi. Zindanlara yönelik bu saldırıların ilk uygulandığı yerlerden biri Diyarbakır Cezaevi oldu.

Bu baskı politikalarına karşı ilk olarak 1980 yılının Aralık ayında tutsaklar 12 günlük açlık grevine gittiler. Ancak baskı ve terör artmaya devam etti. 1981 baharında baskılar vahşet düzeyine çıkarıldı. Direnen herkes hücrelere atıldı. Battaniye ve yataklar dahil, eşyalarına el konuldu. Günde on kişiye bir kepeç yemek verilmeye başlandı. Tutsaklar her gün defalarca kalas, demir çubuk ve coplarla kaba dayaktan ve işkenceden geçirilmeye başlandı. Bu baskılarla istenenler; tutsakların İstiklal Marşı ve yemek duası okumaları, Türk olduklarını söylemeleri, subayların önünde ayağa kalkmalarıydı.

Bu baskılara karşı 15 tutsak 4 Mart 1981'de ölüm orucuna başladılar. Tutsakların geri kalanı da fiili direniş şeklinde mücadele ediyorlardı. Ölüm orucunun 45. gününde, taleplerin karşılanacağına dair söz verilmesi üzerine eylem bitirildi. Ancak baskıların devam etmesi üzerine ÖO'dan çıkan tutsaklar da fiili direnişe katıldılar. Bu direniş Haziran ayına kadar sürdü, ancak yenilgiyle sonuçlandı. Bunun üzerine askeri marşlar ezberletme, askeri eğitim yaptırma, mahkemede esas duruşa geçirme, mahkemeye gidiş-gelişlerde zincire vurma ve mahkemeye öyle çıkarma, mahkemede konuşurmama türünde baskılar uygulamaya konuldu. Ardından da sistematik işkenceler eşliğinde itirazçılıştırma dayatıldı.

Bu insanlık dışı uygulamalara karşı önce '82 Ne-wroz'unda Mazlum Doğan yaktı ateşi... Ardından 18 Mayıs'ta Dörtler...

Ve nihayet bir grup PKK'li tutsak 14 Temmuz'da çıktıkları mahkemede ölüm orucuna başlayacaklarını açıkladılar. Bu direnişin 56. gününde Kemal Pir, 61. gününde M. Hayri Durmuş, 64. gününde Akif Yılmaz, 66. gününde de Ali Çiçek ölümü kucaklayarak, faşist diktatörlüğe taleplerini kabul ettirmeyi ve diz çöktürmeyi başardılar. Böylece ihanete ve teslimiyete karşı nasıl direnilebileceğinin de yolunu gösterdiler.

Bir kitap:

O bir militandı

Vietnam halkı uzun yıllar emperyalizme karşı başkaldırı ve direnişin sembolü olmuştur. Bu yiğit halkın mücadelesi, dünyanın her yanındaki devrimcilere esin kaynağı olmuştur. Che Guavera'nın "İki, üç daha fazla Vietnam!" şiarını devrim literatürüne hediye ettirmiştir. Şair Metin Demirtaş ise, "Her halka kurban olurum, Vietnam halkına iki defa" dizeleri ile Vietnam halkına duyduğu sempatiyi dile getirmiştir. Ve dünyanın bir çok yerinde nice ozanların, yazarların ve sanatçıların ürünlerine konu olmuştur bu halkın onurlu direnişi.

Bu halkın en seçkin evlatlarından olan Nguyen Van Troi, çocukluğunu yoksulluk ve yokluk içinde köyde geçirir. Geçim sorunu ve dağılmış bir aile ortamında barınma olanağı kalmayınca, yine yoksulluk içinde ailesini geçindirmeye çalışan abisinin yanına şehre gider. Ancak abisinin çocuklarını beslemekte bile zorluk çektiğini görünce, ona yük olmamaya karar verir. Abisine bir mektup yollayarak ondan habersiz Saygon'a (bugünkü Ho Chi Minh kenti) gider.

Saygon, ölümün ve ajanların kol gezdiği, ABD emperyalizmi ve işbirlikçilerinin merkezidir. Sanayinin yeni gelişmekte olduğu bir liman kentidir. Genç Troi elektrik aletleri tamir eden bir fabrikada işe girip bir işçi ve Saygon'lu olarak yaşamını sürdürür. Bu arada bir pamuk işleme fabrikasında çalışan Phan Thi Kuyen'le tanışır ve bir süre sonra birbirlerini severler.

Ancak genç Troi sadece yaşamını sürdürmekle yetinmemekte, işgalciler ve işbirlikçilerine kin duymakta ve onlara karşı savaşmak istemektedir. Bu isteğini zaman geçirmeden hayata geçirir. Saygon'da illegal faaliyet yürüten gerilla örgütlenmesine katılır. Artık içi rahattır, halkına bunca zulmü, katliamı yapan düşmana karşı mücadele etmektedir. Troi'nin katılmak için can attığı bir eylem planı hazırlanır. Amaç Vietnam halkının en azılı kasaplarından biri olan Mc Namara'ya suikast yapmaktır. Planı yaşama geçirmek için kollar sıvanır.

Bu arada Troi ile Kuyen'in düğün hazırlığı tamamlanmış ve tarihi belli olmuştur. Troi düğünü ertelemek ister, ama eylemin gizliliğinden dolayı, bunu Guyen'e izah edemez. Bir yandan eylem hazırlığı devam eder, bir yandan düğünü yaparlar. Bu yoğunluktan dolayı Troi geleneksel görevlerini yerine getiremez (adet, düğünden hemen sonra bütün akrabaları ziyaret etmektir).

Artık Troi'nin düşünebildiği neredeyse tek şey eylemdir. Eşini ihmal eder. Ona yalan söylemek zorunda kalır ve bu duruma çok üzülür. Öyle ki Kuyen ondan şüphelenmeye başlar. Kendisine sadık kalmadığı endişesini bile taşır.

Bir cumartesi günü evinden çıkan Troi o gün eve gelmez, ancak ertesi günü, 7-8 polis arasında ve tanınmayacak halde eve getirilir. Gayet sakin bir şekilde eşine tutuklandığını söyler. Şimdi Kuyen de herşeyi anlamıştır, suikast girişimi başarısızlıkla sonuçlanmıştır.

Artık düşmana karşı direniş düşmanın kendi ininde devam edecektir ve eder de. Düşmanın ne cellatları ne de papazları, Saygon'lu elektrikçi Troi'yi bir santim bile esnetemezler. Henüz deneyimsiz olan eşini ona karşı kullanmaya çalışırlar, ancak bir sonuç alamazlar. Kısa süre tutuklu kalan Kuyen, içerideki yoldaşlarının yardımlarıyla, bir devrimcinin eşine yakışır bir duruş

sergilemeye başlar. Troi iki defa firar teşebbüsünde bulunur ancak başarılı olamaz. Düşman intihar etmek istediğini yaymaya çalışır (Troi, pencereden atlar ve bacağı kırılır), ancak Troi'nin yanıtı tek ve nettir: "Benim gibi devrimciler asla intihar etmez. Amacım daha çok Yanki öldürmektir."

Vietnam'da dost düşman Troi'yi tanımaktadır. Devrimcilere esin kaynağı olmakta, düşmanlara ise korku salmaktadır. Saygon hükümeti idam kararını verir. Gazete manşetlerinde duyurulur haber. Saygon'da satılmayan gazete kalmaz. Bu haber emekçilerde bir yandan üzüntü yaratır, öte yandan düşmana olan nefreti arttırır. Kırıldaki gerillalar bile yoldaşlarının hesabını sormak için eylemlerini yoğunlaştırırlar.

Kuyen ise bir yandan pamuk işleme fabrikasında çalışıp düğün borçlarını ödemenin, bir yandan eşiyile görüşmenin, ona bakmanın koşuşturmacası içindedir. İdam kararını engellemek için (Troi'nin karşı çıkmasına rağmen) avukat tutar.

Tam bu aşamada enternasyonalist dayanışmanın güzel bir örneği sergilenir. Venezuela'nın gerilla hareketi, bir ABD albayını rehin alır, karşılığında Troi'nin hayatını kurtarmak isterler. Önce talep kabul edilir. Bu haber Saygon gazetelerinde bomba gibi patlar ve o gece Saygon emekçileri sevinçle yataklarına girerler. Ancak emperyalistlerin kallesliği kendini bu olayda da gösterir. ABD'li albay serbest bırakılınca, Troi'yi kurşuna dizerler.

Düşman, ölüm mangası önünde Troi'nin zayıflık gösterebileceğini sanarak gazetecileri getirir. Ancak tersi olur. Genç devrimci ölüm mangası önünde sakin, kendinden emin bir şekilde dimdik durur, gözlerinin kapatılmasını engeller. Pişman olup olmadığını soran gazetecilere, bir tek şey için üzülmediğini söyler, Mc Namara'yı öldüremediğine! Hakkında olumsuz malzeme toplamak amacıyla gelen gazetecilerin bile bir kısmı, bu kararlılık ve cesareten etkilenirler. 15 Ekim 1964'te Troi kurşuna dizilir. Düşman genç devrimciyi kurşuna dizerek, kaçınılmaz olan sonunu biraz daha yakınlaştırır. Bu sayede birçok genç gerilla saflarına katılır.

Saygon'lu gençler, öleceksek tıpkı Troi gibi ölmeliyiz demeye başlarlar birbirlerine, işkenceye götürülenlere ise yoldaşları, Troi gibi direnmelisin derler.

Saygon'lu genç elektrikçi, tutuklandığında çok sevdiği eşiyile henüz 19 günlük evliydi. Dinamit için fitil gerektiğinde parası yoktu. Yoldaşlarına ulaşma imkanı kalmamıştı. Eşinin aldığı düğün hediyesi yüzüğünü satıp fitil aldı. Cezaevine ziyaretine gelen eşine bir yoldaşının kendisine sosyalizmi anlattığını, insanların ancak böyle bir düzende mutlu olabileceğine yürekten inandığını ve bir sosyalist gibi yaşayıp dövüşmek istediğini söylediğinde, idamına az bir süre kalmıştı.

O bir militandı, idam mangasının önüne 20 yaşında dimdik çıktı. Yoldaşlarına teslim ettiği bayrak bir yıldız lekesi bile bulunmayan gökyüzü kadar temizdi.

Kuyen kararını vermişti. Senin yaşadığın gibi Troi...

M. Dağlı

(O bir militandı, Tran Dinh Van, Oda Yayınları)

Yaşayan da sen olmalısın...

Sendin pencereme konan

O minik serçe

Sendin kulaklarıma melodi fısıldayan

O ılık rüzgar

Sendin kış aylarını süsleyen

O kardelen

Sendin dağları şenlendiren

O kır çiçeği

Sendin dünyamı aydınlatan

O güneş

Sendin gecelerime ışık tutan

O ay

Sendin uykularımı süsleyen

O güzel rüya

Sendin bana hayatın zorluklarını anlatan

Sendin barikatlara siper olan

Sendin kurşunlara meydan okuyan

Sendin faşizme karşı direnen

Sendin düşmanına boyun eğdiren

Sendin yaşayacağım diye haykıran

Yaşayan da sen olmalısın

***

Ben ölürsem, ben ölürsem

ağlamayın ey dostlar

Düşmanımı, düşmanımı

sevindirmeyin yoldaşlar

Karaları, karaları

bağlamayın ey dostlar

Yumrukları, yumrukları

indirmeyin yoldaşlar

Kavgamızı, kavgamızı

unutmayın ey dostlar

Yolumuzda, yolumuzda

ilerleyin yoldaşlar

Davamızı, davamızı

kazanalım ey dostlar

Faşistlere, faşistlere

korku salın yoldaşlar

Bayrakları, bayrakları

biz dikelim ey dostlar

Sosyalizmi, sosyalizmi

biz kuralım yoldaşlar

Habip Gül'ün ablası

Esenkent Halkevi'nin 2 Temmuz pikniğine 500 kişi katıldı

Esenkent Halkevi'nin 2 Temmuz Pazar günü Heybeli Ada'da düzenlediği pikniğe 500 kişi katıldı. Adaya varıldıktan sonra kitleye belli bir dağınıklık hakimdi. Bu arada davul zurna eşliğinde halaya duruluyordu.

Sivas katliamının teşhiriyle günün anlamı anlatıldıktan sonra, devrim şehitleri anısına bir dakikalık saygı duruşu yapıldı. TUYAB'tan katılan analar sırayla mikrofonu alarak; Sivas katliamının arkasında devletin olduğunu, aynı devletin bugün de hücre saldırısını gerçekleştirmek üzere hazırlıklara giriştiğini vurguladılar. F tipi hücre saldırısını teşhir ettiler. Bu konuşmalar kitlede bir coşku yarattı.

Konuşmalar, "Hücreler yıkılsın, tutsaklara özgürlük!", "Anaların öfkesi katilleri boğacak!", "Devrimci tutsaklar onurumuzdur!" gibi sloganlarla karşılandı.

Ardından Esenkent yerelliğinden bir müzik grubu programını gerçekleştirdi. Bunun ardından Grup Yol'un verdiği dinleti eşliğinde coşkulu bir şekilde halaya duruldu. Piknik süresi boyunca davul-zurna

sürekli çalmaya devam etti.

Düzenlenen bilgi yarışmasına isteyen grubuyla birlikte katılabiliyordu. Biz de Özgür Gelecek'ten, Atılım'dan, TUYAB'dan birer kişi olmak üzere "Devrimci Dayanışma" adıyla katıldık. Katılım amacımız hücre saldırısını teşhir eden sloganlarımızı attırmaktı. Yarışmayı "Yaşasın devrimci dayanışma!", "Hücreleri parçala, tutsaklara sahip çık!", "Devrimci tutsaklar onurumuzdur!" sloganları ile tamamladık.

Ayrıca biz "30 Haziran-4 Temmuz 1979 Çorum katliamı, 2 Temmuz 1993 Sivas katliamı, Faili sermayenin kanlı iktidarındır! Katil devletten hesap soralım!" kapaklı gazetemizle ve cezaevinden devrimci tutsakların işlemiş oldukları boncuklardan anahtarlık, tesbih, çakmaklık ve fincanlardan oluşan (TUYAB'lı analarla birlikte) stand açtık. Standa ilgi gösterip, gelen insanlarla hücre saldırısını teşhir eden sohbetlerde bulunmamız, politik bir hava yarattı.

Kartal'dan bir Kızıl Bayrak okuru

Kızıl Bayrak'ın etkinlikte okunan mesajı:

Saldırlara boyun eğmeyeceğiz!

35 canın, devletin tezgahladığı kirli bir senaryo ile diri diri yakıldığı Sivas katliamının üzerinden tam 7 yıl geçti. Ama ne kitlelerin öfkesi dindi, ne de devlet katliam yapmaktan vazgeçti. Tersine sistemin saldırıları artarak devam etmekte. Nasıl ki Maraş'ı Çorum izlemişse, Sivas'ı da Gazi izlemiştir. Yetmemiş işçi ve emekçilerin öncü devrimci güçleri Diyarbakır, Buca, Ümraniye ve son olarak da Ulucanlar'da 10 devrimci vahşi bir saldırı sonucunda katledilmişlerdir. Onlarcası da yoğun işkenceler sonucunda sakat kalmışlar ve tedavileri hala yapılmayarak ölüme terkedilmişlerdir.

Bu katliamları düzenleyen karanlığın çocukları, bununla işçi ve emekçilere korku ve yılgınlık yaymayı amaçlamaktadır. Tüm bunların devamı olan saldırı ise, F tipi cezaevleridir. F tipi cezaevleri ile amaçlanan; devrimci tutsakların düşüncelerinin, iradelerinin teslim alınması, dışarıda da buna bağlı olarak işçi ve emekçilerin yaşamlarının hücreleştirilmesidir. Ne devrimci tutsaklarımız, ne de işçi ve emekçilerimiz bu saldırılara boyun eğmeyecektir. Bedel ödeyerek kazanılan mevzileri bedel ödeterek koruyacaklardır.

Sivas'ın katili sermaye devleti!

Hücreler ölümdür, geçit vermeyeceğiz!

Kızıl Bayrak

Tekstil işçisine sesleniş...

Tekstil işçisi arkadaş;

Tüm çalışan kesimlere IMF direktifleri doğrultusunda en düşük zammın, işsizliğin dayatılmaya çalışıldığı bu dönemde, büyük bölümü sigortasız, sendikasız ve asgari ücretle çalışan biz tekstil işçilerine insanlık dışı bir yaşam dayatılıyor.

İşçi arkadaş;

Daha önceki dönemlerden de biliyoruz ki, her zaman en düşük zam asgari ücretle çalışan kesime verilir. Neden? Çünkü bu kesim işçilerin en örgütsüz ve en kötü koşullarda çalışan kesimidir.

Diğer işçi kardeşlerimizin diş diş mücadelelerle aldığı bazı kısmi haklar bile asgari ücretle çalışan kesime verilmeyiz. Bu kısmi haklar işveren tarafından gaspedilir. İşveren tarafından çalışma yasalarının, işverenden yana olanlarının hepsi uygulanırken işçilerin lehine olan birkaç yasa maddesi bile uygulanmaz.

İşyerlerimizde tanık olmuşuzdur. Bir işçiyi işveren istediği an, hiçbir hakkını ödemediğinden işten çıkartabilir. Sigortasız ve sendikasız olduğundan, işçi tazminat vs. talep bile edemez. Ama işçi çalışma koşullarını beğenmeyip işyerinden ayrılmak istediğinde, bunu 15 gün önceden işverene söylemek zorundadır. Aksi halde içeride kalan ücretini işveren ödemez.

Günlük çalışma süresi 8 saat iken, tekstil işçileri ve diğer asgari ücretle çalışan işçiler için bu 10 saattir. Sermayenin, bu kesimin haklarını daha pervasızca gaspetmesinin nedeni örgütlülüğün daha zayıf olması değil midir?

İşçi sınıfı ve emekçiler, IMF politikaları doğrultusunda sermayenin saldırılarıyla karşı karşıya olduğuna göre, birlikte hareket etmekten, dayanışmayı güçlendirmekten başka yol yok.

Ancak böylece kazanılmış haklar korunabilir. Yeni haklar kazanmanın yolu da buradan geçer. İşçi sınıfının mücadeleyi ve taleplerini ortaklaştırması gerekir.

Alanlarda, işyerlerimizde şu taleplerimizi haykıralım.

"İnsanca yaşamaya yeten vergiden muaf asgari ücret"

"Herkes iş, tüm çalışanlara iş güvencesi!"

"Her türlü fazla mesai yasaklansın!"

"Tüm çalışanlar için genel sigorta, işsizlik, sağlık, kaza, yaşlılık vb.!"

"Sigorta primleri devlet ve işveren tarafından ödensin!"

"Sosyal sigorta kurumlarında işçi ve emekçi denetimi!"

"Tüm çalışanlar için grevli toplu sözleşmeli sendika hakkı!"

Bir tekstil işçisi

Yüreklerdeki isyan

Eve dönüş vakti,

biliyorum

Yine bir akşamın yorgunluğunu atamayacağız

Ertesi günün koşturmasına

hazırlanacak bedenlerimiz

Bedenler bir deri, bir kemik

Ağızlar kilitli

ses yok, fısıltı yok

Yorgun gözler,

gözler konuşuyor artık

Robotlaşmış bedenlerde

damarları elektrik akımına bağlanmışlar

Bedenler bir deri bir kemik

değil artık

Ama yürek öyle mi?

Yani bir vida, bir somun mu?

Makinalar acı hissetmez

öfke duymaz

Bizdeki bu öfke, bu acı

"Yeryüzü aşkın yüzü oluncaya dek"

DİNMEYECEK

Deniz Gökçe

Parti ve programımız yarınlar için bir umut ışığı olmaktadır

İnsanlığa yoksulluktan, kandan ve gözyaşından başka hiçbir şey sunmayan kapitalizm, Türkiye'de de yıllardır sömürü ve baskılarını sürdürmektedir. Her geçen gün de işçi ve emekçileri daha fazla yıkıma uğratmaktadır.

Paramız kadar eğitim ve paramız kadar sağlık hizmeti gördüğümüz ülkemizde, artan sosyal ve ekonomik eşitsizlik beraberinde yoksulluğu, açlığı, her türden kokuşmuşluğu, yozluğu ve ruhsal bunalımları getirmektedir.

Eğitim hakkı, işçi ve emekçi çocuğu olduğu için engellenmeye çalışılan binlerce öğrenciden sadece biriyim. Bizleri fabrikalarına diplomalı işçiler olarak davet eden düzen, öte yandan üniversite kapılarını burjuva çocuklarına sonuna kadar açmakta tereddüt etmemektedir.

Okuyabilmek için gerekli olan parayı şu günlerde işe başladığım tekstil atölyelerinde kazanmaya çalışıyorum. İşçi olmanın zorluğunu şimdi daha iyi anlıyorum.

Herşeyden önce asgari ücretle nasıl acımasızca sömürülebileceğimi ve çalışanların karşı karşıya oldukları haksızlıkları gördüm ve yaşadım.

Son dönemlerde reform adı altında sunulan ekonomik yıkım paketleri, işçi sınıfının bedeller ödeyerek kazandıkları haklarını bir bir gaspetmenin dışında hiçbir şey ifade etmemektedir. Sosyal güvenlik yasa tasarısı, mezarda emeklilik, hızlandırılan özelleştirmeler, işsizlik sigortası, uluslararası tahkim, kıdem tazminatlarının kaldırılmaya çalışılması, nemaların ödenmemesi ve artan işsizlik saldırısının boyutunu gözler önüne sermeye yetmektedir.

Bu saldırılar karşısında daha güzel bir dünya ve gelecek için sesimize ses katmalı, partimizin ve devrimci programımızın yoluna tuttuğu meşale ile kapitalist düzene karşı birleşip savaşmalıyız.

Bir tekstil işçisi/İstanbul

İşçi sınıfı savaşacak, sosyalizm kazanacak!

Bir metal fabrikasında çalışmaktayım. Bilindiği gibi metal ağır bir işkoludur. Tek amacı daha fazla kâr elde etmek olan patron, işçileri sözleşmeli olarak işe almaktadır. Emeginden başka hiçbir şeyi olmayan bu işçileri 80 milyon gibi sefalet ücretiyle çalıştırmakta ve imzalattığı sözleşmeden dolayı, işçi hiçbir hak talep edememekte, böylece patrona kölece bağımlı kalmaktadır.

İşyerimiz Türk-Metal Sendikası'nda örgütlü olduğu halde, sendikanın varlığı hemen hiçbir konuda belli değil. Sendika tamamen patron ve yalakaları olan sendika bürokratları tarafından yönetilmekte, işçilerin hiçbir sorunuyla doğru düzgün ilgilenilmemektedir. Biz sözleşmeli işçilerin yapacağı herhangi bir sendikal girişim ya da hak talebimiz, sonuçta bizim işten çıkartılmamızla sonuçlanmaktadır.

Bütün bu olup bitenlere dur demenin, sınıfsız ve sömürsüz bir düzenin kurulmasının tek yolu biz işçilerin örgütlü mücadelesi olacaktır.

İşçi sınıfının dünya ve Türkiye üzerinden tarihine bakarsak, işçi sınıfının çok hareketli olduğu ve mücadele ettikleri zamanlar olduğunu görürüz. Almanya'da 1918'lerde Alman işçi sınıfı sermaye düzeninin ta kapısına kadar dayanmıştır. Ama Almanya işçi sınıfı sosyal-

demokrat hainler tarafından ufak tefek kırıntılarla kandırılmış ve sonuçta reformizmin kurbanı olmuştur. Türkiye'de 15-16 Haziran gibi büyük işçi direnişleri olmuş, Türkiye iç savaşın eşiğine gelmiştir. İşçi sınıfı bu kadar hareketli olduğu zamanlarda bile, sonuçta yenilmiştir. İşçi sınıfının yenik düşmesi, elbette en başta devrimci bir önderlikten yoksun olmasından kaynaklanmaktadır. 15-16 Haziranların olduğu dönemde; o zamanki sol hareketler ya kitlelerden kopuk bir gerilla savaşına girişmişler, ya da reformizmin batağına saplanmışlardır. Zamanla da düzenin içine girmişlerdir.

Fakat, artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacaktır.

Çünkü artık Türkiye devrim tarihinin geniş bir şekilde eleştirisini yapan, fabrikalarda gittikçe büyüyen ve 1917 Ekim Devrimi'ni kendine örnek alan, Türkiye işçi sınıfının devrimci komünist partisi ve onun programı var. Biz işçilerin, işçi sınıfının tek bir kurtuluş yolu var. Bu, tek amacı sermaye düzenini yıkıp proletaryanın diktatörlüğünü kurmak olan Türkiye Komünist İşçi Partisi ve onun programı altında birleşmektir.

İşçi sınıfının devrimci programı altında birleşelim, savaşalım!

Bir metal işçisi/İstanbul

Şafağı kızıla boyadılar

Cellatlar iş başındaydı
yine
zifiri karanlıkta
ışık saçan bir mabede
davrandılar girmeye

***

Şafakta göğüs göğüseydi
ışık taneleri
göğüsler ki,
kor yürek
göğüsler ki,
diplerinde titrek
fener

göğüsler ki,
iki dünya
göğüsler ki,
kızıl kor
ve cellatları
karanlığın
şafakta
korlara
kurşun
geçirdiler

***

acı ve öfke
ve gözyaşı
damla
damla
önce en olgun başaklar mı
koparılır
ya da gülün en kızılını mı
uzanır eller hep
suyun en billuru mu
bulanır ilk
ilk en hızlı koşanlar
göğüsler ipi bilirdim de
kor yüreklere
su damlası kurşunlar
can almış
bilmezdim

***

kan kızıldı
şimdi
kızıl kan

kan kızıldı
kızıl
şafak
şafak
zaferdi
ve zafer ki
binlerce proleterin
salladığı çekiçlerin
gürültülü ahenginde
dövülen çelikti
ve onlar ki
su verdiler
çeliğine zaferin

***

canımızın bir parçası
nasıl toprağa
yüreğimizin bir parçası
nasıl toprağa
bilincimizin bir parçası
nasıl toprağa
partimizin bir parçası
nasıl toprağa

***

havada yumruk
ağızda türkü
yürekte bilinç
uğurlayacağız
sizleri
- herşeyi değil-
yalnız
tenlerinizi
bırakacağız
toprağa

***

onlar ki
henüz ilk adımlarını
atarken
arenasına kavganın
ilk ölüleri partinin
şafağı kızıla
kanlarıyla boyadılar.

T. Yılmaz

26 Eylül '99

EKSEN Yayıncılık Büroları

Atatürk Bul. Gevrek Sok. Karakaş İşhanı No:13/22,
Kartal/İSTANBUL Tel: 0 (216) 488 67 05

853. Sok. Bilen İşhanı No: 27/510
Konak/İZMİR Tel-Fax: 0 (232) 445 21 50

Karanfil Sok. No:17/17 Kızılay/ANKARA
Tel: 0 (312) 419 18 32

Mimar Sinan Cad. Mimar Sinan İş Merkezi
Final ders. üstü No:108 KAYSERİ

Ahi Evran Mahallesi Okatanlar Sokak Kent Apt.
No: 1 KIRŞEHİR Tel: 0 (386) 214 08 05

Cemal Gürsel Cd. Shell Karşısı Vakıf İşhanı Kat: 3
No: 306 ADANA Tel: 0 (322) 363 28 78

İsmet Paşa Cad. Beşiroğlu Altın Han Kat: 5
No:89 Gebze/KOCAELİ

Hürriyet Cad. Ziver Bey İşhanı Kat: 2, No: 59
ANTAKYA Tel: 0 (326) 213 76 14

Esenbey Bankalar Cad. Uyanal İşhanı No: 61 NIĞDE

Gazetene sahip çık! Abone ol! Abone bul!

Adı : .....
Soyadı : .....
Adresi : .....
Tel : .....

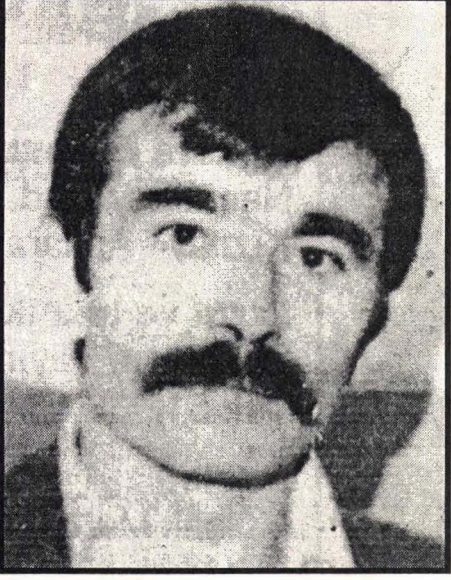
6 Aylık Yurt içi 3 000 000 TL Yurt dışı 200 DM
1 Yıllık Yurt içi 6 000 000 TL Yurt dışı 400 DM

Fatma ÜNSAL adına,
* Yapı Kredi Bankası İSTANBUL/Aksaray Şb. * DM için: 3002991-8 * TL için: 0079219-2
* İş Bankası İstanbul/Aksaray Şb. * DM için: 1002 30100 1051039

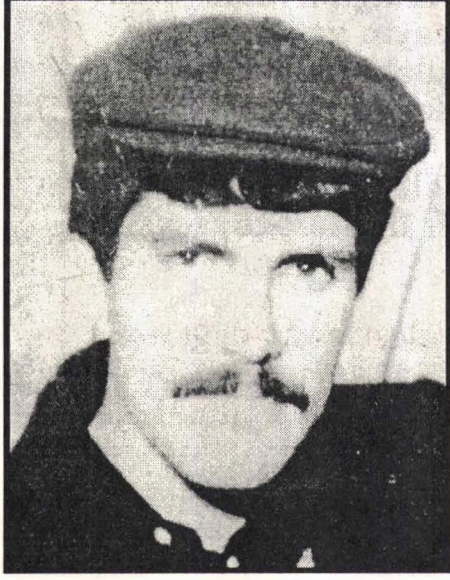
No'lus hesabına yatırdım. Makbuzun fotokopisi ektedir.

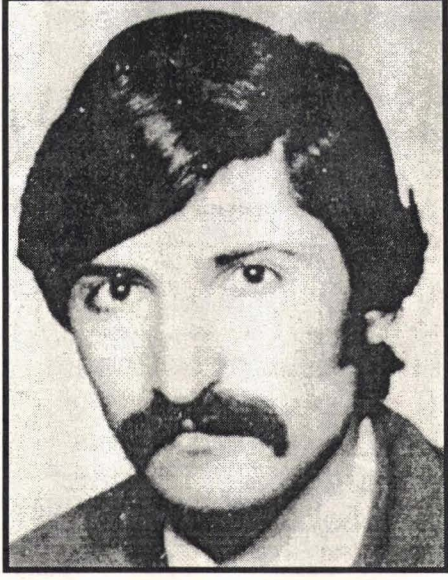
'82 Temmuz Ölüm Orucu şehitleri

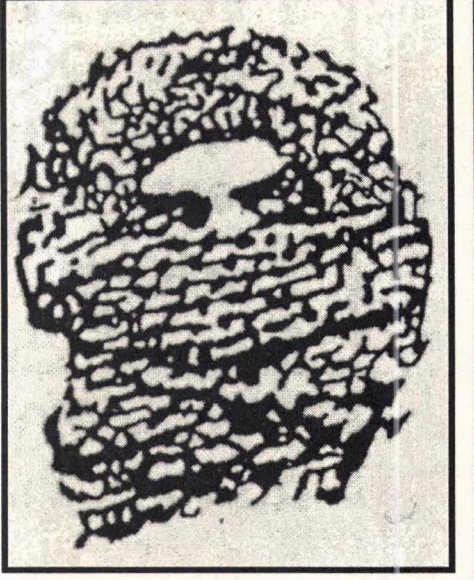
Kemal Pir

Akif Yılmaz

M. Hayri Durmuş

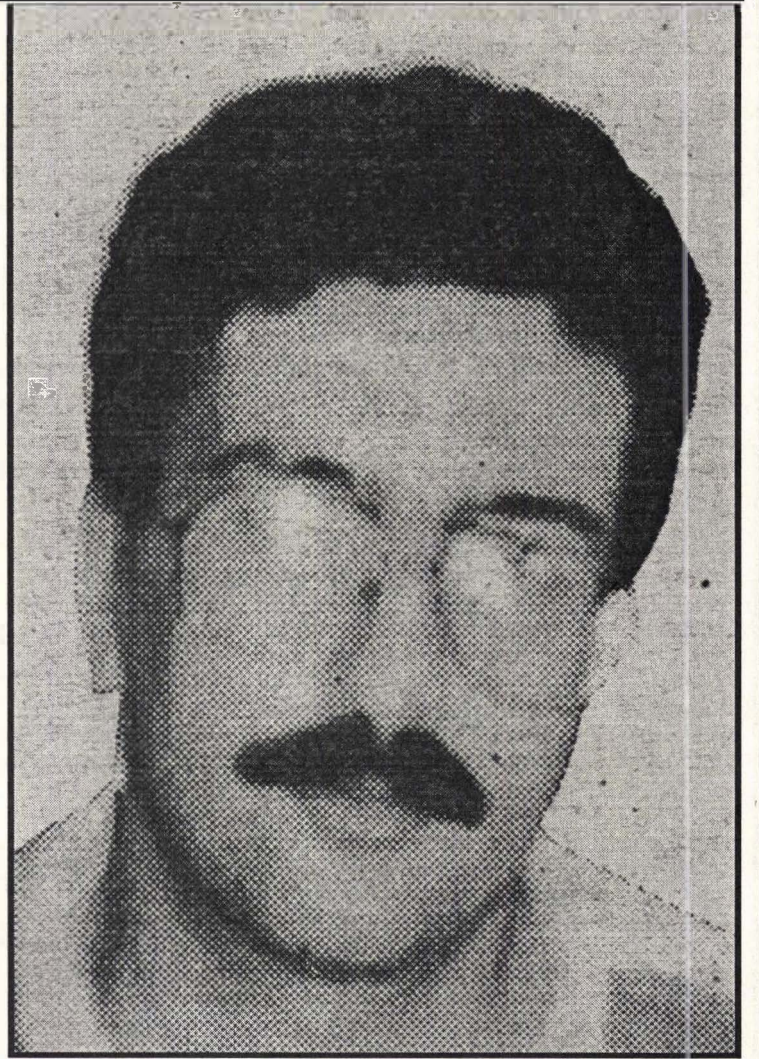
Ali Çiçek

**Onlar teslimiyeti değil,
direniş yolunu seçtiler!**

**Devrimci
tutsaklar teslim
alınamaz!**

Devrim davası

yenilmez!

Murat Dil / TİKB Dava Tutsağı

“Tedavisi cezaevinde engellendi.
Hepatit-B olduğu halde bir tek tahlil dahi
yaptırılmadı aylar boyunca. Sonrasında
karaciğer kanseriyle ölüme terkedildi...”